

KARINTHY FRIGYES

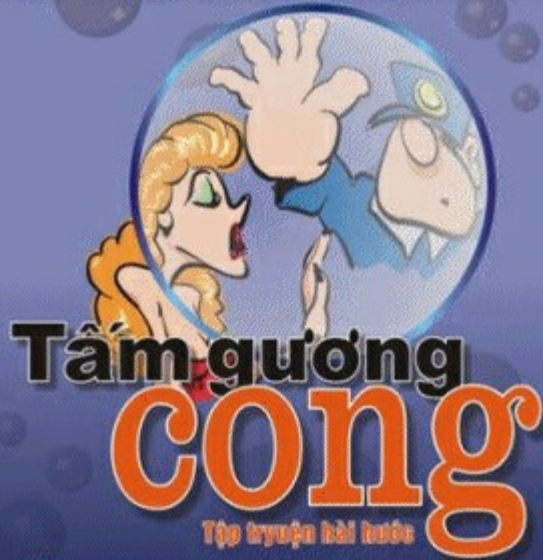
Tâm gương **cong**

Tập truyện hài hước

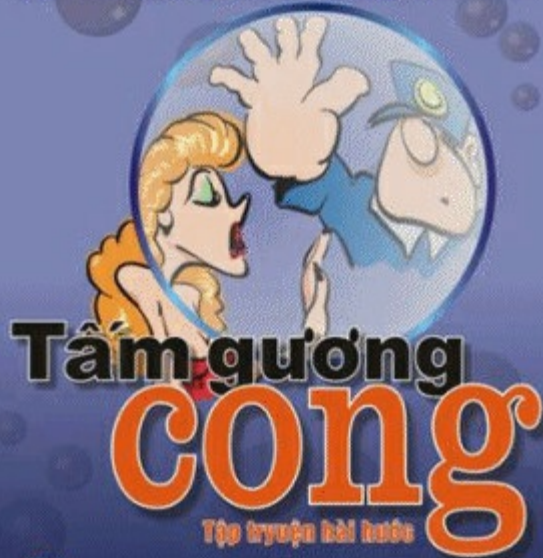
THANH NIÊN

KARINTHY
FRIGYES

THANH NIÊN

KARINTHY
FRIGYES

THANH NIÊN

TẬP TRUYỆN CƯỜI

CỦA KARINTHY

FRIGYES ERNŐ

Người Dịch: **Nguyễn**

Hồng Nhung

Tập truyện được xuất

bản với tên **Tấm**

gương cong

Nhà xuất bản

: **Thanh Niên**

Xuất bản năm: **2009**

Kích thước

: **14.5x20.5**

Hình thức bìa: **Bìa**

mềm

Giá: **39000 VND**

Chia sẻ ebook : <http://downloadsachmienphi.com/>

Tham gia cộng đồng chia sẻ sách :

Fanpage : <https://www.facebook.com/downloadsachfree>

Cộng đồng Google : <http://bit.ly/downloadsach>

haian14_5@convert *prc

Cười

Từ một nơi rất xa.

Tôi mừng tượng ra cảnh

anh đọc. Lăn ra, cười

phá lên. Nức nở. Nghẹn

ngào. Chảy nước mắt

nước mũi, Cả người rung

bắn bật. Hỉ mũi. Khát
nước. Nghiêng ngả ra
bếp lấy nước. Khùng
khục quay lại bàn, uống
run rẩy. Gõ phím. Lại
cười lẫn cười lộn. Chiếc
ghế xoay tròn, quay tít.
Đầu cúi xuống bàn.
Chất đông trước mặt,
những chiếc khăn mùi
xoa giấy. Cười đau thắt
cả bụng.
Quên hết.
Giống - hết – tôi
Vũ trụ chỉ còn lại
những mẫu truyện hài
hước
của
Karinthy
Frigyes, ông nhà văn
Hungary có đôi mắt lồi,
cái miệng ngoác đến tận
mang tai- một nhà triết
học sâu sắc trong văn

chương, một trong những
nhà văn được đọc nhiều
nhất
của
văn
học

Hungary, người có một
sức viết khủng khiếp, một
sức ‘cù’ kỳ lạ, nhìn vào
khía cạnh bình thường
nào của cuộc sống cũng
phát hiện ra những nét
hài hước của nó. Vì ông
hiểu bản chất cuộc sống,
và sử dụng tuyệt vời vũ
khí trí tuệ của con

người : tiếng cười. Ông
từng viết : »Người Hung
luôn luôn sống và sống
sót được chính bằng óc
khôi hài của họ »

Ông liếc nhìn ngo
ngác vào đâu, chỗ đó
thiên hạ cười nghiêng

ngả, hỉ mũi, ho, lắc đầu,

miệng lẩm bẩm hoan hỉ :

”Ồi giời ơi! Là giời ơi!”

Karinty

Frigyes-

Cây bút quá tài năng,

người phát huy hết chức

năng cây bút của mình:

góp phần làm con người

hạnh phúc, hạnh phúc

của đặc thù đọc và viết -

trong cõi nhân gian.

Những người như

ông, hình như sinh ra, để

cố tình làm hình ảnh vũ

trụ lệch đi một tý, để ông

sung sướng bảo mọi

người cũng đang vui

sướng, khi cùng ông

tham dự trò chơi Sống,

với các vai trò xã hội: -

‘giả vờ tưởng nó không

lệch nhá!’

Đọc các truyện cười

của ông, chẳng khác nào
leo lên những chiếc đu
đầy màu sắc, để thưởng
đế bắm nút một cái, cả
đám người ngồi trên đu
sẽ quay tít, cười như nắc
nẻ, cười hết cỡ, cười
vang lạnh lạnh đến tận
trời xanh...

Chả để làm gì cả?

Để quên.

Quên tuốt : những sự
bực mình, những buồn
đau, sầu não, sự trịnh
trọng, nỗi lo lắng, niềm
tức giận, sự cần nhân,
nỗi ghen tị...và tất cả
những gì được gọi là tính
xấu của con người, trong
cuộc sống, dù chỉ một
giây lát.

Và để nhớ.

Nhớ ai cũng có một
thuở trẻ con, mãi chơi, đi

vô châu châu, thấy mình
chỉ là bàn tay và thế gian
chỉ là con châu châu,
đi chụp bướm bướm
trong vườn, ngã oành
oạch xuống cỏ, mỗi lần
vồ hụt những cánh bướm
vấy vùng tung bay trước
mặt...

Để nhận ra: mình đang
dang tay, chơi trò đi
thăng bằng, trên một cây
cầu mỏng manh, sáng
long lanh như cầu vồng,
bắc nối đến bên bờ một
tâm hồn khác, cũng thơ
trẻ, mãi chơi, khao khát
niềm vui và nổi hóa thân
vào sự vật...

như một cánh bướm
trắng chấp chới,
như một cánh chim
bay vút lên bầu trời xanh
bát ngát,

*như một giọng cười
hồn nhiên, không kìm giữ
nổi, phải phá lên, tan
vào không gian, rung
cùng nhịp tim hân hoan
của nỗi khát sống...*

*Con người tìm thấy
nhau trong tiếng cười vui
vẻ!*

*Ta
đã
nhìn
thấy*

*những phút rộn rã ngày
của anh: những chữ cái
tươi tỉnh nhảy nhót, như
nắng rơi trên cành lá,
trên từng khát khao
nhường bước người đời,
trong chăm chút, nâng
niềm những niềm vui bé
bỏ tặng nhau...*

*Một tâm hồn tinh tế
đầy yêu thương đến thế -*

*mới khao khát, mong mới
gặp gỡ niềm vui làm sao!
Ôi, tiếng cười! hãy
mang cho anh thêm
nhiều niềm vui sáng
khoái - từ văn chương, từ
đoàn tụ láng láng...*

(2009-04-25. HN)

Bi hài biên tập

Quyết định này đến với
tôi khi anh chuyển lên
vùng Bắc cực. Anh là mặt
trời duy nhất sưởi ấm
ngày mòn mỏi lạnh giá
chán ngắt của tôi. Tôi
biết làm gì đây, nếu giờ
đây phải ở cách xa anh
đến thế?

Làm thế nào để ấm
lên tự mình?

Chỉ có cười, cười,
duy nhất cười thật nhiều,
cười lăn cười lộn, nước
mắt sẽ chảy giàn giụa và

thân nhiệt nóng bừng như
lên cơn sốt...

Khi gửi cho anh
truyện hài dịch thử đầu
tiên, anh cổ vũ niềm phấn
chấn chọn đúng việc, đi
đúng hướng của tôi lập
tức:

- Hay lắm! em dịch
tiếp đi! Những cơn hắt xì
của anh dừng lại tức thì vì
trận cười em gửi tới.

Thế là tôi quyết định
dứt khoát.

Sáng hôm sau, tôi đi
tìm nhà văn viết truyện
hài hước hay nhất xứ
Hung-nô, bụng bảo dạ sẽ
năn nỉ xin ông cho không
quyền xuất bản. Ngay từ
thế kỷ trước ông đã nổi
tiếng, vì tài năng, vì thông
thái, và cả vì suốt đời
nghèo khổ, khi mất đi,

không chỉ để lại bao kiệt
tác văn chương cho nhân
loại, ông còn thân ái tặng
lại vợ con những khoản
nợ kénh xù. Tôi quyết
tâm tặng thêm một khoản
trắng tay nữa cho ông,
như thêm một một dòng
vào bài diễn văn nức nở
ca ngợi ông của nhân thế.

Không may cho tôi,
người nhà ông bảo, từ
hôm qua tới giờ chưa hề
thấy ông ló mặt về nhà,
tận nửa đêm qua, lũ con
nợ gồm một chủ xuất bản
và vài kẻ cho vay lãi,
chầu chực chán chê
ngoài cửa, đành tạm tha
cái xác nhà rộng tuếch
của ông, ra về.

Tôi bản thân vẫn vợ,
chợt nhớ ra quán cafe nổi
tiếng trên đại lộ Körút,

nơi từ một góc bàn ngỗ
ngang bút giấy, ông vật trí
tuệ siêu phàm của mình
ra từng cọng, như người
ta vật từng mẫu cành cây
vương vú chìa vào cửa
sổ, biến chúng thành
những câu chuyện hài
hước rất vớ vẩn, nhưng
khiến biết bao kẻ lạ cứ
cười nức lên từng hồi.
Nức lên nhiều đến nỗi,
khăn tay giấy trở thành
mặt hàng khan hiếm
thành phố.

Thế là tôi đi đến đấy.
Nhà văn Hung-nô vừa
thấp lùn, vừa xấu xí, có
cái miệng rộng ngoác đến
mang tai, cổ chìa ra chứa
hai cái cằm, dưới đôi mắt
quen thức đêm, da mắt
chảy sệ, ông đang hí
hoáy viết. Ông không

thêm đề ý xung quanh,
nhân loại lắm mồm đang
khoa trương kiến thức
rỗng tuếch, làm nhạc
đệm vo ve như muỗi bên
tai.

Tôi say mê ngắm
chân dung một những
nhà văn Hung-nô tôi yêu
mến nhất, đầu hiện lên
những câu chuyện hài
hước vừa trí tuệ vừa như
có gì chua xót và riêu cợt
người đời của ông. Tôi
sắp sửa xin xỏ, để hân
hạnh được thượng đế xui
ông, nhường cho cái
quyền nhân danh ông,
mang những câu chuyện
đời hài hước mà u buồn,
về cho dân quê tôi thưởng
thức.

Tất nhiên tôi phải viện
cớ muốn mở mang dân

trí và nâng cao trí tưởng
tượng, cùng phát triển
chức năng lấy tiếng cười
làm vũ khí văn hóa tấn
công đời, để mào đầu câu
chuyện với ông, sau khi
đã bút ông khỏi trang
giấy và lắng nghe tôi ba
hoa khoác lác.

Ông vừa nghe tôi
bằng nửa lỗ tai, vừa cạo
giấy
soàn
soạt
như
truyện ngắn „Chúng vẽ
tôi”, vừa lơ đãnh ngoáy
một con số 5 to tướng lên
giấy như truyện” Ông ta
cho tôi đề tài”, rồi cuối
cùng ngẩng lên nhìn tôi
dứt khoát, như câu kết
truyện „Người Rừng” –
nhà văn không biết nên

nghĩ tiếp hay mắng một
thằng Rùng ngo ngẩn
trước mặt- nên tốt nhất
hạ lệnh” Cho tao một
miếng!”

Đúng thế!

Nhà văn hài hước vĩ
đại nhất của xứ Hung-nô
cũng hạ lệnh cho tôi:
- Ta cho phép ! Nhà
ngươi cứ đi mà dịch! Với
duy nhất một điều kiện:
Không được biến truyện
hài hước của ta thành trò
hề! Ta muốn nghe tiếng
cười trí tuệ chứ không
phải những trò đùa ketch
cỡm! Điều kiện của ta chỉ
có thể.

Thế là, được lời như cời
tấm lòng, tôi bắt đầu thực
hiện tuyên ngôn:” Dịch
hay là chết!”

Đằng nào cuối cùng

ai chả phải chết. Nói như
anh: không cho cũng hết.
Cần phải hiểu tôi và
anh đang nói đến chất
lượng lẫn số lượng những
ngày sống của con người
trên Trái Đất.

Tôi còn hiểu rộng
hơn: năng lượng sống
hàng giờ hàng ngày, hàng
tháng, hàng năm ..vân
vân...không yêu cũng
hết.

Bởi vậy có gì mà
không yêu? Chẳng nào
chả hết, chẳng nào chả
chết?

Nhất là khi tôi yêu
văn chương như yêu
người. Đôi khi tôi nhầm
anh với văn chương, nên
đối xử với anh như đối xử
với văn chương.

Hình như xứ Bắc cực

nơi anh sống có một ưu
điểm: vì khí hậu ở đó rất
lạnh, anh biết tách thân
nhiệt của mình ra làm
nhiều tầng, nhiều khu
vực, để đối xử với từng
đối tượng khác nhau cho
đỡ tốn năng lượng vô ích.

Một hôm, một buổi
tình cờ vạ vật rong chơi
một khu triển lãm Chũ,
tôi và anh bất ngờ đụng
trán đánh bốp vào nhau,
gây ra một khối u chung
to bằng quả ổi. Muốn quá
ổi này tan ra, để mỗi kẻ
lấy lại vàng trán phẳng
lặng xưa kia cho mình,
đôi bên đều cùng phải tỏa
nhiệt, và hà hơi, tốn công
tốn sức, nhưng một cách
thật lòng, để không gây
gánh nặng cho kẻ kia mà
mình cũng luôn luôn như

lông hồng nhẹ nhõm.

Làm được điều này,
chỉ có mỗi cách đừng ông
gà bà vịt, đừng kẻ nhìn
phương bắc, người nhòm
phương nam, đừng mất
thời gian trình bày ý
tưởng, tranh luận tri thức,
chấp nối kinh nghiệm, mà
nên cùng nhìn về một
phía, làm chung nhau
việc cứu chữa vết thương,
bằng công sức và cách
thức của mình. Hình như
chỉ có mỗi cách ấy, phù
hợp nhất với những kẻ
tiết kiệm thời gian đến
mức quái gở, để sống cho
đã. Như anh và tôi.

Thế là thành một đôi.

Ngôn ngữ xã hội hiện đại
bảo: đây là ê-kíp. Ngôn
ngữ @ bảo đây là nguyên
tắc liên kết computer.

Còn tôi thích lối ví von

bóng

bầy

của

postmodern” „Đằng nào

chúng mình chả đầu độc

nhau?”

Tôi bắt đầu hí hục

dịch tập truyện ông nhà

văn hài hước Hung- nô

trao cho tôi. Anh là ban

giám khảo đầu tiên, tôi là

kẻ khoái chí cuối cùng

khi giọng cười sảng sặc

của mình tắt ngấm, mệt

đến nỗi không cất hơi

cười thêm lần nữa, trước

khi gõ bán phím: ”Xong!”

để gửi bản thảo cho anh.

Có lẽ những ngày tôi

dịch tập truyện này,

chúng tôi sống cầm hơi

bằng năng lượng mặt trời

tỏa ấm trên đầu và nụ

cười vui vẻ tý tách tim,
và nổi lông lông nhẹ
nhồm như nháy chân sáo
lòng, và lòng tin bất tận
vào những điều thiện
mình sẽ rải trên thế gian
này. Đây là văn, là chữ
nghĩa, là tình yêu sống
mỗi ngày.

Có hôm, anh cùng tôi
chạy lảng nhảng theo một
nàng dẫn chó con chui
hết từ xó nọ sang ngách
kia trên phố Király, chỉ vì
nàng không nhớ ra tên
chó con để ra lệnh cho
nó ”Stop!” truyện ngắn”

Chó đi đường chó”

Có lần nửa đêm gà
chưa gáy, tôi gửi một
chiếc xe Morgue tới đón
anh, vì anh khoái chí thấy
chủ nghĩa hiện sinh đưa
mình vào nằm cạnh ông

nhà văn Hung-nô, vừa
đẩy hai xác chết sang hai
bên, rồi nằm vào giữa,
truyện ngắn „Chiều chủ
nhật”

Lại có lúc computer
khúc khích kể cho anh
nghe tôi đã bị dân bản xứ
nhìn như một kẻ dở
người vì cứ liên tục cười
túm tím trên metro, bởi
nhớ ra câu chuyện „Lò
sưởi nóng cho tất cả mọi
người”

phòng tôi và chắc ở
Bắc cực, phòng anh, lúc
nào cũng có một mặt trời
vui tươi cười nhăn nhó,
một bà bán trafik chuyên
cung cấp khăn giấy, một
bà bán bufê mang mấy
mẩu bánh cứng quèo vào,
đúng lúc dạ dày thắt lại vì
không thể chịu đựng cơn

đổi thêm được nữa.

Tôi biến thành mây
con sáo nhảy tung tung
trên đường, hoặc đôi khi
giữa đêm tỉnh dậy, không
thể ngủ tiếp vì bàn phím
tự động gõ tanh tách,
những hạt chữ rơi lạnh
canh như mưa đá giữa
chiều hè nóng nực.

Rồi một ngày, cuốn
sách dịch xong, tôi hý
hửng trao cho người ta
chuyển nó về nhà in,
tưởng chỉ cần những con
chữ xếp hàng nối đuôi
nhau theo trật tự, là có
thể mang đi rắc khắp thế
gian những tiếng cười vui
vẻ, những hạt ngọc tri
thức của một nhà văn quá
mải mê trò chơi chữ
nghĩa, đến mức vừa bước
vào nửa đời còn lại, giọng

cười đã tắt.

Giá mà ai cũng chú
tâm vào đọc, cười, làm
việc, và say mê thưởng
thức văn chương, như tôi
và anh nơi xa cách, cùng
nghĩ ra một trò chơi nào
đấy cho ngày chờ đợi đỡ
lê thê.

Giá mà ai cũng rạch
ròi, làm ra làm chơi ra
chơi, yêu ra yêu, sống ra
sống...có phải niềm vui
hoàn thành công việc tròn
trịa biết mấy.

Nhưng không, đời
không dễ dãi hái những
niềm hân hoan.

Tôi nhận được một
cuốn sách đã in xong,
màu sắc, chữ, hình, minh
họa, trang nhất trang hai,
trang đầu, trang cuối rồi
bèm vì trăm ngàn ý tưởng

cùng đòi ưu tiên, cùng
muốn làm chủ đạo ngay
một lúc, khiến tổng thể là
một sự chòng chéo ngút
ngàn.

Bạn đã bao giờ ăn
một cái bánh ga tô, trên
đấy có tiết họa về tất cả
mọi thứ trên đời bà chủ
nhà nhận ra trên đường
phố, và bắt thợ lấy kem
tuýp vẽ lên mặt bánh?

Trên đấy có đủ ô tô, xe
điện, hàng cây, thùng
đựng rác và kính màu lấp
lánh của các cửa hàng.

Vâng, đúng thế, cuốn
sách hài của ngài nhà văn
Hung-nô yêu quý của tôi
biến thành một cái thùng
nước gạo: kẹp giữa những
kiểu chữ to nhỏ như
những thanh mỳ kích
thước khác nhau ở trang

đầu là bốn cái hình
vuông, trên có một con
mắt và những hình người
vô nghĩa.

Tại sao lại mắt mà
không phải là môi? Tôi
nhận được câu trả lời rất
thâm thúy: mắt cười sâu
sắc hơn môi. Cha mẹ ơi!
Phen này ta quyết cười
chỉ dùng mắt, nhất quyết
không dùng môi.

Tự giải thích để làm
yên lòng mình sau ba cái
ảnh to dùng và bé tý nằm
đúng hai trang sách kế
tiếp nhau, chi chít như
một cái nghĩa địa thiếu
đất, tôi bắt đầu thấy gan
ruột rầu rầu.

Cha tôi hiện lên, ngồi
bên cạnh tôi và triết lý
như thuở nào: „Hơi quá
đậm đặc một chút, Hải

thành Bi, và hơi quá
nhiều Bi thành Hải, con
ạ.”

Tôi bắt đầu thờ dài
thườn thượt khi thấy
những họa tiết chẳng ăn
nhập chút nào với nội
dung các truyện, và bắt
đầu đau đớn như một kẻ
bị chế giễu bởi những giọt
nước mắt giữa đám tang,
khi nhìn kỹ các hình
minh họa.

Hoặc chân lý của tôi
mắc bệnh, khi đòi đi liền
với cái hợp lý, hoặc
những hình minh họa này
mang một tội ác tày trời
là dám nhảy lên màn hình
computer. Bởi làm sao
chúng có thể dờ dẩn ý
tưởng cho những câu
chuyện thâm thúy tôi
dịch, chẳng khác nào trẻ

con đồ sữa cacao lên áo
và hỏi cha mẹ: trông có
buồn cười không?
Tôi đau khổ nghĩ đến
ông nhà văn Hung-nô của
tôi, tất cả những gì ông
định bụng dấu sau tấm
phông hậu trường, để
cuối truyện độc giả tự
nghĩ và lôi ra thưởng
thức, đã bị những minh
họa vẽ dưới truyện chặn
vào họng, thế là nụ cười
tắt ngóm.

Đề con thưởng thức
Hài biến thành Bi vào
điểm đỉnh, những lời đối
thoại bị sửa lại đập chan
chát vào mặt tôi, như thể
ta nâng cao cái vĩ đập
ruồi và: Chát! Cho mày
chết, ruồi ơi!

- Tớ?!

Được sửa thành:

- Tớ ư!

Thượng đế hãy nói

cho con biết: tại sao phải

sửa thế này? và mức độ

gây cười của hai từ này

có khác nhau hay không?

- Cái đau ở đây, cái

đau ở đây

Chàng bác sĩ vừa

bông đùa vừa ngồi xuống

ghế cạnh bệnh nhân

truyện Tôi mời bác sĩ,

được sửa thành:

- Tôi đau ở đây, tôi

đau ở đây

Nghĩa là biến thành

ông bệnh nhân nói!

Trời ! tôi muốn khóc !

Kẻ dịch thuật là tôi muốn

nức nở nghẹn ngào khi

thấy đứa con tinh thần

của mình đang lạnh lặn

hóa tật nguyên, nói như

nhân gian „Lợn lành hóa

thành lợn què”.

Mà tại sao phải sửa
mới được cơ chứ? Để
cho ai hiểu rõ hơn đây,
kẻ đi sửa hay người đọc,
khi kẻ sửa không hề hiểu
cốt truyện?

Nhưng đến lúc phát
hiện ra hai bài văn truyện
ngắn Chủ nghĩa ấn tượng
bị xẻ in thành ba truyện
ngắn riêng, cái Bi của sự
ngu dốt của người đời đã
thắng, tôi không chỉ nức
nở nữa mà hét lên một
tiếng, lăn đùng ra đất,
chết thẳng cẳng dăm bảy
phút nửa tiếng, hoặc lâu
hơn... rồi từ từ tỉnh lại.

Anh từ miền Bắc cực
trở về, ngồi bên, đắp
chiếc khăn dúng nước lên
trán tôi, thấy tôi mở mắt,
anh cúi xuống, nói với tôi

bằng một giọng buồn bã,
nhưng vững tin cương
quyết chưa từng thấy:
- Anh đã giữ một bản
dịch y nguyên như trái
tim em đặt công việc đó,
sẽ có ngày nó trở về
nguyên bản với người
đọc, với tình yêu em
dành cho nó, cho nhà văn
Hung-nô hài hước. Một
ngày, Chử sẽ mạnh hơn
mọi sự ngu dốt thống trị
trên thế gian này.

Nguyễn Hồng Nhung

(2009-09-1

**Quan trọng là sự tể
nhị**

- A, pardon...Ngài cho
phép?

- Xin mời...chưa ai
ngồi đâu...

-Cảm ơn!

- Không có gì!

- A, pardon...tờ báo

này đọc được chứ ?

-Xin mời.

- Ngài... ngài biết

cho, tôi muốn nói, vì cái

mục rao vặt này...

- Vâng, xin cứ tự

nhiên.

- Ôi, lịch sự quá...

nhưng ở đây gió hơi

lùa...

-Vâng... quán cafe

lại đông . Không có chỗ

khác.

- Với tôi, nói thật, đâu

cũng được...đây tôi cũng

sướng. Cái chính, tôi đọc

được mục rao vặt này..

- À...vâng..vâng. Đọc

tiếp

-Con người ta bước

vào quán, ngồi xuống và

đọc, đúng không ạ? Rất

là đơn độc ...đừng ai

quấy rầy tôi! tôi không
làm phiền ai! Nhưng ở
Pest người ta không biết
đến tể nhị...

Ở Pest này ai cũng
chủ nghĩa cá nhân, ngồi
xuống cạnh người khác,
thế là bắt đầu kể chuyện
đời mình, cứ y như ai
cũng thích nghe... đúng
không ngài?

- Đúng quá.

- Ngài thấy chưa? Ở
ngoại quốc, xin thưa,
khác hẳn! Luân Đôn
cách đây hai năm, tháng
ba tôi đến, xin thưa, tôi
làm về nhà đất, nhà băng
củ tôi đi, xin thưa, tôi bảo
mẹ vợ tôi, hơi điếc, tội
nghệp, nào, tôi bảo,
được rồi.

Vâng, xin thưa, ở
Luân Đôn người ta biết,

cái gì là tế nhị. Đúng
không? Ngài? Những vấn
đề của người khác liên
quan gì đến tôi? Ví dụ,
ngài có quan tâm: tại sao
tôi lại quan tâm đến
những
mẫu
rao
vật
không?

- Đúng quá, he, he,
he...liên quan gì đến tôi.

-Đấy, ngài thấy chưa.

Đừng có sấn sỏ vào việc
riêng của người khác.

Tôi, ngồi đây, xem rao
vật...ngài, ngồi cạnh tôi,
nhìn...hử! tế nhị!

Xin thưa, đấy là tế
nhị. Ngài rất có thể quan
tâm, tại sao tôi lại xem
mục rao vật. Nhưng ngài
không hỏi, tôi không nói,

bởi vì tôi có một sự vụ
riêng, mà tôi phải hết sức
tế nhị để giải quyết.

Xin thưa, ngài có tin,
đàn bà họ chỉ yêu những
người tế nhị?

Ta cứ lấy ví dụ. Tại
sao tôi lại thành công
trong vụ đàn bà? Nào? gì
đâu, vì đàn bà rất biết, tôi
là kẻ tế nhị, và với đàn
bà, xin thưa, đây là điều
quan trọng nhất.

Để họ được bình yên,
là tôi sẽ không to nhỏ với
bạn bè, tôi không lan
truyền, không đôi mách –
bởi vì xin thưa, đàn bà họ
giữ danh tiếng ghê lắm.

Giả dụ, giờ tôi cứ giả
dụ, một giả dụ thôi đấy
nhé.

Tôi có một em,
tuyệt, tròn, căng, một quý

nàng tóc nâu, nhưng chưa
là gì.

Cái gì là cái gì?

Đúng! tể nhị! Tể nhị là
quan trọng. Thấy chưa.

Nàng là gái có chồng,
chúng tôi hay hò hẹn
nhau.

Thấy chưa, nếu tôi
cũng viết thư, như bọn
thanh niên hay làm, ông
chồng ngu ngốc của nàng
sẽ làm gì? Thấy chưa?

Ông chồng ngu ngốc sẽ
bóc ra, thế là rõ cả.

Chính thế nên tôi
thông minh và tể nhị. Thư
tôi là không ai xem được,
ăn nhau ở chỗ đấy.

Không ai nhìn thấy
tôi đến đấy, thơ thần
trước công, tự giới thiệu
với gia đình, như mấy
thằng thanh niên dốt.

Tôi, ông chồng ngu
ngốc không quen biết gì
tôi. Tôi bèn viết một mẫu
rao vặt, đây này, mục Pê-
Ha; nàng đọc, và biết khi
nào chúng tôi gặp nhau.

Thế thôi! Thấy chưa
ngài? Đơn giản! tuyệt!

Nhá: mai tôi muốn
gặp nàng. Tôi viết:”

Pupu, chiều mai. Chỗ
cũ.” Pupu. Thế thôi. Đơn
giản, hả? ngài thấy thế
nào, ai biết được pupu là
cái gì? Pupu, đơn giản.

Cái này nữa: chỗ cũ.

Tuyệt.

Tiếp, tôi viết: bà

Bábergold Antalné, phố

Bajza số ba. Đơn giản.

Nàng đọc. Xong. Không

thư, không nghi ngờ,

không thơ thẩn, không

lượn

lờ

trước

công,

không hiểm nguy.

Và tại sao mới được

chứ? bởi tôi té nhị. Khéo

léo. Không ba hoa, không

vật vờ vào nhà, không

lượn lờ chỗ nguy hiểm,

không làm quen với người

thân, không hứng lên kể

với mấy thằng bạn. Tôi té

nhị. Tôi im lặng.

Nên tôi thành công.

Với đàn bà. Nên nàng

mới yêu. Ôm. Hôn. Cấn.

Thảm thiết. Tuyệt vọng...

Đúng không ngài?...

-He, he, he...đúng

quá...

-Thấy chưa...nhưng

tôi đi đây, ba giờ tôi cần

có mặt ở đây...rất hân

hạnh, ngài đã lắng nghe..

Chia tay bắt.

-Tôi tên là Frász

Ödön.

-He, he, he.. rất hân

hạnh... tôi là ông chồng

Bálbergold Antal đây...

Nguyễn hồng Nhung

dịch từ bản tiếng Hung

(2009.06.20)

Ấn dụ về nhà văn

Con trai bé bỏng Pistike

của ta, nhà văn là cái gì

ấy hả?

Là...là...con nhìn mà

xem, Pistike, nói thế nào

với con nhĩ ...là một kẻ,

lúc nào cũng viết.

Trước mặt hấn là một

đồng giấy, hấn rút từ lồng

ngực phập phồng ra một

dòng kẻ màu xanh, úp

xuống tờ giấy, thế là một

đồng hình thù ngoằn

ngoèο mọc ra từ đây...

con biết không, những
hình vẽ như những đường
ren ấy...hừm! người ta
gọi là những dòng viết.

Bố tả thế nào cho
con nghe nhỉ- A! thế này
ví dụ giống như con tằm,
ví dụ con nuôi một con
tằm.

Đúng không, khi nó
nhồi đầy một bụng lá
dâu, căng phồng, bỗng nó
thôi không ăn nữa, từ
đầu nó bỗng nhả ra một
sợi tơ dài ơi là dài, rồi nó
bắt đầu cuộn sợi tơ lại,
làm cho ngắn gọn, đan
đan, buộc buộc, thu xếp
để thành một cái nhà
bằng tơ, để nó co quắp
nằm trong đó.

Nó ngủ một giấc rồi
dài rồi chui ra biến thành
con bướm bướm. Con

thấy chưa, từ rất rất
nhiều lá dâu, biến thành
thứ nước dãi tơ chui ra từ
đầu con tằm, rồi từ nước
dãi tơ biến thành sợi tơ.

Đây nhà văn cũng

giống

như

con

tằm,

Pistike của ta. Ông nhà

văn khi còn trẻ cũng ăn

tất cả các loại lá cây,

nhưng không giống lá cây

dâu, mà là những lá giấy

người khác đã viết, còn

gọi là những cuốn sách.

Cái này...hừm! bố

nói thế nào nhỉ?.. có thể

nó biến thành mực trong

đầu ông nhà văn, đúng

rồi, biến thành mực xanh

rất đẹp, từ những lá giấy

có mực xanh. Thế là vào

một ngày, khi đầu ông
nhà văn đầy ắp mực- thế
là, Pistike, nhà văn thôi
không ăn giấy nữa, và bắt
đầu nhả sợi mực từ người
mình ra, để nó thành cái
nhà mực, nhà văn co
quắp nằm trong đó, rồi
chui ra, biến thành con
bướm bướm.

À, làm thế nào để nhả
sợi mực ra khỏi người
nhà văn ấy hả? Thế
nào...thế nào...à, thế này
nhà văn đặt lên đầu mình
một cái ống, nối xuống
tay, chạy theo cánh tay,
xuống bàn tay nắm lấy
một thứ nhọn hoắt, người
ta gọi là cái bút, từ cái bút
sợi mực chảy xuống.

Nhưng có một điều
rất kỳ quặc, Pistike, nhà
văn muốn ăn lá gì đi nữa,

cũng đều biến thành sợi
mực hết. Ví dụ: có một
loại người khác tên là nhà
thơ, cả ngày chỉ ăn những
lá thơ yêu đương, từ đấy
đầu nhà thơ đầy mực,
phải viết ra thành các sợi
mực thơ.

Rồi nhà văn thả
những sợi mực từ đầu
xuống giấy, cuối mỗi sợi
mực lại buộc vào một cái
cành, người ta gọi nó là
nhà xuất bản, đấy bây giờ
bác nhà văn đang thả
những sợi mực từ đầu ra.

Những sợi mực tuôn
trào, tuôn trào, ngày càng
nhiều hơn, càng dài hơn;
lúc ban đầu những sợi
mực rất đặc và tuôn ra
hết sức đẹp đẽ (tất nhiên
rồi, Pistike, lúc ban đầu
nhà văn nào chả có nhiều

mực?) nhà văn cuộn
những sợi mực, dẹt vào
giấy, những sợi mực súc
tích, hay ho, thậm chí mê
tơi, ai cũng bảo viết hay
thế không biết, người ta
tranh nhau nhường chỗ
cho nhà văn.

Lúc đó nhà văn cũng
sướng mê mẩn, bèn tìm
cách cho sợi mực chảy
xuống từ đầu nhiều hơn,
nhưng ngược lại sợi mực
ngày càng chảy ít hơn,
nhưng vì nhà văn cho
rằng đã thấy rất nhiều sợi
mực, và đang mừng rỡ,
sắp sửa được co quắp
người lại đây, ngủ một
giấc thẳng cẳng thật lâu
đây, trước khi biến thành
bướm.

Còn các sợi mực
ngày càng cạn dần, cạn

dân từ đầu nhà văn, và
khi nó chảy ra không dày
dặn nữa mà cứ mỏng
dần, nhà văn ngày càng
viết ít dòng hơn, các sợi
mực ngày càng mỏng
hơn, người ta bèn đặt tên
nó là kịch thơ.

Nhưng nhà văn
không lấy làm buồn phiền
vì đang vui mừng với cái
kén.

Một ngày kia mực từ
đầu nhà văn cạn sạch.

Nhà văn nghĩ giá bây giờ
được ngủ một giấc thật
đầy giữa những sợi mực
trước khi biến thành con
bướm nhĩ.

Nhưng mọi việc lại
không được xảy ra như
thế,
có
hiều

không

Pistike, con trai ta? Bởi vì

người ta nuôi con tằm

không phải để nó biến

thành nhiều con bướm

bướm, mà để nó nhả ra

tơ.

Bởi vậy, những cái

kén sau khi thành hình,

đều bị vút vào nước sôi,

để con tằm nằm trong đó

chết nghèo, rồi người ta

lấy tơ ra và dệt thành lụa,

còn con nhộng đem rang

lên

ăn,

đúng

không

Pistike.

Người ta cũng làm thế

với cái kén bằng mực.

Khi nhiều mực chảy ra từ

đầu bác nhà văn, người ta

dùng ngay nó vào cái

mồm nóng bỏng của các
nhà phê bình, khiến nhà
văn văng ra ngoài, rơi
khỏi kén mực, còn những
sợi mực đó...người ta
làm gì nhỉ...à, người ta
dệt thành tất ni lông cho
vợ bác nhà văn.

Điều này làm rất

nhiều

nhà

văn

ngạc

nhiên, cứ hỏi đi hỏi lại

sao có thể như thế được,

lúc đó những con tầm trẻ

hơn sẽ bảo:

-Hừ...cái lão nhà văn

già này viết cạn rồi còn

muốn gì hử? tội

nghịch.

Họ nói đúng đấy

Pistike, con trai ta.

Nguyễn Hồng Nhung

địch từ bản tiếng Hung

(2009-06-24)

Các nhà soạn nhạc

Hết mùa rồi, tôi nghĩ, và
lại một lần mình chưa hề
vào nhà hát Opera.

Thế là tôi đi, định
xem vở”Hãy đến đây
nào!” của Wagner.

Trên đường tôi gặp
ông bạn học trường nhạc,
hắn nói giờ hắn làm việc
trong một dàn nhạc giao
hưởng lớn, với bản nhạc
sắp trình diễn ở Viên, tôi
hãy nghe đây, lalalala-
lalalaa...nhưng hắn có
viết hai bài tấu hài phổ
nhạc. Tôi chớ đi xem một
mình, hắn sẽ đi với tôi và
giải thích về nhạc cho tôi
nghe, chứ một mình làm
sao mà hiểu được.

Dọc đường đi hắn đã

bắt đầu giải thích. Cậu
xem, nghe tớ đây này, cả
tác phẩm nằm trên một
môtip, mà các giai điệu sẽ
bắt nguồn từ đây. Cậu
nghe đây, lalalala, đây là
violon-xen,
giờ
đến
kontrapunkt-
đa
âm:
tralalala...âm
trầm:
phùng phùng, giờ lên,
lên, chỉ lên, đến tận
triangel- âm cao nhất:
trere,tretete, đây nữa,
nghe, nghe này: che-che-
che, nhỏ dần, rồi bùng
nổ: pùmpùmpùm cứ thế
đến
piano:
nhinhinhi,bebebe,avavava...

Khúc dạo đầu. Trên
sân khấu, ánh đèn mờ ảo.
Tôi chăm chú lắng nghe
khúc ca dạo đầu.

ÔNG BẠN: ghé vào
tai tôi hồi hộp: bắt đầu!
Cậu nghe thấy chưa!

Violon-xen. Cậu chú ý:
bebebebe, brub,ru...tay
hấn kéo ngang nhịp
nhàng Tuyệt!...Tuyệt! A,
allé Achtung vor phổi âm
phổi khí. A, bọn này biết
phổi khí...hấn đắc thắng
nhìn tôi. Một tai tôi tìm
phổi âm, tai kia bực bội
ngộ nguây

ÔNG BẠN rống lên
Bắt đầu!...cậu chú ý...bắt
đầu giai điệu phản bác...
S..ssờ...Bu...

bem.bem...Cậu
nghe
thấy chưa?!! Nghe thấy

chưa,

đấy

...

trạđamtrạđam...đến

violon: pipipi...cậu nghe

tiếng búng violon?...cậu

không nghe thấy tiếng

búng rồi. Hấn nhìn tôi

dọa dẫm

TÔI sượng sùng như

bị bắt quả tang: đâu, tớ

nghe thấy...thật mà...

tuyệt! Tôi hốt hoảng tìm

kiếm giữa mọi âm thanh

tiếng búng violon, những

cái tai của tôi đứt rời, và

bảy người anh em nắm

tay nhau chui vào lỗ tai

tôi. Chúng cúi kính bò

ngón ngang giữa các nhạc

cụ, trèo lên bộ thổi, chui

vào kèn đồng, chui xuống

dưới gầm piano, rồi chễm

chệ nhảy lên ngồi cạnh

bộ dây của violon hỏi đi
hỏi lại: xin thưa, chúng tôi
đánh rơi hai âm thanh
của bác búng violon, làm
on đem trả lại nếu nhặt
được.

ÔNG BẠN riều cọt
trắng trợn: Tuyệt! ...tớ đã
bảo tuyệt!...thôi, giờ cậu
chú ý đến tiếng piano đây
này...sắp đến....đấy là
đỉnh cao của sự hài
hòa...toàn bộ piano ...
pli..pli sau đó cao hơn
tretetete,

trete:

pizzicato...nghe

này...

sắp...sắp. Bằng hai ngón
tay hấn làm một động tác
như thể chúng tôi đang sờ
soạng một vật gì bé tí

TÔI hốt hoảng chờ

đợi piano. Một phút sau

tiếng kèn cầm bắt, và một
điệu violon lả lướt. Đúng
lúc ấy:

ÔNG BẠN rống lên:

Bắt đầu! Bắt đầu! Bắt
đầu! Cậu chú ý piano
đây

này...thấy

chưa?...Hắn nhắm mắt,
thân trên bắt đầu bơi lội,
sang phải sang trái, như
làm động tác chạy tại
chỗ, lườn uốn éo, sắp sửa
cất cánh bay lượn. Trong
lúc ấy tiếng piano tràn
ngập màng phổi, chơi với
hân hoan không kìm giữ
nổi: cả nhà hát chỉ nghe
thấy
âm
thanh
này.

Nhưng người ta chỉ chơi
piano dưới kia. Sau cùng

âm thanh tắt dần, hẳn
ngậm miệng và chỉ thấy
môi hẳn mấp máy.

TÔI giờ chỉ muốn
nghe xem trên kia có gì.

Tôi nghênh cổ. Một quý
bà đang hát khúc tình ca
trên sân khấu

ÔNG BẠN bất ngờ
thụi vào sườn tôi một cái
đến nỗi tim tôi dừng lại.

Hắn đưa cặp mắt vắn
máu ngậy dại ngăm trần
nhà, rồi thêu thào. Cậu
nghe thấy không?

TÔI sợ cứng người:
Cái gì?

ÔNG BẠN: Cậu có
nghe thấy gis? Thấy
không: gis? Nghe thấy
không?

TÔI: Tớ ...tớ không
nghe thấy...Sao? cô ta bị
sao? Vẫn còn kịp...chúng

mình đi gọi telefon..

ÔNG

BẠN:

Thấy

chưa, Wagner đấy...cho

một Gis vào thay thế Fis!

Điều này chỉ Y dám làm,

chỉ Y! Thật bất tử, không

thể hiểu nổi, thấu tận

xương tủy...đây là sự

dũng cảm nhỏ toẹt vào tất

cả...đấy, trong âm này,

một Gis vào cung thứ, ba

thăng giáng...ba...

MỘT GIỌNG NÓI

đăng

sau

chúng

tôi:

Pardon, hai thăng giáng,

một bê.

ÔNG BẠN quay lại:

Ông nói với tôi? Ông có

nghe thấy GIS?

GIỌNG NÓI khiêm

tôn: Tôi là Kontrapunk

Ernố, trường nhạc

ÔNG BẠN: tôi cũng

thế, ông không nghe thấy

à: Hấn hát trata,ta,tada-
ra!

ÔNG KIA lạnh như

kem, cất tiếng hát Có

chứ, nhưng không phải:

tra-ta,tada-ra,

mà

là:

trete,dede-re!...

ÔNG BẠN riều cọt

Hay là như thế này:

dede-rada-lala...

ÔNG KIA tức giận:

Pe-pe...plem...plem...

ÔNG BẠN nồng nhiệt

Tadaradala-da...

ÔNG KIA hát to hơn

Tra..dadara...tedere...

tì.te.tite

ÔNG BẠN gào hét

cỡ: Tu-tu...tutu..

ÔNG KIA: Cái gì?

Với tôi? Thế thì ông nghe

đây Hát thật to: te..de-

de..de-dalala...

Rồi chúng nhảy bổ vào

nhau, tát, đấm...

Nguyễn Hồng Nhung

dịch theo bản tiếng

Hung

(2009-07-02)

Chiến công thứ

mười ba của dũng

sĩ Heracles

Sau khi lập chiến tích,
Heracles phủ phục trước
vua Eurystheus, dâng cái
đầu sư tử Nemea, bằng
cái đầu này chàng đã dọn
sạch
chuồng
ngựa
Augeas.

-Thưa đức vua, đây là
đầu sư tử - Heracles nói-
Lời nguyện với tôi hết rồi
chứ?

Nhưng

vua

Eurystheu cau mày ngẫm
nghĩ rồi nói:

-Vẫn còn một kỳ tích

anh hùng nữa đợi nhà

người. Ô! Heracles!

- Cái gì vậy? –

Heracles hỏi và vung cây
chùy lên.

Vua Eurystheu rút từ
túi áo ra tập chí văn học
có tên Rafina, số mới
nhất, mày mò tìm trang
đăng bài thơ” Nước dãi
trong sạch trên cái đĩa
nhạc cũ” của Pök Lajos,
in trong khung bằng chữ
xanh, theo trình tự từ
dưới lên trên.

- Người nhìn
thấy bài thơ này chưa? –

Vua Eurystheu hỏi.

- Thấy ! –

Heracles trả lời; đúng là
chàng nhìn thấy thật.

- Người hãy đến
gặp Pök Lajos và dạy cho
hắn biết, thơ của hắn chả

có nghĩa gì cả. Mười lăm
năm nay không ai dám
nói điều này. Rõ chưa?
- Rõ!

Heracles giắt chùy
vào lưng.

Từ hai hòn đá, chàng
đánh hai lưỡi rìu thật sắc,
buộc thêm một cuộn dây
thật dài, nhét ba cuốn
sách vào tay nải.

Chàng chọn bốn nhà
phê bình „máu” nhất,
buộc dây xích, tọng hai
ngày liền cho họ ăn toàn
thịt tươi sống, rồi lấy bốn
số tạp chí”Nyugat” đã
thấm đẫm nước, chàng
lên đường.

Người ta đưa chàng đi
về phía đại lộ Körút đến
gần nơi ẩn nấp của quái
vật biết làm thơ. Quái vật
đào công sự bằng các

quán cafe xung quanh,
nơi các quái nhân sống
trong đó vì hay kêu lên:”
nyu-nyu” nên đặt tên
hang động là Nyujork.

Dũng sĩ Heracles gặp
mụ Phù thủy Mũi Sắt
trong một góc động khi
chàng đang sục sạo

- Chào buổi tối,
mụ già kia! - Heracles
lên tiếng

- Phúc tổ cho
nhà ngươi vì đã gọi đến
một nữ văn sĩ Hung nhá!-

Phù thủy trả lời:

- Giờ ta sẽ phân
tích cho nhà ngươi biết
câu thơ” hệ thống-con
buôn” có thể tạo ra vắn
như thế nào.

Nhưng

Heracles

không bị mắc bẫy của

mụ, bằng đúng một nhất
chùy, chàng đập gãy chân
những vằn thơ của Phù
thủy.

Chàng tìm thấy quái
vật trên đỉnh gác đang
quấy một cốc thuốc độc,
trong có váng sữa.

Heracles không xông
ngay vào quái vật.

Chàng lùi ra phía sau,
sắp xếp bốn nhà phê
bình rất "máu" sang hai
bên đường đi xuống,
buộc dây giữ họ đứng
yên, rồi ném cho mỗi nhà
phê bình một tập thơ bốc
lửa, vẫn đang tươi mùi
máu, để họ nhai ngấu
nghiến, trong khi đợi làm
nhiệm vụ.

Rồi từ phía sau,
Heracles rón rén đến gần
quái vật.

Chàng bất thành lĩnh

đập một phát: quái vật

không có cả thời gian để

quay đi. Chàng giờ tập

thờ ra trước mắt nó, và

quát lên, trước khi quái

vật định thần:

- Thờ này không

có nghĩa gì hết!- Heracles

dẫn giọng, các bắp thịt

của chàng căng ra.

Quái vật học lên một

tiếng thát thanh. Mắt vẫn

máu. Nó xòe mười đầu

móng và xông vào kẻ đối

diện.

- Thờ này

không có nghĩa gì

hết!- Heracles nhắc

lại, và tóm lấy thắt

lưng quái vật.

Một cuộc giao tranh

khủng khiếp xảy ra.

Con quái vật vấy

vùng, lông của nó cắm

vào cổ Heracles.

Nó đọc to một bài

khen ngợi trong mục văn

học của tạp chí”Thế giới”

do Hatvány Lajos viết,

nhưng thật đáng tiếc, ông

này không xuất hiện.

Thế là quái vật quay

tít đến chóng mặt, và nhả

ra liên tiếp ba mươi năm

bài thơ in trong tập thơ

xuất bản năm ngoái.

- Thơ này không

có nghĩa gì hết!- Heracles

hùng dũng nhắc lại.

Quái vật dùng mười

hai bài thơ cạo vào bụng

Heracles. Một bài thơ

khác phun trúng ngực

chàng, và giữa hai xương

sườn, chàng cũng nhận

được thơ phi tới.

- Thơ không

có nghĩa!- đừng sĩ thờ

hỗn hển, nhưng vẫn

không chịu buông tha

quái vật – không có

nghĩa! Thơ vô nghĩa!

Ta hỏi mi, nghĩa của

nó ở chỗ nào?

Quái vật tuôn phì phì,

liên tiếp ra các bài thơ

khác dưới nách Heracles.

Chàng cảm thấy có lẽ

mình không chịu đựng

tiếp được nữa.

Chàng bèn cởi dây

trói, để mặc đám các nhà

phê bình đâm máu nhảy

bỏ về phía quái vật,

nhưng đám phê bình này

ngủi ngủi, hít hà các tập

thơ của quái vật rồi quay

đầu trở về đứng ở vị trí

cũ.

- Thơ của mi

không

có

nghĩa!-

Dũng sĩ rống lên như

sấm;

Chàng xếp ngược bài

thơ quay lại từ trên xuống

dưới, rồi ném lên đầu

quái vật. Quái vật nuốt

chứng bài thơ, bụng ọc

ạch rồi ọc ra.

Nó không chịu đựng

nổi.

Chính

lúc

đó

Heracles chợt nghĩ ra một

kế

Bằng một chùy giáng

duy nhất, chàng vạch tên

một nhà thơ khác xuống

dưới bài thơ, rồi ném vào

đầu quái vật. Quái vật

nhìn trừng trừng, đọc.

- Thơ này

không có nghĩa!- đến

lượt quái vật tức giận

hét lên.

Heracles chỉ đợi có

thế,

chàng túm lấy cổ quái

vật mang về cho vua

Eurystheus.

Nguyễn hồng Nhung

dịch từ bản tiếng Hung

(2009.06.20)

Đến mẹ đẻ tớ còn

chả nhận ra

- Thật kinh khủng-

bạn tôi, nhà thơ lập dị và

trẻ tể nói, trong lúc cánh

tay trái của chàng đung

đưa như một cành hoa

hồng vàng bằng lụa, lũng

lẳng thò ra ngoài tràng

kỷ- Thật kinh khủng,

đến mẹ đẻ tớ còn chả

nhận ra tớ

Hai chúng tôi trầm

ngâm.

Có cái gì đầy ngây

ngất và đòi trụy trong lời

thú nhận, như thể một âm

thanh đỏ vỡ và than

phiền, và câm lặng, và tất

cả.

- Thật kinh

khủng- tôi cũng lên tiếng.

Trong lúc đó, những

cái móng tay của tôi lặng

lẽ và cong cớn dài ra

trong ánh chiều chạng

vạng, những nếp nhăn

trên ngực áo ghi lê mím

cười méo mó.

Ô!

những

hương

thơm ngọt ngạt, như thể

vừa trụy lạc vừa héo mòn

chen chúc nhau lan tỏa,

Ô! Thượng đế! và những

túi cafe đắng ngất.

Ngây ngất và bàng
hoàng, Chúa ơi, một lần
nữa tôi dang rộng đôi tay
- A! Cho qua! -
nhưng tôi vẫn thốt lên lần
nữa: Thật kinh khủng.
- Đúng thế- Félix trả
lời nhỏ nhỏ, trong ảo ảnh
tưởng tượng về một viên
sĩ quan đang hành hạ cầu
xé chiếc tạp dề của các
xơ nữ đầm đìa máu
– Đúng thế. Có thể
rất kỳ quặc, nhưng đúng
thế- chàng nói - Tâm
hồn bất khuất của ta, tớ
không biết, và có thể
cũng chẳng phải thế.
Nhưng đúng là tớ đã rơi
ra khỏi cuộc đời một
cách tráng lệ, rơi, đây là
một sự thật, cậu biết đấy,
một sợi dây buộc giày
mới bi thảm làm sao, một

nổi hân hoan đi về phía

cái chết, và tất cả.

Cậu hãy thử tưởng

tượng, một thị trấn ngoại

ô quê mùa, cả thời trẻ thơ

của tớ, trong một ngôi

trường dân lập, nhưng chỉ

đến lớp ba thôi, từ đấy tớ

chỉ có đi lên, tiến lên đến

đỉnh cao của tâm hồn, tỏa

ánh sáng rạng ngời và tàn

bạo, đến tận nổi tê dại

của bất lực, cậu hiểu

chứ? Cậu vẫn hiểu đấy

chứ?

- Vẫn...tớ hiểu-

tôi lắp bắp- đến đây vẫn

đang còn có ý nghĩa. Cậu

nói đi, chúng ta hãy đi

thẳng vào thực chất, bởi

đến đây vẫn đang còn có

ý nghĩa.

- Tớ...tớ có thể

nói được gì hơn ? Đoạn

sau cậu biết rồi. Thi
phẩm và những tình yêu
nhỏ nhỏ, Budapest - cái
thung lũng nóng bỏng, ô!
Và những vòng lụa dịu
dàng, ô! Và những vòng
đai thùng...

- Bằng gỗ...-tôi
dịu dàng tiếp, nhưng thực
ra chỉ phác họa một cử
chỉ mệt mỏi.

- Thế đấy...tớ
thất lạc trong điệu nhảy
quay cuồng và điên dại,
thủ đô, những thành công
vật vãnh, cậu biết rồi đấy.

Chàng nhìn tôi

- Sự bùng tỉnh
vụn vặt trong cơn sâu
thẳm, tất cả là xanh biếc
của bầu trời những cơn
quần quại...tóm lại...

- Tóm lại?

- Tóm lại nói

một cách du dương, thật
tuyệt mỹ, mười tám năm
trời, Đáng sinh thành ra
con!, mười tám năm giờ
tớ không về nhà...cậu
thấy đấy, thật đẹp đẽ và
khao
khát
biết
bao,
nhưng than ôi! Tớ đã
thay đổi! tớ đã thay đổi
khủng khiếp...
Đang nói, chàng đã
giơ tay muốn ôm mặt,
Félix, những ngón tay
quý phái và cứng đơ, ôi!
Félix và chàng khóc, ôi!
Félix, như thể hoàng hôn
đang buồn bã chìm dần,
crépuscule d'automne
Tôi đã định an ủi
chàng, những từ ngữ
xanh xao còm cõi và đầy

chất thị dân tâm thường
bút lên từ sâu thẳm, niềm
cay đắng tự nó lẫn lộn
trong vẩn đục của nó, thì
chàng lại lên tiếng.

Chàng nói bằng giọng
đờ đẫn và hoang mang:

- Đến mẹ đẻ tớ
còn chả nhận ra, giờ đây,
khi tớ về thăm nhà.

Tôi trầm ngâm: có thể
nói gì đây trước một nỗi
buồn sa đọa và thống
thiết.

- Mẹ đẻ tôi-

Chàng rên rỉ - Thi ca để
làm gì... tất cả...những
con diên rồ cuồng nộ của
tôi để làm gì và những nỗi
bất lực cao quý, kiêu
ngạo, tất cả, tôi đã chắt
chiu cho mình...nếu như
đến mẹ đẻ tôi còn chả
nhận ra...vĩnh viễn...Cậu

thử tưởng tượng, tớ ra đi,
mười tám năm sau, tội
nghịch, người lữ hành gục
ngã, giữa những ga tàu và
những tiệm ăn lộng lẫy...
thị trấn quê hương, những
con đường...và tất cả. Tớ
đã gặp giữa đường...

- Gặp mẹ...- tôi
nhấn một nốt trầm, như
cái đồng hồ treo tường
ngập lên khi bị gió bão
bứt ra.

- Gặp mẹ...
đúng, tớ nhìn thấy bà đi
trên đường cái. Mẹ của
con, tớ nói, mẹ không
nhận ra con à? Ôi! Félix,
Félix- lúc đó tớ đã lắp
bắp- mẹ không nhận ra
con trai mẹ...mẹ ...cậu
tưởng tượng đến mẹ để tớ
còn chả nhận ra...

- Sao nữa?...

- Cái gì sao? tớ
quay đi ngay lập tức...
ngồi lên tàu, con tàu
phong ba bão táp...và tớ
quay về. Hết. Thế là tất
cả. Mẹ đẻ của tôi!...ôi!
mẹ đẻ của tôi!...
Chàng khóc nức nở,
ô! Felix.
Rất lâu, rất lâu chúng
tôi ngồi im như thế. Ô!
Và tôi lắng nghe nỗi u
sầu rỉa rói.
Sau cùng, rất khe
khẽ, tôi thì thào:
- Ê, cậu!- tôi
bảo chàng- e-hèm!
Chàng quay lại
- E-hèm! Cậu...
có chắc...có chắc đấy
đúng là mẹ cậu không?
Chàng sững sờ và
choáng váng nhìn tôi,
miệng vẫn đang nức nở

cô nuốt đi vài tiếng rên rĩ.

Rồi rất lâu sau, chàng há
hốc mồm nhìn tôi chăm
chăm.

- Ôi!- chàng bật

ra, một cách hiền lành và
van vãn- cậu nói gì nhỉ

Rồi từ từ tỉnh lại:

- Rất...rất có

thể...cậu...tớ không dám
chắc...Yên, để yên xem
 nào.

Chàng suy nghĩ một

hồi rồi đập tay lên trán:

- Tất nhiên rồi-

Chàng cất tiếng cười vang

đầy an ủi- giờ tớ mới nhớ

ra, mẹ tớ thấp và tóc

vàng, còn người đàn bà

này cao và tóc đen, người

tớ gặp ấy...gần như chắc

chắn...đấy không phải

mẹ tớ.

Thế là cả buổi tối hôm ấy

chúng tôi hết sức vui vẻ.

Nguyễn hồng Nhung

dịch từ bản tiếng Hung

(2009-07-02)

Huyền bí học

Sau ba giờ đêm, một kẻ
lạ mặt đến ngồi cạnh bàn
của tôi. Quán cafe lúc
này rất vắng.

Kẻ lạ tự giới thiệu
mình là hoàng tử Thổ nhĩ
kỳ, và hỏi tôi có chơi bài
không. Tôi bảo không, tôi
không có tiền đâu.

Hắn đằng hắng, lảng
sang nói về các thầy tu
khổ hạnh, những người
mười năm ngồi trên một
cái chiếu, và biết há mồm
ba ngày liền tù tì.

Hắn bảo, ở Ấn độ hắn
biết một thầy tu như thế,
người quán cánh tay ba
vòng vào cổ và ngồi như

thẻ bốn mươi năm liền.

-Anh đừng dối trá –

tôi vừa ngập vừa bảo.

Hắn thẻ sống chết về

việc hắn nghĩ một lúc

bằng bốn thứ tiếng, có

thẻ nuốt chừng bàn tay,

rồi tý nữa lại nhả ra;

nếu chẳng may tôi đi

về phía nhà hắn, hắn sẽ

biểu diễn cho tôi xem.

Nếu chẳng may bây giờ

tôi có một forint, chúng ta

đi xe cùng về.

- Cảm ơn, khi nào

thời cơ đến.

Nghe vậy hắn nói về

huyền bí học, và đảm

bảo, hắn có thể nói

chuyện với các lực lượng

siêu nhiên, như đang nói

với tôi.

Thần Lửa quản lý các

lực lượng này, và là người

quen chí thiết của hấn.

Thần biết nâng hai cái
bàn một lúc bằng một
ngón tay, vì các ngón tay
của ngài có lực siêu
nhiên. Rất đặc biệt, thật
đấy, tôi hãy đưa ngay một
forint, vì thần Lửa cũng
muốn thế.

- Này, - tôi bảo-
chúng ta hãy nói sang
chuyện khác đi.

Hấn nhảy sang lĩnh
vực âm nhạc, và giải
thích, bảy thiên thể cần
phải coi như bảy âm
thanh, khi chúng quay
xung quanh Mặt trời, và
hấn thường xuyên nghe
thấy các thiên thể hát.

Hấn bắt đầu ê a, rồi
bảo hấn rất hay nghe
thấy điệu hát này.

Nghe hấn ngêu ngao

một hồi, tôi bảo nghe
giống đoạn nhạc kịch
kabaré ” Nụ hoa hồng và
con ong”.

Hắn suy tư một tý rồi
dễ dãi bảo, ừ đúng đấy.
Nhưng cũng không sao,
các thiên thể miễn là vẫn
quay theo đường vòng
tròn. Ông nhìn mà xem,
hắn bảo, thật đấy, tôi giải
thích ngay đây, miễn là
tôi đưa một forint, cứ cho
đấy là mặt trời.

- Còn lâu nhé-

tôi bảo- đừng nói chuyện
ấy với tôi.

Hắn húng hắng ho,
rồi chuyển sang chuyện
gọi hồn. Vấn đề này cực
kỳ, có thể nói chuyện
thoải mái với hồn luôn.

Nhưng không nói trực
tiếp được, có cách thức

riêng của nó. Con người
cần vẽ một vòng tròn lên
bàn, viết vào đáy các chữ
cái abc. Rồi chính giữa
vòng tròn, con người đặt
một forint, rồi cả hai đặt
ngón tay của mình lên
đồng tiền.

- Hai người?- tôi
hỏi ngò vức- cùng giữ
chặt một lúc như nhau?
Hắn cam đoan, tôi lấy
ra một đồng forint, rồi cả
hai chúng tôi đặt ngón tay
của mình lên. Hắn tắt
đèn, hăm hờ khẩn thần
Omar hãy hiện hình.

- Chúng ta sắp
biết. Đồng tiền sẽ tự nó
quay, đi từ chữ cái này
đến chữ cái kia, và trả lời.
Đúng thế. Đồng tiền
bắt đầu chuyển động
dưới ngón tay tôi. Chữ

cái đầu tiên: A

- Đủ rồi!- tôi nói

và cất ngay đồng forint

vào túi- tôi biết cái gì xảy

ra. Thần Omar sẽ bảo

„Anh hãy cho ta vay

đồng tiền này” chứ gì, tội

nghiệp Omar! Trong quán

cafe khác thần cũng làm

thế.

- Hà, hà...môn

huyền bí học quả thật rất

ly kỳ, nhưng tôi thần bí

tôi nay thế là đủ rồi.- tôi

bảo hấn.

Nguyễn Hồng Nhung

dịch từ bản tiếng Hung

(2009.06.18)

GASPARCZ

Lên bảy tuổi tôi vô cùng
sung sướng vớ được
chiếc vé tàu điện đã xé,
bác Angéla cho để làm tờ
ngân phiếu mười forint.

Tôi nhảy căng lên đến nỗi
bố tôi hét:

- Ngài

Gasparezcz đi nằm đến lần
thứ ba rồi, vì không chịu
nổi cái trò nhảy căng lên
của mày. Mày không thể
vui mừng nhỏ hơn được
hả con?

Tôi rón rén vui mừng,
và ghi nhớ trong đầu từ
Gasparezcz

Thế rồi, bao nhiêu lần
tôi nhảy từ ghế xuống sàn
nhà, hoặc tung hứng,
hoặc lăn lộn lung tung,
hoặc bò lỏn nhón xuống

gâm đi vắng tìm kiếm,
hoặc dựng ngược chân
một chiếc ghế lên để
ngồi, hoặc hì hục định
kéo cái lò sưởi sang
phòng khác, để ở đây
nóng hơn- lần nào bố tôi
cũng nghiêm khắc:

- Gasparez

không thể ngủ được.

Hoặc:

- Gasparez sắp

nhắc nhở đấy !

Hoặc:

- Gasparez nổi

giận bây giờ !

Từ từ, một hình ảnh
mơ hồ hình thành trong
tôi về Gasparez.
Gasparez, một thực
thể, hay đúng hơn một
khái niệm trừu tượng, thể
hiện nổi tức giận của Trái
đất đối với chúng ta- một

cái gì đó, trong chúng ta,
dưới chúng ta, nghe
ngóng, chú ý đến ta,
nghênh lên từ sâu thẳm,
nếu chúng ta lay mạnh
vòng quay của Trái đất,
Gasparez sẽ vẫy tay, bảo
ta hãy sẽ sàng và từ tốn đi
chậm thôi, hãy để mắt
vào từng bước chân
chúng ta ấy.

Gasparez, từ hư vô
thăm thẳm, lo lắng đến
chúng ta, nhắc ta nhớ đến
cái thân phận của mình
-Chúng bay hãy để
cho Gasparez ngủ!

Thế là, Gasparez từ
từ thay đổi tính tình của
tôi, từ một thứ tính nết
hoang dã, bất ngờ, tôi trở
nên rón rén.

Khi người ta chọc tức
tôi, làm tôi điên tiết vì

một câu nói, tôi vừa định
giơ chân lên đá: bỗng từ
từ chân tôi cứng đờ trong
không gian, từ sâu thẳm
lòng mình, tôi nghe một
giọng
nói:”Gasperecz!”

thế là chân tôi rút lại và
khẽ khàng đặt xuống đất.

Hoặc tôi định hét lên
với ai đó, vừa lừa tôi,
hoặc định quát trả lời một
kẻ đang quát tôi, hoặc
định quay lại tát cho đứa
nào nắm áo khoác sau
lưng tôi- nhưng từ đáy
trái tim, tôi tập lự nhận
diện sự có mặt nghiêm
khắc của Gasperecz, thế
là tôi im.

Có lần đọc một cuốn
sách dở hơi, viết như cơm
ngươi, tôi định quăng nó
xuống

đất-

nhưng

Gasparez- sống cao hơn

chúng ta một tầng gác

bỗng hiện hữu trong

không gian, trong tiềm

thức- thế là tôi ngoan

ngoãn viết, đây là cuốn

sách của một danh nhân,

chỉ tôi chưa đủ thời gian

để bộc lộ.

Gasparez biến tôi

thành kẻ dễ thông cảm và

nhân hậu, tôi nghiên cứu

các nhà triết học, sống

thanh bình với tư tưởng

của Kristus.

Tôi trở thành kẻ dễ

hòa nhập, trầm tĩnh, ngủ

được, và tôi mơ thấy

mình đứng trong Hạ nghị

viện, trước mặt là cái bục

cao, tôi rung chuông.

Từ những hàng ghế

dài phía dưới, những
người đàn ông ăn mặc
chỉnh tề đang gào thét
vào mặt nhau.

Họ ngày càng tức
giận hơn, sau cùng họ bắt
đầu ẩu đả. tôi rung
chuông và hỏi cái gì vậy.

Một người nói, cái
đuôi con chuồn chuồn nó
ngắn- thế là họ đánh
nhau.

Tôi rung chuông.

Một kẻ đang hùng hổ
xông vào ẩu đả, mắt đỏ
ngầu, ngẩng lên hỏi tôi,
theo tôi cái đuôi con
chuồn chuồn dài hay
ngắn.

- Thừa các vị-

tôi van vãn- chúng ta tha
cho con chuồn chuồn.

Tôi chỉ xin các vị chớ gây
ồn

ào

như

thế,

vì

Gasparezcz không ngủ

được.

- Phui!

Gasparezcz! Đồ bán nước!

— các thượng nghị sĩ rống

lên, và đập ghế bàn còn

to hơn nữa.- Mang cái

thăng

bán

nước

Gasparezcz ra đây!

Một tiếng nổ cực lớn

vang lên.

Cửa hạ nghị viện mở

toang.

Một kẻ trông thật

khủng khiếp xuất hiện,

quần áo rách tả tơi, đôi

mắt rực lửa căm hờn,

trong tay vung lên một lá

cờ đỏ thắm ghi dòng chữ:

Cách mạng.

- Gasparez- Tôi

rú

lên

thất

thanh-

Gasparez, đây là kẻ

sống ở tầng dưới nhà tôi!

Tôi gào to đến nỗi

giật mình tỉnh dậy.

Chẳng ai thức dậy

theo, mọi người vẫn ngủ,

không

có

tôi,

cùng

Gasparen.

Còn tôi vô cùng lo

lắng cho họ.

Nguyễn hồng Nhung

dịch từ bản tiếng Hung

(2009-06-22)

Đến thầy thuốc

thần kinh

Tôi suy nghĩ một tý rồi

bảo:

-Tớ thích ăn xúp đậu

vàng lắm.

Thằng bạn tôi, kẻ

đang nghiên cứu phân

tâm học của Freud, gay

gắt nhìn:

- Tại sao cậu

bảo cậu thích ăn xúp đậu

vàng?

- Tại tớ thích-

tôi thật thà.

- Hừm! Lúc sáu

tuổi cậu có quan hệ thể

nào với một người đàn bà

tóc xanh?

- Tớ không nhớ.

Tại sao?

- Bởi xanh và

vàng là hai màu hỗ trợ

cho nhau. Về con người

không có nguyên nhân

không nói lên điều gì: đây

là thành tựu của phân

tâm học. Tất cả mọi hiện

tượng đều là biểu hiện vô

thức của chủ nghĩa bạo

dâm hay khổ dâm bị dồn

nén: tất cả đều có nguyên

nhân tính dục trong đó,

và đều dẫn dắt trở lại ký

ức tuổi ấu thơ. Thời còn

bé cậu có quan hệ với

một người đàn bà tóc

xanh, nên cậu thích ăn

xúp đậu vàng

- Có thể, nhưng

tớ quên mất rồi.

- Nhưng tớ nhớ.

Thần kinh của cậu hỏng

rồi. Chủ nghĩa bạo dâm

của cậu, bản năng tàn

bạo của cậu muốn sống

dậy. Cậu thú nhận đi, cậu

muốn giết chết xúp đậu

vàng.

- Tớ?!

- Đúng thế. Cậu

muốn đâm và đánh xúp

đậu vàng, bởi vì cậu phải

lòng một người đàn bà

tóc xanh, nhưng lại không

thể hành hạ nàng. Cậu

muốn giết chết nàng.

Thần kinh cậu khủng

hoảng. Cậu phải đến

ngay bác sĩ thần kinh

Berenczy, ông ta sẽ phân

tích cho cậu biết. Đời cậu

thế là hết.

Hoảng quá, tôi chạy

ngay đến chỗ bác sĩ thần

kinh Berenczy.

Lão tiếp tôi trong

phòng làm việc. Tôi vừa

bước vào, lão nhìn tôi chế

nhạo cay đắng.

- Anh vội đi đâu

? đi đâu? - lão bảo - anh

muốn,

đúng

không,

những cánh cửa rơi vào

đầu tôi, làm tôi chết

ngoẻo?

- Xin...xin lỗi...

phía này...không...thể..

- Nghe đây, anh

kia, chỉ hai bản năng dẫn

dắt nổi tất cả hành động

và suy nghĩ của chúng ta:

bản năng tàn bạo tính dục

và bản năng bị ô nhục về

tính dục. Động lực bị dồn

nén của tư tưởng chúng

ta là hai bản năng: bản

năng của chủ nghĩa bạo

dâm và bản năng của chủ

nghĩa khô dâm. Quả

thật... anh muốn gì?

- Tôi... thích ăn

xúp đậu vàng- tôi run rẩy

thú nhận, sống lưng lạnh

toát.

- Ta cũng nghĩ

thế- lão bác sĩ thần kinh

khinh bỉ nói- anh ngồi

xuống đây, xem nào, ta

có thể làm gì với anh.

Tôi ngồi xuống, cảm

thấy cơn đau răng lúc

mới bước vào đã biến

mất.

Lão bác sĩ ngồi đối

diện.

- Tóm lại, anh

thích ăn xúp đậu vàng-

lão nói- Anh có hiểu thấu

đáo, điều ấy có nghĩa lý

gì, khi anh thích ăn xúp

đậu vàng ?

- Thừa bác sĩ...-

tôi rơm rớm nước mắt-

..tôi rất thích ăn xúp đậu

vàng...nhưng nếu không

có...tôi từ bỏ được...

- Ngậm!- bác sĩ

rống lên- ta sẽ cho anh

biết tay. Anh rất yêu xúp
đậu vàng. Thần kinh anh
suy sụp. Anh là kẻ cuồng
dâm. Anh thích độc ác,
anh muốn giết tất cả mọi
người, anh muốn nện,
muốn bấu, muốn véo,
muốn đâm, chém, anh
phải lòng một con mẹ già,
anh muốn chặt đầu mẹ,
nhưng chính anh không
biết. Đêm qua anh nằm
mơ thấy gì?

- Tôi mơ thấy

Fuksz cho tôi hai mươi
đồng tiền korona- tôi thì
thào, răng đánh vào nhau
lập cập

- Ngậm!- bác sĩ

hét- Giác mộng của anh
có nghĩa là anh bướng,
chính anh không biết anh
phải lòng Fuksz, anh
thích tiền, anh muốn

Fuksz giá mà rơi từ Lâu
đài Người đánh cá xuống
đất gầy cỗi. Anh là thằng
bạo dân bất trị. Anh là
Nero hiện hình. Anh là
Caligula. Ta sẽ cho anh
biết tay, quân tội phạm!

- Tôi ... làm gì
bây giờ? – tôi òa lên
khóc.

- Cần phải đánh
thức một khuynh hướng
chủ nghĩa bạo dân mạnh
hơn đẽ đề bẹp sự cuồng
dâm vô hạn của anh, để
chiến thắng cái bản năng
này,

cần
đánh

thức

khuynh hướng khổ dâm
trong anh. Anh muốn ra
lệnh, muốn cai trị, muốn
quyền lực: đấy là cái

bệnh thân kinh chết

người của anh, ta sẽ chữa

cho anh. Ta sẽ tác động

bạo lực vào anh. Hiểu

chưa?

- Dạ, hiểu...- tôi

run lẩy bẩy và co dúm

người lại trên ghế.

- Rồi.- lão bác sĩ

bảo, và đứng dậy.

Lão nhìn tôi bằng cặp

mắt tóe lửa.

- Dừng!, Giời ơi!

Dừng...- tôi rên rỉ.

- Ngậm! - bác

sĩ rống lên- Mi là kẻ bạo

dâm chó chết. Dừng ngay

lên, nếu không ta bắn!

Tôi đứng lên.

- Có thể! Thò

ngay tay vào túi. Hiểu

chưa? Không ta tát cho

một cái, bay xuống cầu

thang bây giờ

Tôi thò tay vào túi.

- Có thể! Lấy

ngay năm mươi đồng

korona đưa cho ta. Nào,

cái gì xảy ra? Nhanh lên.

Rồi ta sẽ xóa sổ chủ

nghĩa bạo dân kịch cỡm

của mi! Ta sẽ chữa cho

mi khỏi chủ nghĩa cuồng

dân! Thế nào?

Lão giơ tay định tát.

Tôi run bần bật đưa

cho lão năm mươi đồng

korona.

Lão túm lấy cổ áo tôi,

rồi đá nhào tôi lăn xuống

cầu thang.

Từ chân cầu thang,

tôi ngược mắt ngạc nhiên

nhìn lên.

Thấy lão nhăn nhó

cười bên cạnh chân song:

- Tốt lắm.- lão

nói- chủ nghĩa khổ dân

của anh bắt đầu phát
triển dưới tác dụng tốt
đẹp của chủ nghĩa bạo
dâm theo hướng ngược
lại. Vài tiếng đồng hồ nữa
anh sẽ khỏi hoàn toàn.

Rất hân hạnh được phục
vụ anh. Lần sau anh đến
nữa nhé.

Nguyễn hồng Nhung
dịch từ bản tiếng Hung
(2009.06.18)

**Chủ nghĩa ấn
tượng**

Tôi và một thằng bạn trò
chuyện lúc bốn giờ chiều,
cạnh cửa sổ, khi chúng
tôi cùng nhìn ra đại lộ

Körút

Bạn tôi là cộng tác
viên của nhiều tờ tạp san
hiện đại, hấn đang ba hoa
chích chòe tán dương chủ
nghĩa tân ấn tượng.

Hắn đưa ra hàng loạt
lý do để chứng minh, tại
sao chủ nghĩa tân ấn
tượng lại là trường phái
nghệ thuật tốt nhất.

Đến đoạn cuối, ấn
tượng của tôi, giống như
khi người ta đọc quảng
cáo về nước đấng, không
hiểu cái gì chống lại cái gì
thì tốt.

- Chủ nghĩa ấn
tượng- bạn tôi diễn giải –
chính là nghệ thuật, khi
con người chỉ thấy, và
không ràng buộc các sự
vật bởi những phản xạ vô
nghĩa. Nhìn thấy và viết
ra, như người ta thấy.

Thế là chúng tôi mở
một cuộc thi.

Cả hai ngồi bên cửa
sổ, và viết ra những gì cả
hai nhìn thấy trên đường.

Ai trong năm phút
nhìn thấy nhiều sự việc
nhất và viết ra một cách
có nghĩa lý nhất: thắng
cuộc.

Hai đứa vội vã bắt tay
vào cuộc.

Sau năm phút, chúng
tôi trao cho nhau xem
văn bản đã viết.

Bạn đọc thân mến sẽ
phán quyết, văn bản nào
thắng cuộc.

Của tôi.

Phố, hai bên là nhà.

Trên nhà là bầu trời,
hai đám mây bay ngang,
một đám mây có viền lụa
thừa, có hình thù giống
một cái thìa, mà một nửa
đã gãy, nửa kia cong lại.

Các nhà đều có cửa
ra vào. Có cả cửa sổ. Đối
diện là một nhà màu

vàng. Trên mái nó là ông
khói.

Từ cửa sổ một người
đàn bà nhìn ra, mặt cô ta
trắng, cái miệng xinh. Cô
ta tỳ khuỷu tay, áo tụt
xuống từ một cánh tay.

Dưới đường tàu điện
chạy, tàu số 622.

Có hai người lính đi
qua đường. Một người có
cái mũi đỏ. Người kia có
vẽ đang suy nghĩ. Có vẽ
thôi.

Một người đàn bà áo
đen bước vội vã. Nàng
quay đi thật nhanh. Rồi
ngoái nhìn lại.

Một ngài đội mũ ống
lắc lư cái đầu. Một con
chó lủi lách qua ngài.

Một viên gạch rơi từ cái
nhà đang xây. Một tiếng
cạch rất to. Ngài đàn ông

lăn đùng.

Một cảnh sát đi tới,
gõ vào đầu ông ta và hét,
đừng có tụ tập đám đông
ở đây. Giọng của cảnh sát
là giọng nam cao.

Người đàn bà đi
ngược nhìn lên đây. Nàng
nhìn tôi, nháy mắt, và vẫy
vẫy bằng cái gì trong tay.

Dưới cổng, một
người công nhân đứng.
Đang nguyên rửa. Phủi
phủi quần áo. Gã muốn
nâng một bao tải lên vai.

Bao tải màu trắng. Một
bên nhãn nhúm.

Gã công nhân lúc này
nhìn lên.

Gã nhìn ông bạn tôi,
đang hí hoáy viết cạnh tôi
và gã hét rống lên những
lời như thế này :” Chúa
hãy đập vỡ mõm mấy

ông lớn kia ra! mồm
chúng còn há hốc nhìn ta
đang khỏ sở ở đây!”

Hết năm phút.

Của bạn tôi

Những cái nhà, cạnh
nhau.

Những đám mây
trông như đệm lông chim.

Đối diện là một nhà màu
vàng, cửa sổ đỏ.

Một người đàn bà da
nâu, mặc áo ngắn tay
trong một khung cửa sổ.
Cổ nàng chia làm hai vệt.
Trên một cái cúc áo nàng
là hai con chim.

Một nhà buôn béo
phục phịch nhìn từ cửa
hiệu ra. Hắn ta vừa phá
sản. Người ta vừa đóng
cửa một nhà băng. Một
người đi quảng cáo với
cái mũ ống lấp lánh.

Một người đàn bà đối
diện tiến về phía tôi lúc
này nhìn lên, và nháy mắt
với tôi. Như thể nàng
muốn nói điều gì, tôi nghĩ
là tên tôi. Ít nhất nàng
nói những chữ cái đầu
tiên.

Một cái tàu điện đi
qua người một chú bé,
một toa màu vàng xám.
Chú bé có vẻ là học sinh
giỏi. Một người đang đi,
lưng còng. Một người từ
một ngôi nhà ném cái lò
sưởi xuống lưng người
kia.

Dưới cổng, một công
nhân đang nâng một bao
tải lên vai, lúc này y nhìn
lên và nói với ông bạn
nhà văn đứng cạnh tôi,
những lời như sau:” Chúa
hãy đập vỡ mõm mấy

ngài kia cho con! Sao
chúng há hốc mồm ra
nhìn, thay vì làm một cái
gì lương thiện !”

Hết năm phút.

Nguyễn Hồng Nhung

dịch từ bản tiếng Hung

(2009.06.20)

Bài học

1

Năm bảy mươi tám
tuổi, tôi ngã ngựa, té ra
vợ tôi năm mươi tư năm
nay bỏ bịch với một gã
thanh niên.

Tôi bèn đi ra cầu
Margit, biểu diễn màn
nhảy cắm đầu xuống
nước, vì tôi đã từng đoạt
giải vô địch nhảy cầu
trượt nước B.T.C.

Ngoài ra tôi phá kỷ
lục trong tư thế lặn, hai
ngày rưỡi không nhô khỏi
mặt nước, đánh bại

Kankovszky, đối thủ chỉ
chịu nổi hai phút hai
mười giây trong cuộc thi
điền kinh.

2.

Thánh

Péter

ngồi

trước máy chiếu, bắt đầu

chiếu cuộn phim về cuộc

đời tôi. Đúng đoạn tôi

nhảy xuống dòng Đa

nuýt thì tôi đến.

Đám đông gồm các

thiên thần và các thánh,

đang cười ha hả khoái

trá, khi xem cảnh chân

tay tôi ngoe nguẩy kịch

cỡm.

Nổi khùng, tôi bèn

giật tay ông già. Cuốn

phim đời tôi thế là đứt.

- Đồ con bò! –

thánh Peter kêu lên- Bây

giờ làm sao ta cuộn lại

được? Cần phải quay lại

toàn bộ, từ dưới lên trên.

Điều này hay ho đây.

Anh sẽ được quay trở lại,
từ nơi anh tới.

Thế là ngài bắt đầu
quay cuốn phim đời tôi
ngược trở lại từ đầu.

3.

Trong phút giây tiếp
theo,

từ
dòng
sông

Đanuýp, tôi nhảy ngược
lại cầu Margit. Mặt quay
về phía Buda, tôi từ tốn
quay về nhà ở Pest, đi
giật lùi tôi trèo lên gác ba,
khóa cánh cửa đang mở
lại, tôi đi lùi vào phòng
khách và ngồi xuống di
văng

4.

Một phút sau tôi đi.

Tôi đi giật lùi vào
phòng, và bắt đầu tiêu
hóa.

Bữa trưa nhanh
chóng được dọn ra, người
hầu của tôi đi giật lùi,
mang vào chồng đĩa bản,
tôi ngồi lại xuống ghế, và
từ dạ dày tôi tuôn ra món
mỳ trộn bơ , tôi dùng
dao, đĩa cho nó vào đĩa.

Tôi lắp lại các mảnh
thịt, trở lại rất thơm ngon.

Sau khi đã dùng thìa múc
xúp từ mồm ra bát, tôi
đứng dậy, và nhìn đồng
hồ.

Đã mười hai rưỡi,
mười hai giờ tôi cần có
mặt ở công sở, tôi vội vã
đi giật lùi ra khỏi phòng.

Mẫu thuốc trên môi tôi
dài dần ra, cuối cùng tôi
hút, rồi nhét nó vào túi.

5.

Mười năm sau tóc tôi
bắt đầu đen trở lại, răng
từ từ quay trở về mồm.
Người ta tước lại tiền
lương hưu, công việc bắt
đầu, tôi lại ngồi trong
công sở, tôi khắc những
chữ cái, từ dòng cuối
cùng đến dòng đầu tiên,
rồi tôi không hoàn thành
công việc.

Các thủ trưởng của
tôi rất tử tế với tôi,
nhưng họ không nhận ra
tôi, nên sau hai mươi
năm năm làm việc miễn
cán, họ nhận tôi vào với
đồng lương ba trăm
forint, và tiền nhà.

Thế là tôi đứng, quay
lưng lại, trong sự rách
rưới thảm hại nhất, không

công sở, cùng vợ mình,
người cứ ngày càng đẹp
ra, và ngày càng yêu tôi
hơn.

6.

Lúc này tôi đã hai
nhăm tuổi, tôi đánh tháo
cho vợ chạy về với bố, và
tôi bắt đầu phải lòng
nàng.

Trong một đêm phập
phồng tội lỗi, nàng ba lần
liền rơi vào cánh tay tôi,
và trở thành của tôi, còn
tôi mỗi lúc càng trở nên e
thẹn, tôi nắm tay nàng,
nàng giật ra, cuối cùng
chúng tôi quen nhau, rồi
tôi tự giới thiệu.

Và sau đó tôi không
bao giờ thấy nàng nữa.

7.

Tôi nhận được bằng
tốt nghiệp đại học, rồi bắt
đầu lại cuộc đời sinh viên
vui nhộn.

Tôi còn trẻ, thích
học, và ngày càng biết ít
hơn. Tôi tiêu phí sức lực
tuổi trẻ, rồi chẳng mấy
chốc tôi từ từ lấy lại sức
khỏe của mình.

Tôi mười tám tuổi,
khi tốt nghiệp phổ thông,
râu mép tôi từ từ biến
mất, tôi mặc lại quần áo,
và thường xuyên hay
quên.

Năm mười bốn tuổi
tôi thoát khỏi bệnh thổ tả,
thứ suýt thành dịch,
nhưng nhanh chóng lan
truyền, và tôi thoát chết.

Sau đó cuộc đời tôi

lặng lẽ trôi qua, tôi bắt
đầu nói ngọng, sau bắt
đầu quên nói, rồi khi tôi
hoàn toàn trở lại bé tý, tôi
bò lỏn nhón trong nôi, đi
tìm bà vú nuôi trả lại sữa
đã bú cho bà.

Sau đó cái gì xảy ra
tôi không biết, tôi chỉ nhớ
lại một nơi rất tối, mà
một ai đó đã huých tôi rơi
vào.

8.

Thánh Peter, thấy tôi
quay trở lại từ đầu, nằm
trong cuộn phim, bèn vừa
cười vừa giơ đôi tay thiên
thần lên

- Mi, kẻ đã sống
hai lần-

ngài nói với tôi, như
muốn bằng một ví dụ
thông thái để giáo dục
các thiên thần đang túm

tạm

- mi, kẻ đã sống

hai lần, và đảo lộn ngược

lại mọi sự việc, mi đã

thấy bản chất của cuộc

sống-

- hãy nói cho

chúng ta biết: mi đã thu

thập được bài học gì trên

con đường, những kẻ tầm

thường khác chỉ một lần

phải trải qua, còn mi, vì

ân sủng của Thượng đế,

mi trải qua những hai lần

Tôi đặt ngón tay trở

của mình lên mũi, ngẫm

nghĩ một hồi rồi trả lời

Thánh Peter:

- Thừa đức cha,

mọi bài học con rút ra chỉ

gói gọn vào một nhận xét

mà thôi

- Nhận xét gì?

- Rằng thơ của

Kassák Lajos đọc ngược
từ dưới lên trên cũng vô
nghĩa y như đọc từ trên
xuống dưới.

Nguyễn Hồng Nhung
dịch từ bản tiếng Hung
(2009-06-15)

Những chuyện
cười trên đường đi
du lịch

CÁ MỰC

Không thể tin được,
sao lại có một con vật bất
tài đến thế! Đầy mực, mà
không viết được gì.

VONIDO

Nỗi bất hạnh này chỉ
tôi gặp. Tôi du lịch đến
thành phố VONIDO nổi
tiếng, và gặp ngay một
con lệt. Đường phố phần
lớn ngập dưới nước, còn
trên đường chính chỉ có
thể đi lại bằng thuyền.

NGON LÀNH

- Nào, thế anh

ta nói gì về em, anh nói

đi!

- A! họ khen

mắt em đẹp.

- Thật không?

- Thật, anh ta

bảo, vì đôi mắt đẹp của

em không diên rồ chút

nào nếu tạm ứng trước

cho em.

HÀM RĂNG GIẢ

ĐÁNG NGUYỄN RỬA

- Ôi, em có cái

hạt tiêu trên cổ đẹp quá.

- Hạt tiêu? Hạt

tiêu nào?

- Cái...

này...ấy...

- A! Chuối hạt

ngọc!...Sao anh lại nói là

hạt tiêu, anh diên à? Hay

tiểu lâm?

- Đâu. Xin

em... nếu anh nói hạt

ngọc, hàm răng giả của

anh nó cứ rơi ra.

NHANH TRÍ

- Cậu chúc

mừng tớ được rồi đấy!

Vợ tớ vừa tặng tớ một

đứa con.

- Con trai?

- Không.

- Con gái?

- Sao cậu biết?

Ai nói với cậu ?

MỘT

KẺ

KINH

KHỦNG

- Chào, Krausz!

Cậu thử tượng tưởng,

cách đây một tiếng vợ

mình đẻ con trai.

- Tuyệt vời!

Chúc mừng cậu! Đứa trẻ

con của ai?

- Cậu điên à?

Một câu hỏi khôn nạn!

Nghĩa là sao?

- Không...

không sao... xin lỗi cậu,

tớ cứ tưởng cậu biết rồi.

CỬA HÀNG QUẦN

ÁO VĨ ĐẠI

- Xin... xin lỗi,

bác thường trực... thật

kinh khủng, cái cửa hàng

này to đến thế ... bác...

bác có thể biết... vợ tôi

vừa đi mất đâu đây...

- Quần áo tang,

tầng bốn, phía tay phải,

có thang máy.

NÓI PHÉT

- Bớ tớ xây cái

tháp Eiffel đấy.

- Chưa là cái

đỉnh. Cậu nghe tên biển

Chết bao giờ chưa? Bớ tớ

giết nó đây.

KỶ NIỆM

- Nay cậu, nàng

tóc vàng, cách đây hai

năm làm cậu chết mệt ấy,

đâu rồi?

- Xong rồi, ông

bạn của tôi. Nàng đi lấy

chồng.

- Lấy ai?

- Tớ.

CÁI CÂN TRONG

NHÀ GA

- Em nhìn này,

Málcsi, đợt nghỉ mát này

đúng là dành cho anh.

Anh lên hai mươi năm

cân!

- Đặt - hai-va-li-

xuống! Trước khi đứng

lên cân!

NHỮNG CÂU NÓI

CỦA GIDA - CON TRAI

TÔI

1.

- Bố ơi, có phải,

ai có đôi mắt thật tinh, thì

hay chóng mặt?

- Sao thế, thẳng

ngốc này?

- Tại vì người ấy

nhìn thấy quả đất quay.

2.

- Gida, hôm nay

nhà mẹ Erzsi có trẻ sơ

sinh mới ra đời.

- Thật hả bố, nó

bao nhiêu tuổi?

3.

Gida, khi tôi chẳng

may ngồi phải nó, nó đưa

cặp mắt trách móc nhìn

tôi:

- Cái đất nước

này luôn luôn có chuyện,

vì người Hung cứ chống

lại nhau.

Nguyễn Hồng Nhung

dịch từ bản tiếng Hung

(2009-04-02)

Những trận quyết

đấu của tôi ở Pest

Tôi là một chàng trai trẻ
người Pest, thấp, tóc
vàng, được nuôi dạy rất
đàng hoàng, và hút thuốc
ít.

Tổng cộng tôi có hai
trận quyết chiến, ở Pest,
vì một người đàn bà, sau
cùng nàng trở thành của
tôi.

Trận quyết chiến đầu
tiên như sau:

Tôi dạo chơi với hai
người bạn, một thằng là
kẻ tán gái cừ khôi.

Quyết định đi ăn tối,
đến góc đường Andrassy
tôi bắt tay chúng, đi.

Chưa hết hai chục bước,
tôi nghe một cuộc đàm

thoại sau lưng:

- Nghe rõ chưa,

anh kia! Tưởng tôi không

nhìn thấy anh, đang ngắm

vợ tôi hả?

- Xin mình,

Rezsö...

- Im ngay! Vào

quán cafe! để anh xử.

Tôi tò mò quay lại,

lập tức thấy một kẻ có

khuôn mặt dày cộm.

Ô! người rất quen của

tôi, một ông chồng người

Pest, kẻ lúc nào cũng

nhảy dựng lên như chàng

Jancsi lướt ván.

Hú! Tôi nghĩ, thằng

bạn tôi chết rồi.

Cô vợ tôi không thấy,

vì khi tôi quay lại, nàng

đã tạt vào quán cafe.

Thằng bạn, tôi cũng

không

thấy,

vì

giữa

chùng, hấn đã lén vào

một ngõ vắng, hấn ghét

nhất sự rắc rối.

Thằng đi ngắm vợ

người khác cũng mắt hút,

biến mất sau lưng tôi.

Chỉ thấy mỗi ông

chồng.

- Pardon - tôi

bảo

- Pardon cái gì.

Anh là đồ súc vật – ông

chồng nói.

- Không đúng. -

Vì bất thành linh, tôi

không nghĩ ra từ khác.

Ông chồng phân vân.

- Một kẻ đã

ngắm vợ tôi – sau cùng,

ông bảo – Kẻ nào?

- Tôi? biết? Ông,

chẳng nhẽ không ?

- Tất nhiên là

không. Tôi cũng đang

ngắm vợ tôi. Đang ngắm,

tôi thấy trên mặt nàng, là

có kẻ đang ngắm. Tôi

quay lại thật nhanh,

nhưng con lợn ấy chuồn

mất rồi. Chắc chắn là

anh.

Tôi thò tay vào túi, để

rút chứng minh thư. Ông

chồng tưởng tôi lấy danh

thiếp, bèn lấy của mình

ra.

Hôm sau chúng tôi

choảng nhau: tôi tặng vết

thương bốn centimet cho

một người phụ việc; còn

đối thủ của tôi đập khuỷa

tay vào cửa kính, khiến

nó vỡ toang.

Hai tháng sau - mùa

hè- tôi đi bơi ở bể bơi

Balatonboglar, bõng nghĩ,
mình phải thử xem mình
ở dưới nước được bao
lâu. Tôi lặn xuống, và
đếm đến bảy mươi chín.

Lúc đó tôi nhớ ra là mình
quên chưa lấy hơi. Tôi
ngóc đầu lên và nhận một
cái tát mạnh đến nỗi nó
nhảy từ tai này sang tai
kia.

Tôi sững sờ nhận ra
ông chồng Pest.

- Pardon -ông
bảo- tôi nhầm anh với kẻ
khác, nó ngo ngẩn ngẩn
vợ tôi nửa tiếng rồi, từ
dưới nước. Xin lỗi anh,
nước bẩn, tôi không thấy.

- Vợ nào? -tôi

rầu rĩ- Vợ ông đâu?

- Nàng vừa
xuống nước một phút.

Rất tiếc!

Tôi cũng rất tiếc, và
hôm
sau
chúng
tôi
choảng nhau. Tôi choảng
cho một ông bác mất hai
trăm đồng korona.

Ba tháng sau, tôi ngồi
trong quán cafe, trò
chuyện với một thằng
bạn.

Bỗng, tôi nhìn thấy
người quen cũ, ông chồng
Pest, đang đứng ở một
góc đường và gào vọng về
phía một cánh cổng:

- Em cứ đứng đấy, để
anh xử cái thằng đều
cánh này.

Ông ta đi về phía
quán cafe và bước thẳng
vào.

Nhưng tôi không đợi

hắn, tôi nghĩ thầm. Nhảy
dựng lên, bỏ lại thằng
bạn, theo cửa sau, tôi đi
ra, nấp dưới một cánh
cổng, để ông ta khỏi nhận
ra.

Dưới cánh cổng, một
nàng lạ mặt, xinh đẹp
đang đứng, e lệ cười,
nhìn tôi. Chẳng mấy chốc
chúng tôi làm quen với
nhau, nàng tặng một buổi
hẹn nho nhỏ vào chiều
mai.

Rõ tiếc, chuyện chưa
nhiều, chồng nàng xuất
hiện, hân hoan gào lên từ
đằng xa:

- Anh đã cho
thằng đều cáng một bài
học! Một thằng, từ cửa sổ
quán cafe, dám ngắm vợ
ông!

Ông hôn vợ, vỗ vai

tôi, tự giới thiệu, và mời
tôi chiều mai đến chơi.

Tôi bảo, lúc đó tôi
bận, nhưng ngày kia tôi
đến.

Nguyễn Hồng Nhung
dịch từ bản tiếng Hung
(2009-04-16)

Sắc đẹp

Tôi chết được hai ngày
thì nhận được một cái
trát, đòi lên trình diện tại
Văn phòng Tư lệnh Điều
chỉnh Thiên đường thuộc
Thế giới bên kia.

Rồi, họ sẽ phân tôi đi
đâu đấy, tôi cầu mong
được điều lên sao Hỏa
hoặc một nơi nào đó theo
không gian bốn chiều mở
rộng.

Tôi đang vô cùng
chán ngán.

Ngày thứ năm tôi gặp

thằng bạn Dezső, cũng ở
văn phòng.

- Anh thế nào? –

tôi hỏi - ở lại đây lâu
chứ ?

- Sao tớ biết ?

Đang chán ngấy đây. Con
người sang thế giới khác
đâm lười. Không có việc
khẩn cấp, lúc nào cũng
rảnh – đây một hiện thực
vĩnh cửu. Cậu cũng được
gọi về hiện thực vĩnh cửu
chung thân?

- Cũng! Ở đây lúc
nào cũng chán thế này à?
- Ừ, thế cơ chứ!

Mất hết cả hứng. Hôm
kia, tớ sức nhớ ra, tớ còn
một món nợ. Tớ hứa với
một người, một nàng, sau
khi chết hai ngày, tớ sẽ
đến thăm em vào hồi
đêm. Tớ nghĩ, ở đây chả

có việc gì, ta đi, mình nói

chuyện với nhau tý!

- Hay quá! nàng

bảo sao?

- Tớ đến trước

mười hai giờ, nàng còn

đang ngủ. Cứ ngủ đi em,

tội nghiệp!- tớ nghĩ- bèn

xuyên tường, ngồi vào

trong cái gương, nhìn.

Cái trạng thái này lợi thật,

khi con người không có

thân. Tớ ngày xưa hơi

béo, nên cứ đổ mồ hôi.

Giờ hết tiết.

- Tất nhiên.

- Thừa với cậu, tớ

hơi hồi hộp vì cuộc gặp

gỡ. Bởi đã viết cho nàng

một lá thư dài đăm đuối,

xin cuộc hẹn hò này. Tớ

viết, em, mình sẽ gặp

nhau ở thế giới bên kia.

Dezső trăm năm

- Tớ không hiểu,
tại sao tớ lại muốn gặp
nàng chính xác ở thế giới
bên kia. Hình như tớ có
một giải bày, nhưng lạy
Chúa, tớ quên mất rồi.

Ngồi trong phòng nàng,
trong cái gương, tớ bấm
đầu, mình định thổ lộ gì
với em? Chịu! Cực kỳ
quan trọng cơ đấy, thế
mới cố tình bắn vào đầu,
để hai ta gặp được
nhau. Vậy mà cậu xem,
tớ - trong phòng nàng-
và không nhớ ra.

Hắn lại bản thân suy
nghĩ.

- Đẹp không?- tôi
hỏi.

Hắn nhún vai

- Có trời biết.

Trước đây tớ mê muội.

Bây giờ tớ tha hồ ngắm,

vì nàng đang ngủ. Cậu
làm ơn ... nói thật nhá, từ
lúc vào đây, có bao giờ
cậu nghĩ cơ thể con người
rất quái gở không?

- Quái gở?

- Ủ. Thậm chí, ló
bịch. Đặc biệt ngớ ngẩn,
khi cái lũ ấy vẫn còn
mang thể xác, thứ mà từ
lâu tớ đã vứt bỏ. Lỗi
thời...như một đồ quần
áo bỏ đi...linh hồn vứt bỏ
thể xác ...thế mà cái lũ
ấy vẫn còn mang...

- À, trong việc này
có một cái gì đấy. Nhưng
từng bộ phận..

- Cậu ạ, tớ nhìn
từng thứ một. Xin phép
cậu, cái gọi là chân con
người ! rõ ràng giống hệt
một cái tay bị tàn phế.

Trước đấy nó cũng là tay,

khí người ta còn là khí.

Những cái ngón co quắp,
lòng bàn tay biến thành
một cục thịt không hình
thù, dày cộm. Tớ không
hiểu tại sao, hồi đó tớ
không nhận ra.

- Thế miệng nàng?

- Hai cái bấu đỏ
chót. Khe mở trên của
ruột, bị sưng lên vì ăn
nhiều. Bên trong là những
mẫu xương, khắp khênh.

Rồi đến cái mũi...ui

chao...thưa cậu...rất chi

là... không giống cái chi!

Có hai cái lỗ. Nhưng khô

hài và thảm thương nhất

là hai cái tai. Sao hồi xưa

tớ không nhận ra nhỉ! Hai

mảnh thịt bé bằng cái lá

bị rụng, đã nhả lại và

nhàu nát, như miếng tóp

mỡ. Hai cái lá khô này

lũng lảng hai bên đầu, thê

mà tớ từng thích mê, cứ

nhăm nhăm định hôn!

Phui!....

- Kỳ lạ, kỳ lạ, tiếp

đi...

- Hà hà , thưa với

cậu, tớ xem xét tiếp. Tất

cả chỉ có thể. Tớ nghĩ

mãi, sao mọi giá cần gặp

em nhi. Ngượng quá đi

mất, nghĩ mãi không ra,

tớ bèn len lén ra đi ,

trước khi em tỉnh dậy.

Nhưng tớ sẽ không quay

lại đâu, chả hiểu tại sao.

- Từ bấy đến nay

cậu không nghĩ đến

nàng?

Hắn suy nghĩ

-Biết làm thế nào?

Không.Tớ cũng chả bắt

mình, còn đầy thời gian.

Hiện thực vĩnh cửu để

dùng vào việc ấy mà.

Cậu có điều thuốc

nào ở đây không?

- Giá mà có, nhưng

chúng mình sẽ hút bằng

gì nếu không có môi?

- Ờ! ừ nhỉ. Cậu thấy

chưa: thứ duy nhất tở

tiếc.

Nguyễn Hồng Nhung

địch từ bản tiếng Hung

(2009-05-26.)

Người Rừng

A/ Gặp gỡ người Rừng

Buổi tối tôi rất buồn

ngủ, đọc giữa chừng tôi

quên không gấp cuốn

sách có tên „Lịch sử sự

tiến hóa bằng hình ảnh”,

đúng chỗ có dòng giải

thích dưới bức vẽ người

Cổ đại.

Việc xảy ra như sau.

Chắc tôi xô hơi mạnh

cuốn sách, thế là người
Cổ đại- người Rừng rơi ra
ngoài, hấn lồm cồm bò
dậy, khi tôi giật mình
thức tỉnh, hấn đã ngồi lù
lù đối diện với tôi, cuối
bàn bên kia.

Tôi lập tức nhận ra bộ
mặt đầy lông lá, cái mồm
dựng đứng, cặp mắt
hoang dã, và bộ răng cái
mà khủng khiếp của hấn.

Trong tay hấn cầm một
khúc
cây
lớn,
như

Darwin mô tả, để đập vào
đầu kẻ thù.

Có thể tưởng tượng
nỗi khiếp đảm của tôi thế
nào- lấy gì để tự vệ đây?

Tôi chợt nhớ ra võ

Giudo học được trong

Câu lạc bộ Điền kinh,
người run bần bật, răng
đập vào nhau lập cập, tôi
dùng tay trái tóm hấn
trước (thế tự vệ, miếng
đầu tiên), tôi tát cho
người Rừng một cái,
huých hấn sang bên phải
để hấn ngã nhào (thế tự
vệ, miếng thứ hai), thế
nào mà tôi nhằm trúng
bụng, hấn từ ghế lăn
xuống – trước mắt, tự
vệ thế là tạm đủ.

- Đừng đánh tôi, vì
Chúa! – tôi vẫn run lẩy
bẩy, vớ lấy cái nhóm lửa
ga – đừng nện tôi bằng
khúc cây ấy.

- Chớ... chớ lo...
– Người Rừng cất tiếng-
tôi đánh làm gì. Ngài thui
tôi suýt đứt ruột. Làm ơn
cho biết, tại sao lại đâm

tôi? Tôi chỉ định ngó

nghe một tý. Tôi đang

có điểm phúc gặp ai ?

- Một người có

văn hóa đây— tôi lên

giọng – cái điệu mạo lông

lá rừng rú của mi khiến

thần kinh ta nhạy cảm.

Mi là cái đồ man rợ dã

man, giống hệt lũ thú dữ

- Thế...thế... à ...

Tôi thấy hấn, chả

hiểu gì cả, những điều tôi

nói, nhưng ngược không

dám thú nhận.

- Ta thuộc dòng

dối mãi sau này của mi –

tôi nói tiếp- dòng dối đã

vứt hết những bản năng

thú vật, thay vào đó là

một nền giáo dục có ý

thức về cái đẹp và tư

tưởng

- Thật à, thế

thì...- người Rừng gặt gù.

- Ngậm mồm lại,

khi ta đang nói! – tôi bảo

hắn bằng cái giọng của

ngài phó lễ Kozmas mà

tôi học được, kẻ luôn

luôn dạy rằng, với cái bọng

ngờ ngẩn vịt giời cần phải

nói như thế chúng nó mới

hiểu.

Người Rừng im thin

thít.

- Bọn ta đã bước

qua khỏi cái ngưỡng man

rợ- tôi bảo hắn- khi con

người còn ăn thịt lẫn

nhau như chó sói. Bọn ta

đã vượt qua khỏi cái giai

đoạn vũ lực, khi con

người lấy khúc cây đập

vào đầu nhau....Bọn ta

không tung tăng lông lá đi

lại như mi- mi không tự

xấu hổ à? Vác cái mặt

như thế này ra đường. Và
những cái răng! Những
cái răng của mi! Khủng
khiếp!

- Nhưng, xin thưa

...chúng nó tự nhón
lên...

- Cẩm quên: bọn

bay là lũ vô giáo dục, vô
học, mất dạy, trộm cắp
cuối cùng. Ngồi xuống.
Tự xấu hổ đi!

- Nhưng...xin

kính thưa thầy ...

- Không thưa gửi,

xin xỏ gì hết. Không thể
để như mi muốn. Đạt tới
mức độ như bọn ta hôm
nay, cần quá trình bền bỉ,
học hỏi, bằng tri thức và
kỷ luật. Đáng lẽ mi phải
học từ bé. Chúng ta đây
lúc nào cũng giáo dục
mình, khám phá thiên

nhiên, học hỏi và dạy
bảo...Mi hãy nhìn khắp
thành phố. Tất cả các
phố đều có trường học,
các viện nghiên cứu, để
nghiên cứu và truyền bá
kiến thức...Mi hãy nhìn
những trường đại học,
những viện hàn lâm...mi
hãy nhìn những viện giáo
dục, nơi dạy dỗ lũ trẻ đến
năm chúng hai mươi tuổi,
với những thành tựu của
khoa học kỹ thuật và văn
hóa.

- Đến năm hai
mươi tuổi thì sao ạ?...-
người Rừng kính cẩn hỏi.

- À, lúc đó chúng
đi lính. Đây cũng là viện
giáo dục. Ở đây người ta
cũng chăm bẵm dạy dỗ
chúng.

- Dạy gì ạ? Xin

thừa...- người Rừng lại

kính cần.

- Mi đúng là đồ

con bò! Dạy gì? Mi

không biết quân đội là gì

? Quân đội dạy, làm thế

nào để giết được kẻ thù.

Người Rừng suy nghĩ.

- Nếu được phép

hỏi..._ người Rừng vô

cùng kính cần- dạy trong

bao lâu ạ?

- Ba năm, đồ bất

hạnh nhà mi!

Người rừng lại suy

nghĩ.

- Nhiều. – sau

cùng hấn bảo- thế thì

chúng tôi vẫn minh hơn.

Chúng tôi học nhanh hơn

nhiều.

Rồi hấn lấy khúc cây

đập vào đầu.

B/ Tôi dạy đồ người

Rừng tiếp

Biết làm gì, khi đeo
trên cổ, gã trai này , với
cái mồm dựng đứng, mặt
đầy lông lá, trong tay là
một khúc cây, vừa rơi ra
khỏi „Lịch sử tiến hóa”
của tôi, phải làm gì với
hắn chứ?

Nói thật, tôi hơi run
bởi ý nghĩ: tôi khai sáng
văn hóa cho thằng cha tội
nghiệp này; những người
bố chắc cũng run rẩy như
thế, khi cố tình đẻ ra lũ
con, chỉ để có đứa ngu
hơn, biết ít hơn mình, mà
dạy dỗ.

- Nào- tôi bảo
người Rừng, vào buổi
sáng- dậy đi, hôm nay
chúng ta ra đường, để mi
học được một cái gì đấy.

- Xin vâng, thưa

ông lớn.- hấn nói một
cách khúm núm (còn tôi
khó khăn mãi mới quen
tai được từ ông lớn)
Trước tiên tôi chỉ cho
hấn những khu nhà. Hoi
kỳ quái, hấn cho là như
thế, nhưng không ngạc
nhiên lắm. Hấn hỏi, cần
bao nhiêu thời gian để
một thứ như vậy mọc lên
khỏi mặt đất.

- Mi thuộc thời kỳ
đồ đá? – tôi hỏi.

- Không. Thời
obsidian-

kỳ

tecier,

chương ba, từ trên xuống

dòng mười bảy.

- Thôi được rồi.

Vậy mi hãy nhớ lấy,

những thứ này người ta

làm ra, chứ nó không

nhớ lên. Nhưng điều
này mi chưa hiểu đâu, vì
theo ông Darwin nhà mi,
trí tuệ mi thấp đến nỗi
những từ phức hợp mi
chưa phát âm được, chỉ
ra hiệu cho những cử chỉ
của mi bằng vài kiểu âm
thanh. Hiểu chứ?

- Bẩm, hiểu, thưa

ông lớn

- Tốt. Mi đói

chưa?

- Rất là...- hấn

cười nhăn nhó.

- Rồi. Chúng ta đi

ăn trưa ở Drechsler. Trên

đường Andrasy.

- Đi thôi – hấn nói

và định đi.

- Đợi hấn.

Đường Andrasy xa quá.

Văn hóa từ thời nhà mi

đến nay đã tiến hấn một

mức, con người không
cần phải đi bộ bằng chân
đến nơi cần đến, mà có
thể đi bằng cái gọi là
phương tiện gia thông, nó
đưa mi đến nơi nhanh
gấp năm, bảy, mười,
thậm chí gấp trăm lần mi
đi bộ. Có nhìn thấy cái
đường ray kia không?

- Có ạ.

- Tàu điện chạy
trên đấy. Giờ chúng ta
đứng đây, khi nó đến, ta
leo lên, rồi tàu điện tự
chuyển động, sẽ công
chúng ta trên lưng rõ
nhanh.

-

Người

Rừng

kiên

nhẫn đợi, nhưng không tỏ
vẻ ngạc nhiên lắm. Sau

cùng tàu điện đến.

- Nào, ta nhảy lên

chứ?- hấn định lên

- Gượm. Tàu này

không được, nó rẽ vào

phố Király.

Gã người rừng bạn tôi

đợi kiên nhẫn. Một tàu

điện khác đến, nhưng

chật ních người. Với

những tàu điện tiếp cũng

thế, dễ đến bốn năm

phút. Từ lúc đó trở đi tàu

điện không đến nữa, vì tất

cả đều dừng; đường

Körút hỏng một cái gì đó,

giờ đây phương tiện giao

thông nằm yên ả.

- Cái này giống

như

con

thần

lăn

ichtyosaurus trong thời

của tôi- người Rừng triết

lý sau khi ngắt một dây

dài tàu điện ngủ ngoan.

Tôi hơi cáu, nhưng

không trả lời.

- Ông lớn – hẳn

khe khẽ

- Gì?- tôi gắt

- Hay mình đi bộ?

tôi đói quá.

- Đừng lảm mồm!

– tôi điên tiết – lạy Chúa,

chúng ta không thể chỉ vì

chút vướng mắc mà quay

lại thời kỳ primitiv. Ta sẽ

lập tức gọi điện cho ban

giám đốc xem điều gì xảy

ra.

- Ngay lập tức? –

người Rừng nhẩn nhở -

làm gì có ai ở đây?

- Mi đúng là con

lừa- tôi trịnh trọng -

telefon dùng để làm gì?

- Telefon? Đây là

cái gì?

- Là cái để con

người lập tức nói chuyện

với bất kỳ ai, dù ở xa tới

đâu.

- Tuyệt. – hấn

bảo. Có vẻ tôi làm hấn

yên lòng.

- Nào vào đây

cùng với ta, vào quán

café.

Chúng tôi bước vào,

tôi nhắc điện thoại.

- Alô! Alô!

Lại có gì với tổng đài?

-Alô! Alô!

Sao, vẫn không ai

nhắc máy đăng kia?

-Alô! Alô!

Nhưng thưa cô, cô ơi,

vì Chúa! Cô tổng đài!

- Alô! Alô!

Cô tổng đài! Cuộc đời

ngẩn lằm! thừa cô! Cô

nức nở lên tý nào! cô ơi!

Tôi đợi một tiếng rồi!

Ơm, cô ơi! Thật không

ra thể thống gì nữa!

- Alô! Alô! Có thể

chứ!!! 85-93...sao? ông

ta đang nói với người

khác?...

Có đến nửa tiếng,

người Rừng biến mất, mà

tôi không để ý. Đúng lúc

ấy hấn xuất hiện. Trong

tay hấn cầm một tảng

giảm bông lớn, mà hấn đã

ăn mất một nửa.

- Mi lấy ở đâu ra

thứ này, đồ vô lại?

- Bên đường bên

kia, nó nằm ngay cạnh

cửa sổ. Mắt tôi tinh lắm,

tôi nhận ra ngay. Tôi đói

kinh!

Tôi trợn trừng mắt

nhìn hẩn. Không câu nào
nhảy vào óc tôi. Nhưng
cuối cùng tôi nhớ ra.

- Cho tao một
miếng! – tôi bảo.

Nguyễn Hồng Nhung
dịch từ bản tiếng Hung
(2009-05-12)

Khoa học

Là sự tổng hợp và ghi lại
những kết quả, có nguồn
gốc xuất xứ từ thời xa
xưa của con người, xuất
hiện vì sự thoái hóa lại
giống của tổ tiên, như
một căn bệnh tâm hồn có
tên gọi ”cơn khát nhận
thức”.

Sau sự phát triển của
thời đại khí, ở loài người,
sót lại một đặc thù của
khí, là cái gì vào tay đều
tháo tung thành những bộ
phận nhỏ, vì thế mọi cái

đều không dùng được.

Quá trình này gọi là
análisis.

Sự tháo tung đồ vật
xuất hiện dưới muôn hình
thái . Người thích tháo
tung cây cối hoặc súc vật
-dạng này chưa nguy
hiểm lắm- kẻ khác thích
tháo tung dạ dày hoặc
cuộc hôn nhân của mình.

Mục đích của khoa
học: tìm kiếm sự thật và
nhận thức thiên nhiên,
ngoài ra, còn nhận thức
tính mục đích của sự vật.

Sau
những
cuộc
nghiên cứu lâu dài, con
người nhận ra: tai để
nghe, mắt để nhìn, chân
để đi;

Giờ, chỉ cần xác định,

toàn bộ con người dùng
để làm gì.

Quyết định này thuộc
về khoa học xã hội,
ngành khoa học đang tư
duy : rằng cần tư duy cái
gì? có tư duy hay không,
hay chỉ tưởng là đang tư
duy?

Quyết định này còn
phải đợi, chừng nào khoa
học xã hội nhận ra.

Mục đích cuối cùng
của khoa học là làm cho
loài người, tốt cuộc, hoàn
toàn hạnh phúc.

Để đạt được điều này,
cần nhận thức thiên nhiên
và análisis, bởi vì, hạnh
phúc này như thế nào,
khi con người không
uống nước, mà uống hai
phần hidrogén và một
phần oxygén, những thứ

có thể làm chết.

Cần thêm bao nhiêu

nhận thức cho đủ, để có

niềm hạnh phúc khi hôn

vợ mình, cái nhận thức :

hắn những đoạn ruột của

nàng trông sẽ như một

con sâu đầy máu, nếu

chẳng may bị dẫm lên.

Nhận ra sự thật còn

khác nữa, nó hứa hẹn

niềm hạnh phúc đã chọn

lựa, cho trí tưởng tượng

của con người, ví dụ nó

không cho phép quên, ai

cũng chết ở đoạn cuối,

nghĩa là nó cũng chết nốt,

cuối cùng, đạt đến một

kết quả rất giá trị : không

cần phải sửa chữa như thế

con người sẽ sống rất lâu,

tóm lại : không nhất

thiết phải tìm ra sự thật.

Những ngành khoa

học sau đây phục vụ
hạnh phúc muốn đạt tới
của con người:

VẬT LÝ:

Nghiên cứu tất cả các
triệu chứng, đi kèm biểu
hiện bên ngoài của sự vật.

Nghiên cứu trọng lượng
vật thể; kết luận này vô
cùng quan trọng, nếu ta
muốn biết, miếng sắt to
bằng ngần nào đập vỡ
được đầu người.

Nghiên cứu sự nóng
lên của vật thể, để nhận
ra, cần nhiệt độ bao
nhiêu để phơi nắng khẩu
đại bác Krupp, để bắn
một phát chết luôn ba
trăm mạng.

HÓA HỌC:

Nghiên cứu hợp chất
của cơ thể, để nhận ra,
cần kết hợp chất gì với

nhau, để nó nổ tung trong
bụng.

Nghiên cứu hợp chất
cần thiết làm ra dòng
điện, để nhận ra, ở Mỹ
cần dòng điện mạnh đến
đâu, đủ làm chết tươi một
kẻ, sét quên không đánh
vỡ đầu hắn.

Y HỌC:

Nghiên cứu cấu tạo
bên trong của con người,
để nhận ra, cần khâu lại
một anh lính đã bị mổ tả
tơi như thế nào, để có thể
mổ thêm lần nữa.

Nghiên cứu các con
bệnh, để nhận ra, làm thế
nào duy trì lâu hơn thời
gian sống của cơ thể
người bệnh, để họ tiếp
tục mang bệnh.

LỊCH SỬ:

Nghiên cứu quá khứ

của loài người, để nhận
ra, vẫn còn vài ba kẻ
chưa rơi xuống Lipcse.
Nghiên cứu chính trị,
để nhận ra, từ mỗi đầu
lính, có thể tiết kiệm
được bao nhiêu tiền.

TOÁN HỌC:

Nghiên cứu những
con số và những đường
kẻ, để nhận ra, từ độ cao
nào cần ném bom, cho
nó rơi trúng đầu kẻ tính
toán.

NGÔN NGỮ HỌC:

Nghiên cứu những
định luật của ngôn ngữ,
để nhận ra, cần viết một
bản án tử hình hay như
thế nào.

KHOA HỌC XÃ

HỘI:

Nghiên cứu những
khả năng tổng quát về

hạnh phúc con người, để
nhận ra, con người hạnh
phúc nhất, nếu chết.

Nguyễn Hồng Nhung
dịch từ bản tiếng Hung
(2009-04-27)

Văn học

Là tuyển tập của những
cuốn sổ góp ý và những
chuyên đề than vãn - mà
những kẻ ngu ngơ, luôn
bất mãn với môi trường
sống, luôn bất bình với
những mối quan hệ - ghi
chép lại, viết ra, không
thèm quan tâm đến một
ban đặc trách, nơi cần
phải nộp những lời than
vãn - hoặc họ đã nộp -
nhưng bị các nhà chức
trách khước từ.

Kẻ bất mãn này (nhà
văn) bèn quay ra tuyên
truyền ý kiến của mình

cho đám đông, hy vọng,
ai đẩy rủ lòng thương xót,
giúp đỡ anh ta.

Các (nhà văn) than
phiền về đủ thứ, về bệnh
tật, về nỗi phiền toái của
tiền – về những việc, các
cơ quan chức năng không
thèm quan tâm, ví dụ : vài
kẻ không nhận được cái
mà họ muốn, hoặc một
kẻ khác, tước của kẻ
khác nữa cái nó đang có,
hoặc cần phải chết, hoặc
mùa đông trời rất lạnh.

Những than phiền này
minh họa bằng các ví dụ,
rất tiếc không thể kiểm
tra nổi, bởi vậy ở những
nơi quan liêu, nó rất ít giá
trị.

Những than phiền này
xuất hiện trong nhiều
hình thức, điển hình :

1. Thơ ca

Bài tập của những kẻ
cực kỳ trẻ (nhà thơ) ít
thực hành, những kẻ ban
đầu định nói gì đấy,
nhưng trong dòng tiếp
theo, tự dừng một từ xuất
hiện, và kết thúc giống
một từ ở dòng trước – thế
là họ hốt hoảng, cái gì
đây, họ quên bém mắt
điều định nói, thế là một
dòng mới bắt đầu lại từ
đầu.

Bác sĩ thần kinh đặt
tên -mớ chữ hồ lớn này-
là thơ và văn. Tiếng Hung
may sao nghèo văn, đến
mức từ "giết bố" cũng
được coi có văn, như
sau : bố và kẻ giết.

Những nhân vật cực
kỳ trẻ này thường xuyên
mơ thấy tiền, và muốn

giàu có. Sau khi biết,
ngày nay kẻ phát minh,
sáng chế kiếm được
nhiều tiền nhất, thế là họ
phát minh và sáng chế
trong thơ, nhưng kết quả
thu được cực hãn hữu.

Phát minh của nhà
thơ : mặt trời lặn, trời tối.

Một nhà thơ khác,
sau nhiều trăn trở, phát
hiện : sự đụng chạm của
khe mở trên (miệng) của
hệ thống ruột, ở Nàng,
với khe mở trên (mồm)
của hệ thống ruột Chàng,
mang lại cảm giác dễ chịu
tuyệt vời. Sau té ra, phát
minh này không thể cấp
bằng sáng chế, vì trước
đó, đã có kẻ tìm ra.

2. Tiểu thuyết

Cách thức than vãn
của

những

nhà

văn

trưởng thành.

Xảy ra bằng hai

cách : nhà văn viết, anh ta

thích việc xảy ra với mình

thế nào (tiểu thuyết lãng

mạn), giá được ở trong

một lâu đài lộng lẫy, toàn

người đẹp, ai cũng muốn

anh ta lấy làm vợ,

hoặc nhà văn viết

mình gặp toàn rắc rối

(tiểu thuyết hiện thực) và

mình toàn nghĩ những

điều xấu xa. Đây còn gọi

là tiểu thuyết khách quan.

3. Kịch

Nhà viết kịch tóm lấy

một kẻ tiếp thị (còn gọi là

diễn viên), để kẻ này

xương rở to những lời

than vãn hộ mình.

Vở kịch của ngài X.

như sau : dăm người

được đưa ra sân khấu,

nhà viết kịch tiến đến

trước khán giả, hỏi họ

thích ai nhất trong số này.

Khán giả bảo, thích A.

nhất, thế là nhà viết kịch

quay lại sân khấu, bảo

các diễn viên hãy để A.

đánh vỡ đầu mọi người,

rồi A. đánh vỡ đầu hết

thầy. Thế là nhận được

tiền.

Những thể loại khác :

a/ Bi kịch. Chủ đề :

chồng bị vợ cấm sùng ;

trong cơn giận dữ, chồng

bắn chết vợ hoặc bản

thân, hoặc chỉ vợ và

thằng đi quyến rũ, hoặc

thằng đi quyến rũ và bản

thân, hoặc chỉ thằng đi

quyến rũ, hoặc thằng đi

quyển rũ và vợ và bản
thân, hoặc thẳng đi quyển
rũ và bản thân.

b/ Hài kịch. Chủ đề :
chồng bị vợ cấm sùng,
nhưng chồng cũng làm
như thế với vợ.

c/ Kabaré. Chủ đề :
vẫn chồng bị vợ cấm
sùng, nhưng chồng hát.

d/ Nhà phê bình : Là
kẻ yêu gây sự, tuy y
chẳng bị sao, mà y mò
đọc những lời than phiền
của các nhà văn, y tưởng
mình biết cách giải quyết.

Nhưng đừng có tin, vì
y ác ý và hay chế nhạo, y
ham chọc tức các nhà
than phiền khốn khổ.

Ví dụ : một người có
viên đạn nằm trong bụng,
một thi sĩ viết thành thơ :
"Có một viên đạn trong

bụng tôi" - nhà phê bình
vồ lấy, y tuyên bố, thật
tuyệt, vì trong bụng tôi có
một viên đạn, y rất thích
(cười trên đầu kho của kẻ
khác).

e/ Lịch sử văn học :
(theo khoa học thống kê :
đây là mục "Những kẻ
chết vì đói")

Nguyễn Hồng Nhung
dịch từ bản tiếng Hung
(2009-03-15)

Ông ta cho tôi đề
tài

Một vị, trước đó năm
phút ngồi xuống cạnh tôi,
hỏi:

- Tôi hy vọng, tôi
không làm phiền ngài?

- Ô! Đâu có! – tôi kêu
lên khe khẽ, cúi xuống tờ
giấy trắng, và viết một số:

Như thể tôi đang
dừng lại ở ngôn ngữ thứ
năm của loài ”gâu-gâu”.

Tôi viết thêm thật
nhanh: theo như...

- Rõ ràng, ngài đang
làm việc mà...

- Đâu có! – tôi nói –

Thế à? Nếu ông không
nhắc, tôi cũng không
nhận ra.

- Thôi, tôi không làm
phiền ngài nữa. Ngài viết
cái gì vậy?

- Ô! Không viết gì.

Nói thật là một việc vớ
vẩn. Một... mẫu kịch
nhỏ. Một bài tập triết học
về sự cô đơn. Tôi đang tư
duy, cô đơn tuyệt đối cần
cho công việc, ông có
hiểu không nhỉ...

- He, he, he...các vị
nhà báo. Thôi, thế thì tôi

không quây rầy nữa. Dài

không?

- Dài là thế nào? ngắn

tạo...

- He,he... ngài viết đi,

viết đi, ngài nhà văn.

- Vâng, nếu ông cho

phép...

- Tất nhiên là tôi cho

phép. Các loại viết lách,

tôi hàng năm nay không

đọc gì hết. Đọc làm gì...

người như tôi... người đi

hai vòng, quanh thế

giới... một cuốn tiểu

thuyết... thừa ngài thân

mến, tôi, một cuốn tiểu

thuyết hoàn chỉnh, ...

nếu tôi mà kể... tôi đã

trải qua những gì, lúc đó

ngài...

- Xin...xin lỗi – tôi

cắt ngang – tiếng bút lách

tách không làm phiền

ông?

- Sao phiền? cứ viết

đi, thoải mái, tôi chả sao.

Thần kinh tôi, thần kinh

sắt, mấy thứ này nhằm

nhò

gì...

he,he,he...

chàng trai. Vì tôi không

viết... đời nào! Này, viết

điều này đi! Nhà văn!

- Ô! Ông vui tính thật!

Ông ta vỗ vai tôi cái

bịch.

- Thấy chưa, tôi cho

ngài đề tài, để ngài viết!

Những cái tôi đã trải qua,

nếu một nhà văn viết ra,

nhân dân sẽ bảo: nào,

nhân dân sẽ bảo, này, chỉ

bịa! Viết điều này ra, nhà

văn! Ê, nhà văn! Viết đi!

Sao? ngài thấy thế nào?

Ông ta chìa môi dưới

ra, gặt gù cùng cái đầu.

- Tuyệt! Cực! cực! –

tôi mơ màng – quả thật

tuyệt. Sao ông không viết
đi?

Ông ta khinh bỉ phẩy
tay.

- Xin thưa, tôi... cần
gì. Nhọc nhằn làm gì.

Làm cóc gì. Cái gì...để
các nhà xuất bản đến tìm

tôi ... tê tay tôi. Không,
không cần, tha cho họ.

Để tôi cho ngài đề tài,
ngài viết, thiên hạ vô lấy,

ồ, xây nhà được bằng nó
ấy chứ lì... vì chưa ai viết
đề tài ấy...

- Ô! Ông tử tế quá...

nhưng quả thật tôi không
dám đường đột chiếm
đoạt...

- Gì? Tôi không cần!
tôi làm gì với nó? Này, để

tôi kể, ngài viết, nhà văn!

Làm sao tôi đi Mỹ được!

Hả?

- Ly kỳ quá!

Ông ta đắm ngực.

- Ly kỳ là thế nào?

phải nói: thần kỳ!

- Hừ...

- Hay ngài viết đi, tôi

làm gì khi đến Mỹ. Cạo

tuyệt nhé... bằng chính

đôi tay tôi... viết đi, tin

không? Bằng đôi tay của

tôi... tôi cạo tuyệt... ngài

viết đi!

Ông ta xòe tay vào

mũi tôi.

Quái gở, tôi đã từng

nhìn thấy những đôi tay

cạo tuyệt đẹp hơn ấy

chứ. Tôi không hiểu, tại

sao lại không thể không

cạo tuyệt.

- Rất vĩ đại! – tôi nói

- Vĩ đại! Tôi cũng tin
thế. Nếu tôi một lần kể
cho ngài nghe rằng, tôi đã
đi cạo tuyết ở New
York... thật... ngài...
không cần đến những đề
tài khác nữa.

Tôi thấy mình, viết
sáu tập tiểu thuyết về cạo
tuyết.

- Không thể tin được!
— tôi nói — Cái gì xảy ra
với con người! — hừm!...
Ông ta đặc thẳng nhìn
tôi.

- Chứ sao! -ông bảo-
Gì? Nhà văn! Hả? he,
he... nhà văn! Tôi cũng
biết cách cho ngài đề tài
đấy chứ? Không hại gì, vì
tôi ngồi đây, hả? tôi biết
mà! Hả?..

- Đúng thế! — tôi quả
quyết.

Và ngạc nhiên nhận
ra: ông ta đúng là cho tôi
đề tài thật.

Nguyễn Hồng Nhung
dịch từ bản tiếng Hung
(2009-04-20)

Chiều chủ nhật
Chiều chủ nhật tôi ra
đường và ngạc nhiên. Cái
gì xảy ra vậy? tại sao tôi
thấy mình phiền muộn?
Mọi người đi ngược
về phía tôi, những người
thợ ăn vận nghiêm chỉnh
và đám gia nhân. Chủ
nhật, những con sâu sặc
mùi pho mát hồng chui ra
khỏi những cái lỗ, diện
quần áo đẹp, vui vẻ nhìn
đây đó: thấy chưa, chúng
ta đây này, nhìn xem, hẳn
đây là chúng ta!

Những ai thế nhỉ, họ
muốn gì?

Tôi trầm ngâm.

Có lẽ họ vào công

viên thành phố, ngự lên

những chiếc đu, vào rạp

chiếu bóng, cười hớn hờ

và cảm thấy vui sướng.

Nếu họ không hớn hờ, họ

đến đây làm gì – và lúc

đó, họ làm gì nhỉ?

Lúc đó, chắc họ ngồi

một xó, như tôi bây giờ -

và chán ngấy, và ngủ gật

mất.

Đúng vậy, tôi hay làm

gì lúc đấy nhỉ, nếu quả

thật, thà đi ngủ còn hơn?

Quái gở. Sáng nay tôi

nhận được thư, tôi khóc,

những từ ngữ sau đây

hiện lên trong óc tôi: Cái

chết, Tự vẫn, Bình yên,

Linh hồn.

Có vẻ những điều này

hấp dẫn và làm tôi hồi

hộp, vào buổi trưa - vì thế

nên tôi không ngủ trưa.

Có vẻ, những điều này

đối với tôi, cũng giống

như đối với họ: những cái

đu, rạp chiếu bóng và

những thứ na ná.

Lạ, giờ đây tôi chả

cảm thấy quái gì cả,

mọi việc, phải bắt

đầu từ đâu mới được

chứ?

Trước tiên là sự buồn

chán.

Thượng đế bèn bảo:

thì chơi!

Ngài tạo ra những

viên bi to và nhỏ, rồi sáu

ngày liền, ngài chơi bắn

bi.

Đến ngày thứ sáu,

ngài phát chán, suýt nữa

lăn ra ngủ.

Ngáp một cái rở dài,

và nhân nhơ... Thượng

để tạo ra con người.

Con người nhìn ngang

nhìn ngửa, ngáp một cái

cũng rõ dài, định lặn ra

ngủ. Nhưng lại nhòe dậy,

nấn nỉ Thượng để nặn

cho mình một ả đàn bà,

nhận được cùng những

nỗi đau và những cảm

giác.

Rồi nó tự gấp cho

mình những cái chong

chóng, và thứ đồ chơi có

chuông kêu reng reng,

trên ghi những từ ngữ:

TU

TUỞNG,

CÁI

CHẾT, NỖI SỢ CHẾT.

- mà quên rồi à?

Sáng nay mày vừa khóc

và đập đầu vào tường

xong?

Mây nhìn thấy những
từ ngữ này và nói tiếp:
Hư vô, Nghĩa địa, Ánh
trắng - chéo chữ thập,
một thiên thần màu đen -
đẹp tuyệt.

Nhưng để làm gì? Và
Cuộc sống, để làm gì?
Không cùng nghĩa với
điều
này
sao:

NHÀ
BĂNG CHO VAY LÃI
HUNGARY?

Không,
như
thể
không được.

Tôi quay lại đại lộ
Körút, và ngắm họ.
Vội vã đi đâu nhỉ? Đi
đâu, kính thưa các vị?
Ai cũng đi như thể,

đang có việc gì quan
trọng lắm - cho dù tôi biết
tổng, chẳng ai có việc gì.
Tại sao mọi người cứ đi
về phía đó nhỉ? Tại sao
không đi theo hướng
ngược lại? Chẳng nhẽ,
không giống hệt nhau ?

Hình

như

không.

Hình như họ có việc, phải
đi về hướng đấy.

Trong trường, tôi đã
học điều này: theo nhu
cầu. Con người cần có
mắt, để nhìn; cần tay để
nắm, cần tai, để nghe.

Còn những bộ phận khác,
đều có mục đích, chúng
ta rõ cả.

Nhưng toàn bộ con
người dùng vào mục đích
gì? Nào? Đúng không?

- Mày quên rồi à?

Trưa nay mày đã khùng
lên, kêu giời, và nguyên
rửa luôn cả giời đất.

Cái con người này,
cái con người này, muốn
gì?

Đi về đây, cười, chào.

Anh dạo này thế nào? tôi
dạo này thế nào ấy ạ?

Khỏe, khỏe. Cảm ơn,
khỏe, khỏe lắm. T-ra-ra-
ra...

Ngài quan tâm đến tôi
thật? Tôi rất khỏe, chỉ tội
đau đầu gối, hôm qua tôi
vừa bị vấp. Pardon, ngài
hỏi, anh dạo này thế
nào?, đúng là ngài đang
quan tâm đến tôi. Ngài
xem kia, ngài có thấy cái
cửa sổ kia không, trên
tầng bốn ấy? đấy, một
anh chàng môi cong cón

đang hôn cô bồ của tôi
đấy? Pardon, ngài không
hỏi tôi như thế nào nữa
chứ? Ngài biết rồi. Ngài
cần biết gì nữa không?
Không? Tử tế quá. Tạm
biệt.

Tôi quay đi. Kẻ này
muốn gì? Rõ ràng hết
quan tâm nhé. Thế tại sao
ông ta lại cười? Kinh
khủng.

Không thể chịu đựng
được. Tôi làm gì đây, tôi
nói gì với họ đây? Rõ
ràng chúng tôi chẳng liên
quan đến nhau, họ có thể
giết tôi, nếu biết chắc
chắn sẽ nhận được một
đồng forint vì thế, và chả
ai biết về việc này.

Họ bảo, tôi hãy nghĩ
cho kỹ. Nghĩ cái gì mới
được chứ? Nếu không,

họ không đến nữa. Tôi

biết làm gì đây?

Con người này, cái

con người này - muốn gì?

À, có vẻ quen quen.

Đúng rồi, hắn đã nhìn

thấy, hắn tới gần... tay

vẫy vẫy... kinh hoàng.

Hắn tới đây - muốn nói

điều gì rồi.

Hắn dừng lại. Nhìn

tôi. Cười nhếch nhếch!

Xin phép ngài. Ngài

muốn gì? Ngài thích gì ạ?

Thế... ông nhìn gì

tôi? Pardon, ngài dừng

lại, hắn phải có điều gì

muốn nói?

Nghiã là ông không

có gì để nói với tôi? Sao

ông bảo tôi dừng lại? chỉ

thế thôi?

Tôi tát một cái, cho

hắn ngã. Ngã xuống đất,

tôi dẫm lên, dẫm bẹp dí
trên đất, như một quả
mận.

Và gì nữa, giờ, cái gì
sẽ đến nữa, trong một
chiều chủ nhật?

Còn cái gì hay ho nữa
không?

Một chiếc xe Morgue
đi tới - dừng lại, anh tài!
đồ chơi của tôi, TU
TUỞNG, rơi tuột khỏi
tay tôi -

tôi mở cửa xe, đẩy
hai cái xác chết sang hai
bên, tôi nằm vào giữa,
ngáp một cái rở to và dài,
đuỗi thẳng chân tay, để
bao nhiêu xương xẩu kêu
lên răng rắc,
đi được rồi.

Nguyễn Hồng Nhung

dịch từ bản tiếng Hung

(2009-05-03)

Chó đi đường chó

Tôi nhìn thấy nàng từ đầu
đường Rákóczi.

Nụ cười đặc biệt,
ngập ngừng, bối rối trên
mặt, mũ lệch sang một
bên;

toàn bộ sự hiện diện
của nàng xộc xệch, thon
thót không dấu được, như
kẻ quên một cái gì đấy,
muốn hỏi, nhưng nghĩ đi
nghĩ lại, lại thôi.

Một sợi dây mỏng
xoắn tít trên tay nàng, sợi
dây buộc con chó đen.

Sợi dây căng ra, kéo
lê nàng: chó con phóng
về phía trước đánh hơi.

Nàng mỉm cười ngượng
ngập, thờ ơ ngược nhìn
những khung cửa sổ tòa
nhà trước mặt.

Chó con đột nhiên

nghĩ lại, nó quay sang
phố Miksa. Cả hai biến
mất.

Mười lăm phút sau,
tôi lại nhìn thấy họ trên
đại lộ Teréz.

Từ một cánh cổng,
đầu tiên chó con phụt
chạy ra, theo sau là nàng.

Tôi quan tâm lập tức.

Chó con suy nghĩ,
như một kẻ đã quyết
định, nó chạy xuống
đường. Sang vỉa hè bên
kia.

Rồi, nghĩ lại, nó chạy
vào ngửi một cánh cổng,
đâm thẳng ra đường

Király. Có vẻ nó nhớ ra
một người quen, cần phải
đến thăm.

Nàng bơi rồi ngoảnh
miệng, chạy theo sau.

Đến một đoạn, chúng

tôi đụng vào nhau, ngắ
nhìn.

Cái nhìn câu tiết và
bắt đầu khùng của nàng
như bảo tôi:

- Nhìn gì?

Người ta đang có việc.

Đang cần đến phố Király;

không được phép có việc

ở phố Király à? Người ta

đang đi ở hè bên kia,

nhưng thích sang hè bên

này, không được à?

Nàng không thể nói

tiếp, vì chó con đột nhiên

quay đầu.

Nó chạy thẳng đến

đường ray xe điện, băng

qua, sang bên kia, nó

dừng lại.

Đột nhiên, nó phát

hiện ra một con mèo.

Chúng đuổi nhau.

Nàng thở hỏn hà hỏn

hեն, nhưng ngoan cố

nhìn tôi:

- Giờ, người ta

thích chạy, nhìn gì? Chạy

như tập thể dục, khỏe

chứ sao.

Con mèo trèo lên một

ngọn cây. Chó con sữa

inh ỏi ở dưới.

Nàng và chó chạy

xung quanh gốc cây.

Chạy và sữa. Tôi không

đợi được nữa: tôi bỏ đi.

Hai tiếng sau, tôi gặp

cả đôi lần cuối ở khu

Józsefváros.

Từ cửa sổ một tầng

ngầm văng vẳng tiếng chó

sữa. Nàng quỳ trước cửa

sổ, trong tư thế, đầu

muốn chui vào, nhưng

mũ không cho phép.

Cánh tay nàng căng

ra với sợi dây. Từ bên

trong, tiếng sửa bực lắm

rồi của chó con vọng ra:

- Nào, cái gì xảy ra

đây? Có vào không thì

bảo? gâu-gâu-gâu!

- hực-hực -chó con

chuyển giọng.

Tôi đến gần, nắm lấy

cánh tay nàng:

- Thừa cô -nước

mắt tôi ứa ra- không thể

có thêm một phút, sự nô

lệ này nữa. Nó không có

quyền bắt cô đi theo. Nó

hành hạ cô. Tại sao cô

không tống cho nó cái rọ

mồm?

Nàng òa lên, khóc

nức nở :

- Biết làm sao

bây giờ? Chị tôi bảo

trông, nhưng tôi quên

mất, nó tên là gì.

Nguyễn Hồng Nhung

địch theo bản tiếng

Hung

(2009-04-25)

Chuyện cười khác

BÁT TỬ

- Hôm nay cậu vừa
nói, người ta sẽ đọc tác
phẩm của tớ khi người ta
đã quên Schiller, Goethe,
và Petőfi.

- Lúc đó có thể,
nhưng đến lúc này thì
chưa.

HÌNH THỨC MỚI

Ngài Kovács trông rất
đau buồn.

- Ông làm sao
thế?

- Lương tâm
đang cắn rứt tôi: sáng
nay, trong lúc cãi cọ, hình
như tôi giơ chân lên
người vợ tôi.

HỒI KINH KHỦNG

- Juliska, mời ông

chủ xuống ăn trưa.

Juliska

quay

lại.

Ngoan ngoãn:

- Thừa bà chủ,

ông chủ nằm chết ba

ngày trên đi vắng rồi ạ.

- Thật là...thật

là...Chị dọn nhà như thế

đấy hả?

CŨNG THẾ

- Ngài có gia đình?

- Vâng.

- Với ai?

- Một phụ nữ.

- Câu trả lời ngu

xuẩn! tất nhiên phải với

đàn bà chứ.

- Thừa quan tòa,

không tất nhiên đâu ạ.

- Sao?

- Thừa, tôi có

một bà chị, kết hôn với

một người đàn ông ạ.

TÔI THÍCH THẾ

- Anh đóng cửa sổ

lại, ngoài kia lạnh kinh

hoàng...

- Thế... đóng

cửa sổ xong, ngoài kia

ấm hơn lên chắc?

NÓI LẤP

- A..a..n..h,...

có..nửa...t..iếng...kh...

ông? T...ôi...mu...ốn...

n.ói...ch..uy..ện...

nă..năm..ph..út..v..với...

a..n..nh.

CÔ ĐỌNG

- Maris, nói cho tôi

biết, tại sao chưa bao giờ

tôi bắt gặp chị làm việc

khi tôi bước vào?

- Tại vì bà chủ

mang giày cao su đấy ạ.

BÁN NGỰA

- Con ngựa này như

thế nào?

- Con này ấy

hả? Khỏe như voi! Kéo

tốt, đẩy tốt, tiêu thụ ít.

- Nó có thuần

không?

- Rất! bốn người

chúng tôi gìm lại, thế mà

nó vẫn cứ tiến vào nhà

thờ!

KIỂM TRA THUẾ

- Cái gì thế này?

- Cái...này? gì

nhỉ...à,...thức ăn cho

chim.

- Mời ông mở

ra!

- Cái này -với

ông-là- thức ăn cho

chim? Đây là cafe!

- Tất nhiên rồi.

Thức ăn cho chim.

- Đừng nói !...

chim không ăn thứ này.

- Cái gì? Không

ăn? Tôi muốn tận mắt

nhìn thấy! Cho chúng nó

chết đói!

CHÍNH XÁC

- Xin lỗi ngài...mấy

giờ rồi ạ?

- Năm phút nữa

đúng sáu giờ.

- Xin lỗi...ngài

hiều nhầm rồi...tôi không

hỏi năm phút nữa mấy

giờ, mà bây giờ là mấy

giờ?

ĐÁU MẮT

- Anh sẽ không bao

giờ đến quán cafe nữa, lũ

phục vụ mất dạy. Hôm

nọ, lúc anh ra về, hầu bàn

nhìn anh như thể anh

chưa trả tiền.

- Sao anh lại cho

phép nó thế?

- Em yên tâm!

Anh nhìn lại nó, như thể,

đã trả tiền!

DUY VẬT LỊCH SỬ

- Anh có yêu em

không?

- Anh yêu em.

- Anh-có-yêu-

em-không?

- Anh yêu em,

nào!

- Nhưng -yêu-

thật-lòng?

- Thôi được rồi,

nào! tôi trả tiền!

DỐI TRÁ

- Tôi nhìn thấy một

người bơi từ New York

đến Hamburg.

- Hi, đây chính

là tôi!

* * *

Hai người Do thái thi tài

vì một miếng pho mát,

xem ai nói dối giỏi hơn.

Cả hai đến gặp rabbi- linh
mục

- Tôi không

muốn làm trọng tài -linh

mục nói- như một kẻ

chưa bao giờ nói dối.

- Miếng pho mát

là của ông ta! - hai người

kia xấu hổ kêu lên.

* * *

- Này chàng

Digan, thử nói dối thật

nhanh, ta thưởng cho một

trăm đồng!

- Ông hứa là hai

trăm đồng kia mà...

NHỮNG GHI CHÉP

Tiếng cười: đây là sự vật

duy nhất trên đời không

nực cười.

Sự thật: phần lớn con

người không đi tìm sự

thật, chỉ tìm sự thật riêng

của mình.

Nguyễn Hồng Nhung

dịch từ bản tiếng Hung

(2009-04-16)

Đồng cảm

Borbála thân mến, cậu
hãy ngồi xuống, xin cậu,
hãy viết những lời tớ nói.
Có thể đây là mẫu hài
hước cuối cùng tớ viết,
bằng những ngón tay run
rẩy, tớ nói vào bút cho
cậu lời trăng trối cuối
cùng.

Tớ bị mắc căn bệnh
truyền
nhiễm
khủng
khiếp,
có
tên
gọi

Condoleantia Budapestus,
để tớ nêu triệu chứng cho

nên y học rút ra những

bài học có ý nghĩa.

Cơn hải hùng bắt đầu

bằng bệnh đau họng tầm

thường.

Buổi sáng, cổ đau, tôi

bị cúm, khu tôi ở có một

bác sĩ, tôi gọi, vẫn nằm

trên giường. Bác sĩ khám

kỹ, bảo thể trạng tôi suy

sụp, mạch tôi tăng lên, và

ngài không hiểu các

truyện ngắn của tôi.

Tôi tuyệt đối cần

nằm, đừng đi lại nhiều,

đừng ăn những thứ không

thích ăn, khi lạnh, kéo

chăn lên, nếu khát, uống

nước, đừng nhịn thở.

Tóm lại: tuyệt đối bình

yên!

Lúc đó tôi vẫn hơi

tỉnh, chỉ sốt một chút vì

cúm.

Phút tiếp theo, cửa
phòng khách bỗng bật
tung.

Một trận gió lùa thẳng
vào cái mồm há hốc của
tôi, khiến mấy cái Man-
du-la trong hòng nảy
mầm.

Ông bạn lao vun vút,
cửa vẫn mở toang:

- Ôi! Bạn yêu
quý! Tớ nghe nói cậu
ốm! cậu thử tưởng tượng,
tớ phóng thẳng tới đây.

Đúng là nó đang

phóng

thẳng,

vì

cái

giường của tôi ấn sâu

thêm nửa mét vào tường.

Nó bắt đầu an ủi:

- Cậu có sao

đâu, cậu muốn gì? Trông

cậu khỏe hơn bao giờ
hết. Chán đời một mình
chứ gì? He,he.. quả rất
kinh khủng khi ồm, tở
biết. Đừng lo, để tớ bảo
Ragya đến.

(kể tôi đang nợ)

Tôi cảm ơn sự đồng
cảm và tin như nó bảo,
trông tôi như vừa đi phơi
nắng về.

Ông bạn tiếp, lặng lẽ
vào. Hấn thuộc loại cái gì
cũng biết. Hấn chửi bác
sĩ:

- Thế này mà
bảo viêm họng? Con bò
ngu ngốc nào thế, nói tở
biết. Sao lão ấy không
bảo cậu bị hủi nửa thân?

Tuyệt vọng, họ làm gì
trên trường đại học?

Thằng bạn kia trầm
ngâm. Tôi chợt nhớ ra,

đôi bên không quen nhau.

Thều thảo, tôi giới thiệu.

Chúng bắt tay nhau

lịch sự, đồng thanh hét:

- Dừng! Cậu

đừng nói! Không khí vào
họng!

Gã bạn thứ ba bước
vào.

- Chào! Tớ nghe
tin cậu ốm.

Gã nói với giọng của
kẻ không hề nhận ra,
điều hai thằng bạn trước
đã nói. Ông bạn thứ hai
túm túm cười (vì đã nghe
hai lần câu này) nụ cười
của kẻ quên bếng mắt, tôi
đã nghe ba lần.

Kẻ thứ tư mò đến, hỏi
đêm, y không sợ.

- Đắp ngay chăn vào!

— y hét lên từ cửa. -

chùng nào cậu chưa kéo

chặn lên, tớ chưa vào!

Hắn đứng giữa cánh
cửa mở rộng, oang oang,
và không vào thật.

Gió mùa đông bắc ào
ào thổi vào căn phòng bé
nhỏ của tôi, huyết sáo vui
vẻ gọi hồi chuông báo
động của rừng già đến tận
cơ quan khí quản rụt rè
sưng phồng của tôi.

Một quý khách, tôi
không quen.

- Ô! Pardon! Chắc
ông quên tôi rồi? tôi nghe
tin ông ốm.

Ngài ngoài quán cafe,
hay ngồi cạnh bàn... Tôi
vào được không ạ? Xin
mời! Thật mà, ông cứ
vào! Chỉ làm ơn... cánh
cửa...

Nhưng, không có gì
vĩnh cửu, đúng thế,

thăng bạn thứ hai
mười năm của tôi, dùng
tay lại ở năm đầm cửa.
Giờ, không đóng cửa
vào được, chỉ mở ra.
Ngoài kia, trong màn
đêm vô tận, bão tuyết lao
đảo vật vờ, vài đũa lạnh
toát chui vào phòng, chắc
chúng cũng nghe tin tôi
ốm.

Giữa đám người lố
nhố, tôi nhìn thấy: một vị
vàng vọt, gầy đét, mấy
ngón tay xương xẩu gồ
cộc cộc, cười nhả nhở
trên cái sọ trọc lóc...

Tôi thiếp lịm đi, loáng
thoáng nghe vị này phân
trần:

- Pardon... ta đến vì
ồn ào quá... ta nghe nói
có người ốm... thì ta
xem...

Nguyễn Hồng Nhung

dịch từ bản tiếng Hung

(2009. április 20.)

Đồng hồ báo thức

Một dạng quen thuộc của
loài ăn thịt, thứ giết chết
nạn nhân của mình bằng
phương pháp cực kỳ đặc
thù: thông qua cơ quan
thính giác.

Trong một phút sơ
hở, khi nạn nhân đang
ngủ, Báo Thức đột nhiên
hét thẳng vào tai, khiến
đầu của kẻ bất hạnh rạn
nứt, vì Báo Thức hút
máu, và chén thịt nạn
nhân.

Nó rất ít khi tấn công;
chính vì thế, những kẻ
thiếu kinh nghiệm coi
trạng thái nằm yên của
nó không nguy hiểm, và
chọc tức nó bằng mọi

cách: bắt nó chạy, như
với trẻ con, nói chuyện
với nó, lên dây cót và dạy
nó cách tấn công.

Trí tuệ của nó cực ít:
không vác được cái bụng,
không đứng được bằng
hai chân; đếm hết sức vát
vả, sau hàng tiếng đồng
suy nghĩ.

Một đặc điểm nổi bật
của trí tuệ nghèo nàn :
không nhận ra chính chủ
nhân của mình.

Nó
thường
xuyên
nhằm lẫn kẻ đi nằm với
kẻ thức dậy, ví dụ kẻ đi
nằm dạy nó, sáng, vì rất
khó khăn mới đếm nổi
tám tiếng, mày hầy hét
lên gọi tao, nó bèn hét lên
đúng như thế, và vô cùng

ngạc nhiên, khi kẻ tính
dậy, tát cho nó một cái
mạnh đến nỗi nó ngã vẹo.

Những kẻ xấu tính
nhận ra sự dốt nát này
của nó, tối tối đều cần
nhăn

trước

khi

lên

giường, rằng Báo Thức
thích trêu người một
người, buổi sáng sẽ vô tư
nằm vào giường của họ;
những lúc đó Báo Thức
hiền lành chung thủy
đêm, và sáng hôm sau, vì
khuôn mặt giống nhau
của hai kẻ này, nó lại hét
gọi nhầm nạn nhân của
nó.

Lý thuyết chống đỡ

Báo Thức rất ít ỏi nhưng
việc thực hành lại vô cùng

uyên chuyên. Dưới đây là

một vài phương pháp :

1/ Nếu ta đối diện với

kẻ Báo Thức tấn công,

bắn cho nó một phát

trúng đích luôn, nếu nó

vẫn thoi thóp thờ, bóp

chết trong bồn rửa mặt.

2/ Trong giây phút

Báo Thức tấn công, hãy

bất thành linh chụp chặn

và ngồi lên nó. Cần nghĩ

trước đến những bộ phận

cách âm.

3/ Trong giây phút bị

tấn công, đừng nhét Báo

Thức xuống dưới gối, mà

nhét đôi tai của ta xuống,

và ngồi lên nó.

4/ Đừng ngồi lên

chặn, mà nhét luôn chặn

vào tai.

5/ Nhét luôn Báo

Thức vào tai, sau đến hai

tầng bông (dày 4-5 cm),
chườm khăn lạnh lên đầu
nó. Nếu nó vẫn không im,
có thể dùng thuốc giọt
Hoffman, và rượu dấm.

6/ Rảy a-xít vào bên
trong của Báo Thức, cho
nó cào ruột Báo Thức ra.

Lời khuyên: chớ vật

lộn với Báo Thức

Những kẻ nông nổi,
dễ khùng đâm bổ vào

Báo Thức, rồi dưới đất,
trên thảm, dưới gầm

giường, trong trận chiến

hì hục thét gào, tìm cách

bóp cổ Báo Thức, cuống

cuống sờ soạng, đâm

bóc, đầu đập đầu vào

miệng Báo Thức, để nó

câm đi cho: thật phí toi

công sức !

Tốt nhất hãy từ phía

sau, lẳng lặng lén đến

gân, bất thành linh đập

cho nó một cái.

Theo một lý thuyết

tuyệt vời và hiện đại, đề

chống lại Báo Thức, hãy

nhảy ra khỏi giường và

chạy biến!

Vì nói chung, Báo

Thức không rượt đuổi

nạn nhân.

Nhưng, cho đến nay,

lý thuyết này vẫn chưa ai

thử áp dụng.

Nguyễn Hồng Nhung

dịch từ bản tiếng Hung

(2009.04.28)

Lịch sử một mối

tình tuyệt vọng

Tôi không dám chắc, đã

nhớ ra nàng, nhưng tôi đồ

rằng, một lần chúng tôi

đã gặp nhau.

Từ đằng xa, nàng

mỉm cười, lúc tôi còn

ngập ngừng trước bậu

cửa quán cafe.

Nụ cười ẩn hiện trên

khuôn mặt buồn bã.

Nàng đi thẳng về phía tôi,

chìa cả hai tay ra :

- Em đợi cả tiếng

đồng hồ, đợi ông ra – dịu

dàng phơ phất, nàng nói :

– ông hãy dừng kinh

ngạc, gặp em chốn này.

Em buộc mình nghĩa vụ,

phải đi tìm ông, và nói

thật với ông một lần, dù

đau đớn xiết bao, nhưng

em chân thành và tự

trọng. Bạn ơi, không thể,

em xin ông, đừng nguyên

rủa – em chót yêu chàng

Kertész Kettő thật rồi.

Thế à – tôi rùng

mình, lục óc xem đang

hân hạnh được gặp ai.

- Em đấu tranh tư

tưởng rất lâu – nàng thử
thử – bảo ông ? em tự kết
liều, không thể lừa dối,
ông không xứng đáng bị
như thế... không, không
thể... thể này, dễ dàng
chịu đựng hơn, cả hai ta.

Con người không thể
tranh cãi với trái tim
mình, em, không thể,
trời, em chót yêu chàng
Kertész Kettő mất rồi.

Hắn bộ mặt xấu xí
của tôi méo xệch, chịu,
nàng nào đây ?

- Hãy vì Chúa – nàng
run rẩy, tái nhợt – Hãy vì
Chúa, bạn ơi, đừng cảm
lên ! Em sẽ : nói thẳng !
nói hết ! hãy cho em an
ủi : tin em đi .. chàng tin
đi, Lajos ơi, anh sẽ qua
khỏi cơn này ! sẽ quên
hắn em... một mai, sẽ có,

một cô gái trong sáng mắt

xanh... sẽ giúp chàng,

quên tình nhân bất hạnh

này, con tim chàng sẽ lại

rung động... Ô ! tin đi !

Lajos ơi ! tin đi ! anh sẽ

còn hạnh phúc, hãy quên

ngay mục đàn bà độc ác,

kẻ khiến tim anh tan nát !

kẻ không muốn cảnh

này ! nhưng chót yêu

chàng Kertész Kettő mất

rồi !

Nàng nắm lấy tay tôi,

bắt đầu vuốt ve.

- Kertész Kettő

là ai ? – tôi cúi tiết, hy

vọng, cậu sẽ nhận ra, ai

đây ?

Mắt nàng sụp xuống.

- Có gì đâu – nàng

rom róm – Lajos ơi, hãy

vì Chúa, bình tĩnh đi

anh ! Chàng đây là hậu

vệ của đội FTC.

Chết rồi, tôi có việc,
không thể tranh cãi tiếp
với nàng này, hãy cứ cho
là nàng đúng.

- Nếu em yêu hẳn,
chúc hạnh phúc cùng
nhau ! – tôi cấm cậu, gần
xi lên nổi bực mình –

Chúa phù hộ cho em !

Rồi quay gót rảo
bước. Nghe tiếng nàng
giật thót, vừa chạy, nàng
vừa gọi, tôi phớt lờ.

Hôm sau tôi nhận thư

nàng :

"Tôi

nghịệp,

tội

nghịệp anh yêu, cả đêm

em trần trọc, lo lắng thót

người, không hiểu anh

hành hạ mình những gì ;

Ôi kinh khủng ! bỏ lại em

trên phố, ra đi. Lẽ nào
em cho phép, vì em,
chàng làm hồng đời
mình, em muốn, chàng
hãy làm quen với số
phận, hiểu cho em đi !
chúng mình vẫn có thể là
bạn, ta có thể âu yếm,
dịu dàng trò chuyện với
nhau, an ủi lẫn nhau. Em
làm gì đây, Lajos ơi, hãy
nói đi, em có thể chống
trả những xúc động hay
chăng, em không đủ
quyền lực ; chống trả
được hay chẳng, khi em
chót yêu Kertesz Kettő
mất rồi ? Tội nghiệp, tội
nghiệp anh yêu, hãy bình
tĩnh lại đi, đừng cảm lên,
chàng sẽ quên, sẽ quên...
Kẻ bất hạnh
Người Mẹ Bé Nhỏ
của chàng.”

Tôi vò đầu bút óc một

hồi - Người Mẹ Bé Nhỏ ?

– tôi nhún vai.

Tôi đang bận, đang

ăn tối.

Tôi vừa đọc một tờ

báo vừa nhâm nhi cốc

rượu vang.

Bỗng một bàn tay dịu

dàng bút cốc vang khỏi

tay tôi.

Tôi quay lại – Nàng.

Cửa vẫn mở.

Đôi mắt ưu sầu trách

móc nhìn tôi :

- Tội nghiệp chàng

traí của em – Nàng thì

thào, nước mắt lưng tròng

– anh đã phải uống rồi

ư ?

Nàng uống thật nhanh

cốc vang và sà xuống

cạnh tôi.

- Em không thể –

nàng thì thảo nóng bỏng

– anh vì em mà đòi trụ.

Em sẽ chăm sóc anh. Em

sẽ ở cạnh anh, chừng nào

mắt em nhìn thấy, anh từ

bỏ cái kế hoạch khủng

khiếp, tự làm hỏng cuộc

đời thì thôi.

Tôi giật nảy mình,

phác một cử chỉ từ bỏ kế

hoạch. Nàng lắc lắc cái

đầu, buồn thăm thẳm :

- Em biết. Anh

đang muốn tỏ ra mạnh

mẽ. Em hiểu anh... em

không thể đi được, chừng

nào... Anh còn gì ăn tối ?

Sau bữa tối, nàng

nằm dài thư giãn trên đi

văng.

- Vâng. Em sẽ ở

lại bên anh. Em sẽ an ủi

anh. Em sẽ không đi,

chừng nào anh chưa chịu

yên tâm với cái không thể

thay đổi... Tội nghiệp

anh yêu !

Ba tháng sau tôi thấy

tốt nhất là lấy nàng làm

vợ. Vừa thuận, vừa tiện.

- Em bằng lòng

— nàng tuyên bố dản dị —

em bằng lòng, vì em kính

trọng tình yêu đàn ông,

chung thủy, nổi buồn

tuyệt vọng cao quý của

anh. Em bằng lòng, vì

nếu em biết yêu anh, em

cũng biết tôn trọng anh

như người bạn chân

chính nhất của em.

Sau đưa con thứ tư,

tôi thận trọng hỏi nàng :

- Hãy nói đi, Bà Mẹ

Bé Nhỏ của anh, anh quả

thật không muốn em héo

dần thế này cạnh anh ;

giờ anh có thể chịu một

mình nổi thông khổ của
mình... tóm lại, anh chỉ
muốn hỏi : chàng Kertesz
Kettő có biết em chót
yêu ?

- Cái gì ? – nàng hét
lên giận giữ – Anh nghĩ
tôi là hạng đàn bà gì ?
Chàng sẽ không bao giờ
nghe thấy, không bao giờ
biết, có một người đã yêu
chàng !

Tôi, ít nhất biết, mình
quen vợ ở đâu.

Nguyễn Hồng Nhung
dịch từ nguyên bản
tiếng Hung

(2009-01-23)

Anh dạo này thế
nào?

- Anh dạo này thế nào?
Ôi ! biết bao nhiêu lần
tôi cố gắng trả lời, một
cách nhẹ nhõm, không

bận tâm, một cách cảm
động, một cách riều cợt,
một cách thần nhiên, một
cách sắc sảo, một cách
đe dọa, một cách hiện
đại, một cách chân chất,
một cách lạnh lùng, một
cách bông lơn, và không
biết bao nhiêu lần một
cách thông thái, bởi vì
con người, không ai tin
rằng mình lại không phải
là
người
thông
thái,
không tầm thường, một
sinh vật biết giao tiếp.

- Thừa quý bà, - ông
bạn tôi nói - hãy cho
phép tôi giới thiệu: bạn
tôi, kẻ có tri thức nhất ở
Pest.
Nào!

câu

trò

chuyện với quý bà đi.

Quý bà toét nụ cười

bất hủ, nhìn tôi, thở thê:

- Anh dạo này thế

nào?

Tôi, dạo này thế nào?

Chúa lòng lành của

con!

Mười tám tuổi tôi đọc

Descartes, tồn tại và

không tồn tại là vấn đề

nhỏ nhất của tôi. Nếu

người ta hỏi, tôi dạo này

thế nào, tôi trầm ngâm trả

lời:

-Tôi, dạo này thế nào

? Có tôi hay không ? Tôi

nghĩ, có, thế là tôi tồn tại

Lấy vợ, tôi vỡ lẽ, khi

con người suy nghĩ, nhất

định sẽ nhận ra, mình có

vợ – bởi vợ ở đâu ra, nếu

ta không suy nghĩ đến cái

có thể tìm thấy ?

Câu

bất

hủ

của

Descartes, từ lúc đó trở

đi, như thế này:

„Chồng tôi suy nghĩ,

thế là tôi tồn tại”

Trả lời thế nào đây,

câu hỏi: Anh dạo này thế

nào?

Tôi thử các loại: một

cách thông thái, một cách

riều cợt, một cách vô tư,

một cách lơ lửng:

- Cảm ơn, tốt – ngắn

gọn

- Hơ, hơ hơ... .—

niềm nở

- Ấy! Bình tĩnh ! bình

tĩnh ! ...- chua chát

- Một nghìn đồng có

thể giúp nổi tôi – cay

đắng

- Đưa một đồng đây,

tôi nói – sống sượng.

- Tôi không biết – bí

hiêm.

- Như một người

nghèo trong một thành

phố giàu – thông thái.

- Hiện giờ tôi chưa

biết, tôi sẽ nói nếu tôi

biết.

Hoặc:

- Xuống dốc

Không

thể

duyet

được.

Một hôm tôi nghĩ ra

một diệu kế. Tôi quyết

định sẽ trả lời theo cách,

chưa hề ai nghĩ ra.

Trước khi câu hỏi:

„Anh dạo này thế nào?”

vang lên, tôi sẽ nắm lấy
áo khoác của quân địch
và nói luôn:
- Rằng chất tạo ra tôi
có thể xẻ ra nhiều mảnh,
mảnh nào đó có thể dẫn
đắt tôi quay lại thời trẻ
con. Hiện trạng tôi không
chỉ như thế này vì ảnh
hưởng của môi trường,
mà còn do các vị trí nhất
định làm nó cùn đi hoặc
tươi tỉnh lên. Từ đó có
thể suy ra hôm nay cái
chết của ông tôi – người
bị chết vì hai cái tàu hỏa
đâm nhau - đè dẫu ấn
nặng nề lên tôi. Ngoài ra,
toàn bộ tiền nong của tôi
đi tong vì chứng khoán.
Mới đây nhất, cách đây
nửa tiếng bác sĩ vừa bảo
tôi, vài ngày nữa tôi sẽ bị
sưng hạch phía tay trái.

Ông bạn tôi gật gù

gù, lịch sự nghe hết.

Rồi, nắm lấy tay tôi

thân mật:

- Nhưng, quả thật

Anh đạo này thế nào?

- Quả thật ? Rất tốt.

Sau toàn bộ sự việc

này vẫn có người quan

tâm tôi đạo này thế nào,

tôi bèn bảo họ, tôi đã

đăng ký vào Viện Kiểm

tra Đạo này thế nào, nơi

người ta chú ý từng phút

một những kẻ đóng tiền

tháng, rồi ghi vào hai cột:

một cột những niềm vui,

một cột những u sầu, khổ

sở, cứ nửa tiếng người ta

cho kết quả: Tôi đạo này

thế nào.

Sau đây vẫn cứ có kẻ

hỏi: „Anh đạo này thế

nào?”tôi sẽ cho luôn số

của Viện kiểm tra Đạo
này thế nào, ở đó người
ta rất vui lòng thỏa mãn
mọi tò mò, thắc mắc về
tôi, bởi họ thừa biết,
giống như tôi thừa biết:
tôi, lúc này, rất khỏe, bởi
tôi chưa biết một kẻ đã ra
khỏi nhà hay chưa, kẻ sẽ
hỏi vay toàn bộ số tiền tôi
dành để mua ô tô đến
thăm một ngài, mà tôi
định vay ngài ấy một chút
xíu gì đấy, cái có thể giúp
được tôi.

Nguyễn Hồng Nhung
dịch từ bản tiếng Hung
(2009-04-20)

Đa thê

CHÔNG : Hừm, rất hay.

Hiếm có.

Vợ thảo nhiên : cái gì
rất hay ?

CHÔNG : cái.. này...

này. Cái... ấy... ấy. Cái ý

kiến này ấy.

VỢ : ý kiến nào ?

CHỒNG : cái mà lão

Zsemlei nói trong công sở

hôm nay.

VỢ : lão nói gì ?

CHỒNG : về cái

này... này ... hừm. Em

biết đấy, xin em, anh chỉ

định nhắc đến... như một

ý kiến, không hơn. Một ý

kiến quái gở, thật đấy, tin

anh đi, anh không coi nó

là cái gì khác. Nhưng nếu

anh cho rằng nó rất hay,

đúng không em, vẫn được

phép ?

VỢ thảo nhiên : tất

nhiên rồi.

CHỒNG tức giận :

thế nhưng, thưa với em, ý

kiến này không có gì

mới... lịch sử đã đi trước

từ lâu, thừa với em thân
mến. Thế mà lão ấy nói
rằng, sau ba mươi năm
chiến tranh người ta vẫn
đưa vào.

VỢ thảo nhiên : đưa
cái gì ?

CHỒNG : Em biết
đấy, anh thực sự chỉ cho
nó là một ý kiến quái gở,
tín anh đi, thế mà vẫn đưa
vào.

VỢ thảo nhiên : đưa
cái gì ?

CHỒNG lưỡng lự, rồi
nói thật nhanh : Đa thê.
Ôm lấy đầu, rồi lấy tay
che mặt.

VỢ thảo nhiên gì ?...

cái..đa thê ?

CHỒNG chờ đợi, rồi
ngạc nhiên ngẩng mặt
lên, nhìn, xem có cái gì
bay

đến

chỗ

mình

không ; sững sờ : đúng

thế.

VỢ : cái của nợ gì...

đa... cái đa ... Có sao lại

không đưa vào được ?

CHỒNG ngạc nhiên

và nồng nhiệt Thật à ?

Đúng không em ? Em

cũng nói thế ? Tuyệt,

đúng là tuyệt ! Anh chưa

bao giờ tưởng tượng, em

lại có thể suy nghĩ cao

cấp... rất là... rất là

phóng khoáng... em có

thể đánh giá... rất..

khách quan... rất là... rất

là văn minh... như một

người đàn ông...

VỢ : anh bao giờ chả

nghĩ, vợ anh ngu hơn nó

tưởng.

CHÔNG nồng nhiệt :

nhưng từ giờ trở đi, anh
sẽ nhìn em như một kẻ
xứng đáng với anh, như
một nhà tư tưởng cao
thượng, vị kỷ, nhìn xa
trông rộng, như một tinh
thần bình đẳng, cảm
thông, như một người có
thể chia xẻ được tất cả...
em sẽ trở thành tri kỷ tâm
hồn của anh ... đúng thế,
anh thật hạnh phúc trong
sự khám phá này. Giờ
đây anh có thể trò
chuyện với em như với
một người bạn, một con
người chân chính, một
thực thể có trí tuệ... giờ
đây anh có thể nói với em
rằng, theo quan điểm của
anh, rất hay, nếu người ta
đưa nó vào.

VỢ thảo nhiên : đưa

cái gì ?

CHÔNG : đa thê.

VỢ : à, cái đa thê.

CHÔNG nồng nhiệt

nói một hơi không cần

sách : Những quan điểm

cũ rích, nhìn từ góc độ

đạo đức học, có thể gọi là

chủ nghĩa bảo thủ lỗi

thời, đã từ lâu bị khoa

học đánh đổ... Bởi vì có

những dân tộc, ở chỗ họ,

trái ngược với đa thê mới

là vô đạo đức. Chính

những huyền thoại cổ

kính nhất đã coi việc thực

hành đa thê là hợp lý...

Điều đó cho thấy, người

ta quay về cội nguồn

nguyên thủy của con

người, bởi vậy.. nếu đưa

vào là chốt lại một trật tự

lành mạnh tất nhiên.

VỢ : chứ còn gì nữa,

con trai ta.

CHỒNG : rặng ngời,
nồng nhiệt : chứ còn gì
nữa, con trai ta ! Em thật
thông minh, thân ái,
thông thái, và cảm thông
sâu sắc biết nhường nào !
đấy là chưa nói đến phạm
trù kinh tế học, thừa với
em... Trong giây phút
đầu tiên, người ta tưởng
đa thê sẽ trút gánh nặng
bất tử lên vai người đàn
ông. Nhưng nếu tiếp cận
gần hơn, chúng ta sẽ
thấy, cán cân kinh tế
không những vẫn như cũ,
mà còn phục hồi trong đa
thê. Đây là điều chắc
chắn.

VỢ : nếu chắc chắn,
thì tốt.

CHỒNG ngâm nga :
Đúng thế, sẽ phục hồi...

bởi vì một mặt, cho dù
anh phải chăm sóc nhiều
đàn bà hơn, nhưng mặt
khác, nhiều người đàn bà
này, là sở hữu của anh...

VỢ đặt đĩa xuống :
cái... cái gì... nhắc lại...
anh nhắc lại xem nào ?
anh đang nói nhiều đàn
bà nào ?

CHỒNG trợn tròn
mắt : Ồ... ơ...ơ...

VỢ nhắc đĩa lên,
quay mũi sắc ra ngoài :
Anh đang nói sở.. sở ...
đàn bà nào ?

CHỒNG nguôi dần
Ầy chớ... xin em... anh
xin
em...
thế...
thế

không phải ... mình đang
nói chuyện về đa thê ? !...

VỢ : Tôi biết đâu ...

cái... cái đa... gì người ta

gọi. Anh đang nói về

nhiều đàn bà, chứ có phải

về cái... đa chết tiệt đâu.

Đột nhiên nghi ngờ này...

anh có nghe không đây,

cái... đa... đa gì ấy, nó là

cái gì ? Anh bảo nó là cái

gì ?

CHỒNG đầu gục,

mắt sụp ủ rũ : cái đa

thê... chẳng... chẳng là

cái gì... thừa em... người

ta gọi nó là sự tập trung

biểu thuế quan... là tổ

chức nhà nước, trả lương

cho các công sở... tên

khoa học của nó... là...

cái cánh hoa bên trái

của... của cái nhị đực...

của cây ngọc trâm hoa...

lặng lẽ ăn tiếp.

Nguyễn Hồng Nhung

địch từ bản tiếng Hung

(2009-02-23)

Giảm cân

Tôi cùng Em Yêu đi thăm

viện bảo tàng nghệ thuật,

tôi chỉ cho nàng kiệt tác

của Rubens, bảo : ô ! em

hãy nhìn kia, cái Lý

tưởng xuyên qua sương

mù của quá khứ, biến cái

ngắt ngây tích tắc thoáng

qua thành cái bất tử, ô !

em hãy nhìn thiếu phụ

mà tình nhân đang ôm

chặt, lấp lánh trong mắt

nàng tia rạng rỡ của cuộc

đời, ô ! em có cảm thấy

chăng tiếng thì thảo vĩnh

cửu đâu đây của Nghệ

thuật —

Em Yêu cảm động trả

lời : đúng thế anh ơi, vẽ

đàn bà đẹp thật, hồi đấy

người ta không mặc áo

thất nịt hờ anh ? anh thấy
chưa, không được phép
ăn nhiều mỳ, chỉ rau thôi,
mỳ gây béo. Em sẽ
không bao giờ ăn mỳ
nữa.

Tôi cùng Em Yêu
bàng hoàng, với ngọn lửa
trí tuệ của Shakespeare
trong đèn thờ rạp Thalia,
ngây người trước sự sâu
sắc tượng trưng, ẩn náu
sau những từ ngữ, đờ đẫn
vì chất thiên tài tuyệt diệu
của Duse, khiến nổi bi
thảm của Macbeth thấu
tận trời cao, khi nữ thần
của mộng tưởng sẽ
bước ra, từ ánh mờ ảo
của hậu trường, trên
miệng nàng còn run rẩy
những động từ tuyệt diệu,
khiến nàng trông như bay
bồng, không phải ở mặt

đất nữa, mà đang lướt
trên những đám mây,
bằng thân thể thiên thần
không trọng lượng -
Đúng lúc đó Em Yêu,
đang bị thôi miên cùng
tôi, lên tiếng, giọng run
run : anh thấy chưa, em
nghe từ Duse, chỉ được
ăn rau cải chua, với hạt
dẻ, không nước xốt, trông
xa thì thon đấy, nhưng
chân lại to, em nhất quyết
sẽ đặt mua tôi hộp, bốn
tháng liền. Và không ăn
thịt nữa.

Tôi cùng Em Yêu đi
thăm vườn bách thú, tôi
giải thích những thiên
đường thần tiên của thế
gian, tôi nói, cái trái đất
hình tròn này thật tuyệt
diệu, với ngàn ngàn, triệu
triệu vẻ đẹp thiên nhiên,

cùng các loại động vật, và
đáng sửng sờ nhất, bên
cạnh những ngọn đuốc
thiên tài của văn hóa và
trí tuệ, Con Người đã tiến
những bước dài từ hoang
thú đến Goeth -

Em Yêu trầm ngâm
suy nghĩ rất lâu, rồi vừa
tư lự vừa phát biểu : đúng
thế anh ơi, nhưng vì sao,
những con khỉ lại cứ thon
thả mãi thế nhỉ, chắc
chấn chúng không ăn
bánh mỳ với xúp thịt rồi,
giống bà Cranach, vừa
giảm những năm cân tuần
trước, vì uống nước
chanh, cái bụng bà ấy
ngót đi mới sướng chứ.
Em sẽ không ăn bánh
mỳ, đồ xào cũng không,
một tháng liền cho mà
xem.

Tôi cùng Em Yêu
ngồi mơ màng trên cỏ,
dưới những mảnh sót lại
của một di tích. Trên đầu
chúng tôi, họa mi véo
von, dưới cỏ, dế thủ thỉ rỉ
rả, rồi khi những bóng
sáng màu bạc vút qua
trên nền trời đầy sao, con
tàu bông bênh của trăng
khuyết hiện ra, không
gian ngập tràn tình yêu và
nỗi ngây ngất, mắt đắm
lệ, tôi nói với nàng : em
hãy nhìn kia, nhìn kia cái
chuông lỏng lánh trên đầu
chúng mình, và những
ngôi sao, mỗi cái là một
thế giới, đang đau đớn,
yêu quặn quại, và khóc
nức nở, nhưng hạnh
phúc, khắp nơi dâng tràn
hạnh phúc, ô ! em hãy
nhìn những ngôi sao, và

mảnh trăng khuyết kia -

Em Yêu cuối cùng

thấu hiểu được tôi, nàng

gục đầu vào ngực tôi, thở

thật dài từ tận đáy trái tim

và thở thê : Ôi, anh ơi,

anh nói đi, mặt trăng

dùng thuốc gì mà cũng

giảm béo, cũng khuyết

được hả anh ? ; từ giờ trở

đi, đến đâu hạt em cũng

không ăn nữa, ba tuần

liền.

Em Yêu đi ra nắm

mộ của tôi, vừa khóc vừa

gọi tha thiết, thế là tôi

hiện lên với nàng, trong

hình hài một bộ xương,

quần vải trắng, và tôi

bảo : Ôi em yêu, giá em

hiểu nhỉ, em dám xuống

đất với anh không, để

chúng ta được đoàn tụ ở

một thế giới khác -

Em Yêu lập tức hỏi
ngay : Anh nói đi, anh nói
đi, làm thế nào mà anh
gây đến thế ? – tôi trả
lời : vì cái chết – Em Yêu
rạng ngời mặt mũi : Thế
thì em đi với anh ! Em đi
với anh ! Hóa ra cái chết
là cách giảm cân tốt nhất
–
Và thế là nàng đi với
tôi.

Nguyễn Hồng Nhung
dịch từ bản tiếng Hung
(2009-02-23)

**Những câu trích
dẫn**

" Nếu tôi một mình trong
phòng, tôi là người. Một
người đàn bà bước vào,
tôi thành đàn ông. Và tôi
đàn ông chừng nào, phụ
thuộc người đàn bà kia
đàn bà chừng ấy."

" Hôn nhân là cái sọt
nặng một tai, phải hai
người mới xách nổi,
nhưng vì chỉ có một tai,
nên lúc thì người này
xách, lúc thì người kia."

" Đàn ông và đàn bà
hiểu nhau thế nào được?
bởi hai người muốn hai
thứ khác nhau: đàn bà thì
muốn đàn ông, đàn ông
thì muốn đàn bà."

Giải thích một số câu
tục ngữ Hung

Tục ngữ:

Là những lời khuyên
và những điều thông thái
ngắn gọn, phản ánh một
sự thật dựa trên một kinh
nghiệm, theo nghĩa bóng
hoặc nghĩa tượng trưng,
ta sẽ sử dụng hữu ích
bằng những lời giải thích,
hoặc giải nghĩa cho các

hoàn cảnh sinh ra nó.

Cần hết sức chú ý, để sử dụng chúng đúng chỗ, và đừng có nhầm lẫn các hoàn cảnh mà ta sử dụng.

Những ví dụ:

1/ Câu tục ngữ: „Kẻ nào đào bẫy cho người khác, chính kẻ ấy sẽ rơi vào bẫy đó”

Kẻ nào tạo sự khó chịu cho người khác, kẻ đó sẽ bị khó chịu. Ví dụ: tôi chứng minh một kẻ nào đó biết đồng tiền anh ta có, nó lừa anh ta đấy, thế là tôi tạo cho anh ta sự khó chịu, còn tôi bị khó chịu, vì anh ta vẫn không cho tôi đồng nào.

Ngược lại: kẻ nào tự đào bẫy cho mình, thằng khác sẽ rơi xuống đó, ví dụ: tôi quyến rũ một cô

gái, nhưng kẻ khác lại

lấy làm vợ.

2/ „Chó nào sủa thì

không cắn.”

Một

kinh

nghiệm

thuyết phục, để ta có thể

đến gần con chó đang

sủa. Nhưng cần phải

nhắc nhở những kẻ mới

học, rằng chó không

thuộc câu ngạn ngữ này.

Ngược lại: con chó nào

đang cắn, thì không sủa –

điều này chưa được

chứng minh, có thể nó

sủa, nhưng không nghe

thấy, vì nó đang đầy mồm

3/Mày cứ cào cấu đi,

được thôi, rồi mày sẽ bị

Ví dụ: một người nào

đấy bị bệnh hoa liễu

ngoài da, kẻ khác đến

cào cầu anh ta, kẻ đó sẽ
bị.

4/ Sau cơn mưa rồi

mới có áo mưa

Nguyên tắc y tế, vì

sau cơn mưa, trời sẽ lạnh

đi, như vậy nên mặc áo

mưa vào.

5/Máu

không

thể

thành nước lã.

Kinh

nghiệm

mới

nhất theo khoa học y

khoa.

6/ Chó không thể

thành thịt hun khói được

Cùng lắm thành mỡ

lợn.

7/ Mây làm tuột mất

những bông hoa thời gian

của mây

Từ”bông hoa” theo
nghĩa bóng chỉ các cô gái
hoặc chỉ phụ nữ. Có thể
hiểu theo nghĩa cắt ngang
như sau: Mày hãy làm
tuột đồng hồ (bỏ túi) của
tất cả các bông hoa(cô
gái, phụ nữ)

8/ Trong bóng tối tất
cả các con bò đều màu
đen

Thật là một phát minh
công nghiệp cực kỳ có ý
nghĩa, giúp những người
khăng khăng cho rằng bò
nên màu đen chứ không
phải màu vàng, tiết kiệm
được biết bao thuốc
nhuộm màu đen.

9/Người già, không
phải là người cũ kỹ
Một thí nghiệm bệnh
lý học đặc thù, nhờ nó,
chứng minh được trí óc

của người già yếu đi đến

nổi,

không

nhận

ra

từ”già” cũng có nghĩa

là”cũ kỹ”. Vì với một

người trẻ, không thể ví

von ngớ ngẩn như thế: „

người trẻ không phải là

người thanh xuân”

10/ Kẻ thông minh

học từ lỗi lầm của người

khác

Ví dụ người nào đó

học tiếng Pháp, từ lỗi lầm

của ông bố, vì ông bố

phải trả tiền học phí.

11/ Đừng ném đá lên

trời, nó sẽ rơi vào đầu

mày

Ví dụ một người nào

đó đi dưới một tòa nhà

đang xây, đá rơi vào đầu

anh ta, vì kẻ khác ném
lên trời. Nói đúng hơn kẻ
khác đang ném đá từ trên
cao xuống đất, sẽ rơi vào
đầu mày.

12/ Hãy đuổi chân
theo chiều dài cái chăn
của mày

Một lời khuyên y tế,
đặc biệt dành cho kẻ bất
tiện vì chăn của họ quá
dài, những người này đôi
khi phải đuổi dài đến hai
mét

13/ Kẻ nào dậy sớm,
kẻ ấy bắt được vàng
Nhưng kẻ rình vàng
thường đi ngủ muộn, và
hôm sau không dậy được
sớm. Tốt nhất kẻ ấy đừng
đi ngủ, lúc đó sẽ vượt tất
cả mọi người.

14/ Hãy đi chậm,
mày sẽ đến nơi

Với cậu học sinh thì
tốt nghiệp thì ngược lại:
mày đến chậm, sẽ đi tiếp

15 /Cái vẻ ngoài

thường đánh lừa

Nhưng không đánh

lừa được thằng đi lừa

16 /Không phải đều là

vàng, thứ lấp lánh

Có thể giữa những

môi trường may mắn

hơn, kim cương cũng thế.

17 / Kiên nhẫn, nở ra

hoa hồng

Ngoài ra không nở cái

gì hết.

Nguyễn Hồng Nhung

dịch từ nguyên bản

tiếng Hung

(2008-08-31)

Tôi về nhà để viết

Đúng thế, hôm nay tôi về

nhà, tối nay tôi sẽ về căn

nhà bé nhỏ của mình, tôi

sẽ làm việc, làm một việc
gì đấy, tôi sẽ viết một
truyện ngắn cực hay về
một người đàn bà, nàng
đã quay lại, như thuở
xưa, như năm chín tư tôi
chợt nhớ ra, và suốt từ đó
đến nay làm tôi nhức
nhối, vì mãi vẫn chưa thể
viết ra. Từ đó đến nay tôi
đã viết ba nghìn thiên
phóng sự và bốn mươi
nghìn bài báo, luôn luôn
bằng cảm giác, phải viết
thật nhanh những thứ
này, cho xong bég đi, tại
đây, trong quán cà phê
này, rồi ta sẽ bắt tay vào
truyện ngắn, ta sẽ về nhà
để làm việc.

Hôm nay, đúng thế.

Đã tám giờ, người ta đã
hạ rèm, tôi khấp khởi ra
vào. Ôi, cô đơn! Tuyệt

vời.. Ôi, đồ vật câm lặng

và những chiếc đồng hồ

tích tắc, chúng bay hãy

nghe ngóng nỗi cô đơn,

và những rùng mình lặng

lẽ của linh hồn... Tất

nhiên, trong quán cà phê

này không thể nghĩ và

viết cho ra hồn được. Chỉ

ở nhà, chỉ có thể ở nhà!

Tôi đã có mặt ở nhà.

Tôi hạ rèm, và khóa cửa

lại. Bật đèn lên. Tôi đi đi

lại lại. Xếp ghế ngay ngắn

trước bàn, và giấy ra

bảng viết.

Nào, bắt đầu. Cô đơn

Hừm. Sao ở đây cái

gì cũng lạ lẫm thế nhỉ.

Chỉ có tám tiếng chưa

nhìn thấy căn phòng

mình- sao nó khác thế

nhỉ. Tôi nhìn quanh, phát

hiện ra một tấm ảnh, mà

từ trước tới nay tôi không
hề biết, vì nó đặt đối diện
với giường tôi.

Ôi, cô đơn!

Nào, ta bắt đầu.

Nhưng sao lạ thế nhỉ...

Tôi ngồi xuống, đặt
giấy trắng trước mặt. Ê,
gì ấy nhỉ, cho xin một cà
phê đen...

ấy chết, pardon, xin
lỗi

Tóm lại, một truyện
ngắn về một người đàn
bà, nàng đã ra đi và quay
trở về... Một buổi tối
sương mù, tháng chạp...

Tôi vò đầu bứt tóc.

Năm chín tư ấn tượng
như thế nào ấy nhỉ? Một
buổi tối sương mù, tháng
chạp, một người đàn bà,
nàng đã ra đi...

Nàng đã ra đi... đã ra

đi...

Ra đi...nàng đã ra

đi...trời! lão chủ tòa soạn

tóc đen đi mất rồi, và

không đưa cái bản thảo

mà tôi đã hứa hôm qua

với Gárdos, lão nói sẽ

mang đến Palermó. Mà

tôi để cái thư đâu ấy nhỉ?

A, đúng rồi, ta để quên

trong hộp đựng tiền!

Ôi! cô đơn!

Thế là người đàn bà

đã ra đi...đúng vậy, thật

đau đớn. Đáng lẽ nàng

không được phép ra đi..

Sự việc này như thế nào

ấy nhỉ? Tôi vẫn nhớ rõ

ràng, tôi đã khóc vì thế,

năm chín tư, trong một

buổi tối sương mù, tháng

chạp, lúc đó tôi đã quyết

định dứt khoát, phải viết

lại câu chuyện này, nó

đẹp xiết bao...

Nàng đã ra đi...nàng

đã ra đi

Tôi nuốt đánh ực một

cái. Con người thường

làm thế, khi chuẩn bị sắp

khóc. Tôi làm như thế

này, tôi làm như thế kia.

Như thế này, như thế kia.

Thật tuyệt vời, đây là

điệp khúc trong một vở

nhạc kịch tôi đã xem.

Thật là một trò ngu ngốc,

thiên cận, những nhạc

kịch với hài kịch này.

Diễn viên hát cũng không

ra hồn. Miệng mở hết cỡ,

như một con rùa, và mắt

thì đảo liên hồi. Thật ngớ

ngẩn, ngu xuẩn, phui!

Ôi cô đơn!

Tóm lại, người đàn bà

đã ra đi, năm chín tư,

nàng ra đi và không bao

giờ trở về nữa...tháng
chạp sương rây, buồn bã
và lạnh lẽo...

Nào, cái gì sẽ xảy ra!

Cô đơn.

Tất nhiên những ý
nghĩ như sau hiện lên
trong óc tôi. Từ bây giờ
trở đi ta sẽ không bao giờ
xem nhạc kịch nữa, phim
cũng không. Tôi sẽ bảo
với bạn bè, chúng mày
đừng đi, cái cuộc sống
lười biếng ngu xuẩn, cuộc
sống quán cà phê làm hư
hỏng con người...Chúng
đang ngồi trong quán cà
phê lúc này, thật điên
rồ...chúng ngồi và trò
chuyện...về những cuốn
sách mới, về con người,
không biết chừng chúng
đang nói về tôi...chắc
chắn đang chửi tôi...sau

lưng...tất nhiên là quá dễ,

khi tôi không ở đây...

Phui!

Nào, cô đơn sẽ cứu

vớt tất cả!

Người đàn bà đã ra

đi...

À, đối với chúng thật

dễ dàng. Chúng không

hiểu, tôi viết cái gì. Chửi

thì dễ lắm. Giờ đây chúng

đang mổ xẻ tác phẩm của

tôi, và giải thích sai bét về

những đoạn kịch tính

trong đó. Pardon, xin lỗi,

không hoàn toàn như vậy,

ông bạn Bartos của tôi.

Tôi không cho rằng, cái

đó là như vậy, nghĩa là cái

khác..

Nào. Người đàn bà,

như vậy...năm chín tư...

tháng chạp...

Buồn

cười

thật.

Chẳng gì thì tôi cũng vẫn

là một nhà viết kịch rất

khá, kể cả khi cái thằng

Budai vàng vọt ghen tức

có đứng trên quan điểm

khác đi chẳng nữa. Tôi sẽ

không bao giờ thêm nói

chuyện với hắn nữa.

Người đàn bà, người

đàn bà chín tư...

Không đến nỗi nào.

Ngài lại định giải thích

cho tôi! Được, rồi tôi sẽ

giải thích cho ngài rõ. Tôi

đến quán cà phê ngay

đây, và giải thích cho mà

xem.

Nhưng, còn người

đàn bà tháng چاپ...nàng

đi rồi..

Thì đi. Đã sao! Nàng

đi làm gì! Chắc nàng có

việc, nên đã ra đi. Nàng

có việc rất cần.

Cô đơn?

Trong mộ nhé! Lúc

đó ta sẽ có đầy thời gian.

Đi thôi!

Nhưng hình như vẫn

cần phải viết một cái gì

đấy...Thôi

được

rồi,

chúng ta sẽ viết về điều

này trong một thiên

phóng sự, trong quán cà

phê- Đi thôi

Nguyễn Hồng Nhung

dịch từ nguyên bản

tiếng Hung

(2008-08-31)

Lò sưởi nóng cho

tất cả mọi người

Cần phải biết, trước đây

lúc nào tôi cũng bị rét.

Cho đến tận năm lên

mười, mẹ luôn giữ tôi
trong một bồn nước lạnh,
với nỗi sợ hãi tôi sẽ bị
khô cứng. Một thời gian
sau, cuộn tôi vào tờ giấy
thấm, bà trao tôi cho bố,
một nhà thực vật học,
ông ép tôi lại và cho vào
bộ sưu tập, với mảnh giấy
ghi chú :” Loại cây cỏ
phía bắc, nhiệt đới, tên
thường gọi: nhà thơ”

Nằm trong bộ sưu tập, tôi
ăn nhện và những nỗi
buồn đã nung, cùng
những viên ớt đã mốc.

Trong lúc đó, nhiều tập
thơ của tôi được xuất
bản, và tôi cho ra đời hẳn
một chuyên đề triết học
bàn về đời sống nội tâm.

Cần phải biết, đôi tay
tôi lúc nào cũng đông
cứng, miệng tôi lúc nào

cũng phải khò, cả khuôn
mặt tôi tái xanh. Ai động
vào tôi, đều phải thổi phù
phù vào tay để hơi cho ấm
lại. Tôi hỏi ý kiến một
thầy thuốc, ông này giải
thích dài dằng dặc, rằng
tôi mắc thứ bệnh gọi
là”bệnh
lạnh”,
mà
nguyên nhân của nó, ắt
hẳn vì thân nhiệt tôi quá
thấp, bởi tôi đã ăn những
thứ mốc meo.

Lúc đó xảy ra một
chuyện, có một lần tôi ở
nhà một mình
Thời kỳ đó, tôi vô
cùng cay đắng nhận ra,
quần áo của tôi sờ dỉ sót
lại trên người, không vì
lòng yêu mến và gắn bó
của quần áo với mình, chỉ

tại, tôi cởi khuy đấng
trước, chính thế, nên nó
không tụt xuống. Nếu nó
biết tụt, chắc chắn nó đã
tụt rồi, lúc đó tôi chắc
chắn, chết rét một cách
trần truồng. Nhận thức
này, rầu rĩ mang đến cho
tôi một tác động cực kỳ
tiêu cực, thế là với bí
danh Schopenhauer, tôi
viết một chuyên đề triết
học cực dài: „Về cái chết
và sự vô nghĩa của cuộc
sống”

Cái sự một mình của
tôi xảy ra trong căn
phòng, nơi có một chậu
hoa cúc nằm trên bàn. Từ
một góc nhà, những làn
sóng kỳ lạ bay về phía
tôi, rồi chui vào áo ghi-lê
của tôi. Tôi đi về phía đó,
nhìn thấy một vật màu

nâu hình chữ nhật, với
đôi mắt rực lửa đang mím
cười nồng nàn. Tôi giơ
tay tự giới thiệu, vật đó
không thèm trả lời, nhưng
từ hai vạch lửa tôi nhìn
thấy người ta đề tên nó là
Lò sưởi. Tôi ngồi xuống
cạnh, và bắt đầu đọc cho
nó nghe tập thơ đoạt giải
thưởng của tôi, có tên
gọi” Khát vọng vô tận „
Một lúc sau tôi nhìn
thấy hai vạch lửa của nó
xịu xuống; trước đó, một
niềm tê dại khoan khoái
tràn ngập, khiến tôi muốn
cởi ngay áo ghi-lê của
mình ra. Tôi ngậy người
chiêm ngưỡng Lò sưởi: và
nhận ra chính nó đã gửi
những làn sóng cho tôi,
những làn sóng, trong
các cuốn sách tôi đã

đọc, người ta gọi là Sự
ấm áp. Thật là một cảm
giác kỳ diệu và ngây ngất
đê mê, đầy lòng ngưỡng
mộ, tôi nói với Lò sưởi:

- Nàng hiểu những
bài thơ của ta?

Những đợt sóng ấm
áp mới lại dâng tràn dào
dạt về phía tôi, tôi muốn
nhảy cẫng lên trong niềm
hạnh phúc.

-Trời ơi, người ta hiểu
tôi, và nồng nhiệt với tôi
làm sao.- tôi lên tiếng, rồi
khóc nức nở.

Hôm sau, tôi lại đến
với Nàng: lại thấy Nàng ở
đúng chỗ đó, trung thành
chờ đợi tôi. Nhưng những
vòng tròn lửa của nàng
nhọt nhạt, tôi tự nhủ
thầm: ” Trời! nàng lạnh,
bởi nàng muốn linh hồn

ta.” Thế là tôi ném tập
thơ „Linh hồn tôi” vào
giữa những vòng lửa;
những đôi mắt lại bùng
lên long lanh sáng, tỏa
nổi cháy bỏng nồng nàn.
Tôi ôm lấy chân Lò
sưởi, lòng nhắc nhở
lòng:” Giờ đây, bình yên
ơi hãy đến. Ta đã tìm
thấy Sự ấm áp này, tìm
thấy ý nghĩa công việc
không uổng phí của linh
hồn ta. Còn nàng, trung
thành một chỗ, đợi chờ
ta. Và nồng nàn, nàng
nồng nàn với ta làm sao.”
Những đôi mắt của
Lò sưởi lại xịu xuống: tôi
bật khóc trong nỗi đớn
đau, thò tay vào hộp sọ,
tôi tóm lấy một nắm óc
và ném vào những vòng
tròn lửa. Lò sưởi sục sục,

rồi bắt đầu bùng cháy.

Tôi gục đầu vào vòng eo
của Nàng, và đêm hôm
đó tôi suýt chết ngạt.

Thật khủng khiếp và dài
đến vô tận. Đôi mắt,
những chàm vuông, ống
khói và những vết rạn
trên mình của Nàng đẹp
tuyệt vời, tuyệt mỹ như
thiên thần. Tôi quyết định
cho ra đời một tập thơ có
tên gọi „Cái tuyệt vời đã
đến”, bài thơ đầu tiên bắt
đầu như sau: „Ống khói
của em, đấy là tất cả thế
giới – những vết rạn nứt
của em, giống như một
bông hoa nhỏ”.

Bằng bí danh Madách
Imre, tôi viết bài thơ sau
đây:

„Ôi hơi ấm nhỏ, giá
em hiểu được,

Giá có linh hồn, em

sẽ gần gũi ta -,,

Thế rồi, với bí danh

Goeth, tôi viết tiếp:

„Das

ewig

spórhertliche

Zieht uns hinan...”

Sau cùng, tôi có ý

định lập một chuyên đề

lớn mang tên ” Bản chất

siêu hình của lò lửa”,

nhưng ý tưởng này dừng

lại nham nhở.

Còn tập thơ của tôi

thành công rực rỡ. Các

nhà phê bình khẳng định,

từ Lò sưởi, tôi đã đạt tới

hình ảnh tượng trưng của

thế giới huyền bí, tính

chất siêu hình bất ngờ

của âm điệu trong từ

”bông hoa” và”thế giới”

chợt mang lại cái tuyệt

vời lạ lẫm. Hai trăm năm
nữa tôi sẽ được tạc
tượng.

Với trái tim rộn ràng
hạnh phúc, tôi vội vã tiến
gần Lò sưởi để ném vào
đấy những lời ca ngợi.

Tôi há hốc mồm thấy
một ông bạn già của mình
nằm đây, tay ôm choàng
lấy Lò sưởi, đang thở phì
phò

Cái gì thế này?- tôi
hỏi

Cái gì là cái gì? – ông
bạn tôi ngạc nhiên. – Tớ
lạnh bụng, thầy thuốc
bảo, tớ hãy làm cho nó
nóng lên. Cái lò sưởi này
rất tốt, nó sưởi rất ấm, và
không tỏa mùi. Nhưng
hình như cậu xịt nước
hoa, hoặc bôi cái gì lên
nó ấy.

Tôi đứng sững và

nhìn cả hai.

Sao nữa? – rất cuộc,

tôi hỏi.

Cái gì sao nữa ?

Bụng tớ sắp ấm lên rồi

đây này

Cái bụng của cậu sắp

nóng lên? Lò sưởi cũng

tỏa hơi ấm cho cậu? – tôi

hỏi, và đặt hai con mắt

của mình lại chỗ cũ, khi

trong cơn giật mình,

chúng chực nhảy ra

ngoài.

Lò sưởi nóng cho tất

cả mọi người – Ông bạn

tôi điềm nhiên trả lời.

Tôi rú lên lên một

tiếng, rút gươm, định

xông tới đâm cho Lò sưởi

một nhát. Nhưng ông bạn

đã ngăn lại, rút gươm

khỏi tay tôi, dìu tôi về

nhà, và đặt tôi nằm xuống
giường.

Tôi nằm liệt năm
ngày liền, rồi nhồm dậy,
lau những tảng băng từ
chòm râu dưới cằm, viết
ngay một tác phẩm vĩ đại
nhất của đời tôi, có tên
gọi: „Lò sưởi nóng cho tất
cả mọi người”

Tác phẩm đăng trong
một tờ tạp chí, gây ra
một cơn giận giữ và bất
bình chưa từng thấy. Ba
trăm độc giả đặt mua
thường xuyên, gửi trả lại
báo, với lời nhắn nhủ bức
bội: cái sự thật trần trụi
chó chết, lò sưởi nóng
cho tất cả mọi người mà
cũng viết. Những tờ báo
bảo thủ cho đăng những
bài viết rõ dài, rằng cái lũ
hiện đại chúng điên rồ

hết lượt, đến mức chúng
không hiểu chúng viết gì:
lò sưởi nóng cho tất cả
mọi người, thế là nghĩa lý
gì?

Nhà dịch thuật có
mớ tóc giả của viện hàn
lâm lập tức dịch tác phẩm
độc đáo này ra tiếng
Đức, và người ta đọc cho
lũ trẻ con nghe. Nhưng
bọn trẻ ngơ ngác, không
cười, bảo với các ông bố
rằng chúng hiểu, vì đúng
là lò sưởi nóng cho tất cả
mọi người.

Thế là người ta ném
tôi vào nhà thương điên.

Nguyễn Hồng Nhung

dịch từ nguyên bản

tiếng Hung

(2008-08-31)

Dickens, một tâm

trạng sâu sắc

Tôi dậy sớm, vợ tôi vẫn
nằm trong giường, và đọc
cuốn”

Dávid

Copperfield”

của

Dickens. Trả lời câu hỏi

bữa sáng ăn gì, tôi nhận

được ánh mắt giận giữ

của nàng, thế là tôi ra

quán cà phê ăn sáng.

Mười giờ quay về, tôi gặp

vợ mình giữa đôi dòng

nước mắt.

-Lay

Chúa,

có

chuyện gì xảy ra?

-Đồ

chết

dẫn

Murdstone- nàng nức nở

thôn thức.

Tôi tưởng nàng chỉ

con ở mới, vì không dọn

cho nàng bữa sáng

Nó lại làm cái gì vậy?

Nó hành hạ thằng bé,

tội nghiệp thằng bé khôn

khô

Đúng thật, ngoài kia,

bà chủ nhà đúng phút ấy

tát thẳng Pista, con trai

tôi một cái, té ra sáng nay

nó không đến trường, mà

lên vào nhà kho, ăn hết lọ

mù tạt

Pisti? –Tôi bực tức

hỏi

Đâu. Dávid – vợ tôi

rên xiết.

Tôi ngạc nhiên, từ

trước tới nay nàng chưa

bao giờ nói đến việc

chúng tôi có một thằng

con tên là Dávid. Nhưng,

nàng biến mất giữa trang

68 và trang 69.

Tôi trở về nhà hồi
một giờ trưa. Vợ tôi vẫn
nằm trên giường, khăn
mặt ướt đắp trán. Hai
ngọn nến len lét cháy trên
bàn. Nàng nhìn tôi bằng
cặp mắt thủy tinh.

Nó chết rồi – giọng
khản đặc, nàng nói.

Lạy Chúa cao cả, ai
chết?

Steerforth – vợ tôi
nức nở, và biến mất giữa
những trang từ 238 đến
trang 239.

Tôi mua bữa trưa từ
nhà hàng mang về, mang
thêm một ông lính cứu
hỏa, để lôi thằng Bandi từ
ống dẫn nước ra, buổi
trưa nó đại dội chui vào
đó. Rồi chúng tôi rầu rĩ
ăn.

Từ một giờ đến mười

hai giờ trưa hôm sau, tôi
chỉ nhìn thấy vợ mình
đến cổ: từ cổ trở lên, luôn
luôn được che kín bằng
cuốn sách nàng lấy tay
giữ. Từ từ, tôi làm quen
với việc mình có một bà
vợ kỳ dị như thế, trên cổ
không phải là đầu, mà là
một cuốn sách mở, bìa
úp xuống. Cuốn sách
thỉnh thoảng đi lên, rồi lại
đi xuống. Vợ tôi càng
ngày càng khóc nhiều
hơn. Jóska, con trai tôi,
thằng bé có năng khiếu
kỹ thuật, buổi tối tặng mẹ
một bản vẽ phát minh
mới. Nó tưởng tượng ra
một đường ống nhỏ, nối
với gáy sách, để có thể
hứng được nước mắt của
mẹ, giữa những cơn nức
nở.

Bốn giờ chiều, vợ tôi
tiến vào phòng làm việc
của tôi với cuốn sách trên
cổ

Rất kinh khủng –
cuốn sách òa lên khóc-
Dávid hàng tháng trời
không có lấy một xu
Tôi làm bầm một cái
gì đó đại loại, anh cũng
thế, rồi đầu tháng đã qua
lâu rồi, mà anh mới nhận
có một khoản...

Con trai tôi, thằng bé
mồ côi mẹ tội nghiệp,
trưa hôm sau trốn khỏi
nhà, để lại lá thư, nhất
quyết ra nhập Hội Thiếu
niên Hoang dã.

-Tội nghiệp Dávid
quá – Vợ tôi, cuốn sách
sụt sịt

-Dávid làm sao? – tôi
sốt sáng.

- Nó mất mẹ rồi, mẹ
đẻ.

- Đi, chúng ta đi dạo
một chút – tôi rửa nạng.

Nhưng

chúng

tôi

không thể đi, Dávid vừa

được nhận vào làm công

ở văn phòng Murdstone.

Gyuri con trai tôi bị tổng

cổ ra khỏi trường, vì dám

mặc váy của Mariska,

sáng nay nghênh ngang đi

vào lớp ba bê. Feri, con

trai khác đang đi trốn đi

tìm sang Mỹ.

Ngày thứ ba, tôi đã

cùng nạng nứt vỡ. Dávid

ngày càng nhận được

nhiều rủi ro hơn. Vợ tôi

cáu tiết xông vào tôi:

Dávid bị một thằng làm

công mất dạy đánh như

đòn bằng một cây gậy.

Cả hai chúng tôi đồng

thanh khóc rống lên.

Bandi, con trai tôi cũng

méo xệch mồm, bắt đầu

òa lên khóc, mày có cầm

ngay đi không, thằng vô

lại kia, cả hai chúng tôi

vừa khóc vừa hét lên, vì

nó dám làm phiền chúng

tôi, rồi cả hai xông vào,

nện cho nó một trận dừ

tử, vì nó yếu hơn cả cha

lẫn mẹ. Thế là Bandi tìm

đường chạy trốn sang nhà

dì.

Ngày thứ ba tôi gọi

cấp cứu, vì nàng bị nghi

mắc bệnh viêm màng

sách. Cùng thầy thuốc,

tôi về đến nhà, nhưng

không thấy nàng đâu. Tôi

hốt hải báo tin cho thám

tử, kẻ gây ra tai nạn cháy

nhà. Sau cùng tôi sực nhớ
ra cuốn tiểu thuyết, cuốn
của Dickens. Nó nằm
trên bàn; tôi mở ra, và lật
trang. Ở trang cuối cùng,
nơi chứa chữ „Hết” to
trống, tôi gặp nàng nằm
đấy, bẹp dí. Nàng đã rơi
tòm vào cuốn sách. Nàng
dụi dụi mắt, hạnh phúc
rạng ngời nhìn tôi, và thở
thở, chưa bao giờ nàng
đọc một cuốn sách nào
buồn cười đến thế.

Nguyễn Hồng Nhung
dịch theo nguyên bản
tiếng Hung

(2008-09-03)

Chúng vẽ tôi

Đành phải quan tâm, khi
điều này đang là cơn sốt
mới trên gác quán cà
phê.

Một thanh niên trẻ

ngồi bên cạnh, nhìn
tôi trừng trừng. Một cánh
tay anh ta để trên bàn.

Tôi run rẩy.

Cái gì thế này? Nó
muốn gây sự với tôi à?

Hay nó thích tôi? Tôi
ngượng nghịu định quay
đi, nhưng anh hầu bàn đã
tiến lại gần:

Thưa ông, ngài Pök
nhấn là ông chó ngo
nguậy cái đầu, vì như thế
ngài không vẽ được.

Ai là ngài Pök?

Chẳng nhẽ ông không
nhận ra? Cộng tác viên
của tờ báo hài” Những
cái mồm vô lý”

Th..ế... thế à? Rất
hân hạnh.

Thật bất lịch sự, nếu
chỉ vì những khó chịu vụn
vặt tức thời cá nhân, cản

trở một công trình vì lợi

ích chung như thế.

Tôi giữ yên tư thế cái

đầu của mình.

Ngài Pök gật đầu

thân thiện.

Sang bên phải một tý,

và ngẩng mặt lên! – ngài

nói, ra hiệu bằng tay.

Tôi vặn cái đầu của

mình.

Tý nữa... nữa! Sang

phải! – danh họa cổ vũ

Thật là...thật là...thật

là...

Những

cái

xương

sống của tôi kêu răng rắc

phản đối. Máu trào lên

đầu.

Thật kỳ lạ - họa sĩ mơ

màng, rồi bỏ bút chì

xuống – Ngài có đôi mắt

thật đặc biệt, nó lồi ra.

Anh ta vội vã gãi gãi

tờ giấy bằng cái bút chì.

Đúng thế. Có những

người ngựa đầu, thế là họ

gãi đầu. Có những người

giấy ngựa, thế là họ gãi

giấy.

Một cái đầu hay ho –

họa sĩ mơ màng tiếp

Một bên mắt anh ta

lim dim hạ xuống, anh ta

giơ một tay lên nhìn qua

hai kẻ ngón tay, bằng bên

mắt hạ xuống.

Một cái đầu nặng nề -

họa sĩ kết luận.

Làm sao?

Ngài có một cái đầu

nặng chình chịch, ông

bạn của tôi

Xin lỗi anh chứ...tôi

luôn luôn là một trò

giỏi...

Tôi không nói theo
nghĩa đấy, ông bạn. Mà là
khó vẽ. Ngài biết đấy, tôi
không theo trường phái
sao chép, điều ấy tôi
không quan tâm. Tôi đề ý
đến tính cách. Xin ngài...
quay sang phải chút nữa.
Tôi quay sang phải
một tý. Một xương cổ
của tôi kêu cái rắc.
Thật độc đáo, cực kỳ
độc đáo – nhà nghệ sĩ mơ
màng tiếp – Khuôn mặt
của ngài không nằm trong
tính cách, mà nằm trong
sự nhợt nhòa của màu.
Trái ngài màu xanh, mũi
màu đỏ, lưỡi thì thè lè.
Một cái đầu cực kỳ độc
đáo. Ngài biết đấy, đối
với tôi kết cấu bên trong
đầu là quan trọng, và
phẩm chất của nó. Trong

phẩm chất của ngài có
cái gì đầy mang tính chất
Papuai, mà Van Gogh tìm
thấy trong lũ đàn bà vùng
Cserkesz. Ở ngài đường
nét không quan trọng,
xương sọ của ngài mới
quan trọng. Xin phép
ngài, hãy nhấn cái mũi
một chút.

Tôi
nhấn,
nhưng
không được.

Tất nhiên rồi, xương
xấu mới quan trọng.
Những cái xương trần
trụi. Da và những cái
khác không quan trọng.

Anh ta giơ cánh tay
ra. Lạy Chúa lòng lành,
nỡ nào anh ta muốn lột
da tôi! Không, cảm ơn
Chúa.

Ngài không có da trên
mặt. Và mảng sau đầu thì
phồng lên. Đây là trạng
thái ban đầu của chủ
nghĩa ngu xuẩn. Gauguin
gọi là những cái đầu ngu
xuẩn, trong bức tranh”
Le Trottlisme”. Và ngài
có cái mồm mới cong
cớn làm sao. Những cái
tai của ngài dựng đứng
mới khiếp chứ. Và có
một cái gì đẩy đàn độn
ngơ ngẩn trong tính cách
của ngài...cần phải bộc
lộ chúng ra...một cái gì
đó chảy tóe và bắn
thiu...cái
đầu
ngài...
giống...giống
cái
bắp
cái...phui!

Anh ta đứng dậy và
cài khuy áo.

Tôi cũng đứng dậy
Thế nào, xong chưa?
– tôi hỏi, tò mò.

Cái gì?
Bức vẽ ấy!

Bức vẽ nào?

Không phải anh vẽ tôi
à?

Còn lâu nhé! Tôi chỉ
muốn bình tĩnh kể ra đây
những ý kiến của tôi về
cái dung nhan của ngài,
bấy lâu nay làm tôi ngứa
mắt thế nào.. Tôi là
Koltai đây, tác giả tập
thơ ngài phê bình là
những lời sáo rỗng ngu
xuẩn ấy. Kẻ đầy tớ hèn
mọn của ngài!

Nguyễn Hồng Nhung
dịch từ nguyên bản
tiếng Hung

(2008-10-14)

Cuộc đời mới

Ba giờ chiều tôi gặp ông
bạn. Đã lâu không thấy
hắn đến đây, nhưng kìa,
hắn đang ngồi nghiêm
chỉnh. Không viết, không
đọc, chỉ đơn giản ngồi,
nhìn, không hề buồn
chán hoặc mệt mỏi.

Khi tôi an vị bên
cạnh, ngắn gọn và dứt
khoát, hắn chào, với cái
giọng của kẻ rất ý thức về
việc chào hỏi, không
dành nhiều hơn hay ít
hơn thời gian, cho công
việc ấy. Đôi mắt hắn
trong vắt, tươi tỉnh, đỉnh
đạc dừng lại trên mặt tôi:
cái nhìn thẳng thắn, ưu
thể của một tâm hồn ung
dung, chân thật, đầy cởi
mở chân thành.

Trong một phút, tôi
trở nên luống cuống.

È-hèm... - Tôi bồi

rối: – Anh có khỏe

không?

Cảm ơn cậu, tớ rất

khỏe – Bạn tôi nói to, rõ

ràng từng tiếng một.

Tôi sửng sốt

Hừm! hình như...có

vẻ...cậu có vẻ thay đổi.

Trông cậu..cứ như được

thay mới.

Tớ cũng tin như vậy.-

bạn tôi rành mạch nói

lớn, pha chút giễu cợt,

gần như dọa nạt.

Hắn nhìn thẳng thắn

đến nỗi, tôi quay đi vì

ngỡ ngàng, rồi ngo ngẩn

nhìn quanh

Ồ, gì nhi...dạo này

cậu sống thế nào? – tôi

hèn nhát cố hỏi thêm một

cách vớt vát

Lần này thì đúng là

sự riều cợt lấp lánh trong

mắt hấn:

Đạo này tớ sống như

thế nào ấy hả? Ồ, tớ sống

hơn khác một chút, so với

các cậu.

Ấy chết! Ai lại nói

thế! Cậu sống như thế

nào?

Hấn ngập ngừng một

chút, như đang đắn đo,

tôi có xứng đáng hấn để

mất tới hay không. Sau

cùng, hấn quyết định, hấn

chúi về phía trước, đâm

bàn.

Cặp mắt hấn long

lanh, bơi lội trong ánh

sáng thiên thần của sự

chiến thắng:

Vậy thì mi hãy nghe

đây, con trai bé bỏng của

ta, nếu cái đầu mù mịt vì
thức đêm của mi vẫn đủ
sức tập trung tư tưởng để
...người ta hay gọi là gì
nhi? à, để tiêu hóa bài
giảng của ta. Mi hãy chú
ý lắng nghe và suy nghĩ
cho cẩn thận. Ta sẽ nói
cho mi biết, ngắn gọn và
súc tích, giờ đây ta sống
như thế nào...Không,
không thể nói như vậy
được. Thế này vậy nhé,
tớ sẽ kể cho cậu nghe
một ngày của tớ, được
chưa

Đầu tiên

Thức tỉnh: tám giờ
sáng. Nhảy ngay ra khỏi
giường. Rửa ráy: trong
nước lạnh thơm tho.

Thay quần áo. Quán cà
phê: rời bỏ vĩnh viễn.

Trong phố tớ, có một chỗ

đong bán cà phê: một bữa
sáng đơn giản ở đó. Dản
dị, lành mạnh, một bữa
sáng dễ chịu, vừa làm ta
hứng phấn, vừa bổ dưỡng
sức khỏe. Tám giờ rưỡi.
Cậu có nghe không đấy?
Có chứ, tớ đang dòng
tai đây!

-Tám rưỡi, nghĩa là
công việc bắt đầu. Viết.
Đúng thế, viết, vào sáng
sớm tinh mơ. Với cái đầu
tỉnh táo, trong sáng, với
trí tưởng tượng chưa mịt
mù. Việc này kéo dài đến
mười một giờ trưa. Lúc
này tớ rời bỏ bàn viết, đi
sang phòng bên cạnh, nơi
những quả tạ xinh xắn
đang đợi tớ, bắt đầu một
giờ thể thao lành mạnh,
sảng khoái, tươi tỉnh. Thể
xác và tinh thần hòa lẫn

với nhau, đồng điệu.

-Tuyệt!

Tớ cũng nghĩ thế,

tuyệt! Như thế mới có thể

làm một cái gì đó, chứ

không phải vào giường

lúc bình minh. Cậu nghe

tiếp đây này. Bây giờ đến

bữa trưa. Một bữa trưa

nhỏ nhỏ trong lành, đầy

dinh dưỡng, khiến thân

xác ta phát triển, tinh

thần ta linh lợi...ý tớ

muốn nói là...thôi, kệ,

không sao. Giờ đến đọc

sách. Đọc đến bốn giờ

chiều. Một sự suy ngẫm

ngghiêm chỉnh trong cái

thư viện đang hình thành

của tớ: tích lũy thể chất

cho công việc, cậu hiểu

chứ, như con ong đi tìm

phấn hoa

Ông bạn tôi phẩy tay

một cái:

Phần

hoa...pardon,

xin lỗi, một phút. Để tớ
ghi lại.

Cậu cứ việc. Tóm lại:

từ bốn giờ đến sáu giờ
miệt mài làm việc. Sáu
giờ thể thao thư giãn, ăn
nhẹ. Bảy giờ dạo chơi
công viên. Tám giờ, một
bữa tối lành mạnh, nóng
hổi, đủ dinh dưỡng. Một
bữa tối vừa xoắn. Rồi dạo
chơi chút đỉnh, lại đọc,
mười giờ lên giường,
mười phút sau tớ ngủ,
một giấc ngủ đơn giản,
sâu, lành mạnh, không
mộng mị, giấc ngủ của
những con người mà cảm
giác trong sáng của cả
một ngày lao động có ý
thức, có chừng mực, có

lương tâm, khiến giấc ngủ

trở nên ngọt ngào trên

nền gôi trắng như tuyết.

Ông bạn tôi cất giọng

trang nghiêm, cao vút

như thiên thần ở cuối bài

diễn văn. Người ta sực

nhớ tới thủ lĩnh bộ lạc

trong vở”Những đứa con

đại bàng” của Wagram.

Tôi ngơ ngẩn nhìn

hắn.

Thế...thế..thế

cậu

sống như vậy từ..từ bao

giờ? – Tôi hỏi, cổ họng

khô rát.

Ông bạn tôi cúi đầu.

Mắt hắn ngուị xuống.

mặt trở lại đầy nếp nhăn.

Miệng trể nải. Ánh mắt

nhìn méo mó. Hai tay

hắn vắn vẹo.

Hả?...từ

mai...

tớ

định

bắt

đầu.

Vừa

xong..khoảng cách đây

nửa tiếng... tớ vừa nghĩ

ra xong.

Nguyễn Hồng Nhung

dịch từ nguyên bản

tiếng Hung

(2008-10-14)

Tôi cầm một cuốn

sách

Tôi hứa với Mariska, sẽ

mang cho nàng một cuốn

sách, đã hứa từ tuần

trước. Buổi sáng, tôi gói

cuốn sách vào một tờ

giấy trắng, rồi buộc thắt

nơ cho nó.

Tôi

ngật

ngủ

ra

đường. Hôm qua tôi đi

ngủ muộn.

- A, xin chào,

vào một buổi sáng trong

lạnh !

- Xin... xin

lỗi...

- Tớ cuộc là cậu

không nhận ra tớ !

Y đặc thắng nhìn tôi.

Một vài kẻ rất sung

sướng, khi cái mặt ngơ

ngẩn của họ khiến không

ai nhận ra.

- Ông cuộc ít

thôi, ông thắng đấy !

- Này, Postas

đây, không nhận ra à ?

- Rồi, tôi đã

nhận ra. Ông không phải

một ông cao lớn, tóc

nâu ?

- Không. Tớ

thấp, tóc vàng thì đúng

hơn. He, he, he, cậu

cầm cái gì đấy ? cái gì

đấy ?

- Tôi cầm một

cuốn sách ấy mà.

- Một cuốn

sách ? He, he, he, tuyệt !

Y nháy mắt, như thể

tôi vừa nói điều gì láu

lỉnh.

- Phải. Thế...

ông đi về hướng nào ?

- Ha, ha. He,

he, he ! Đây cuốn sách

như thế nào ? Đưa xem

nào.

Y giằng lấy từ tay tôi,

cởi giấy bọc, lấy cuốn

sách ra.

- Ôi, cuốn này

à...

Y dòm vào một trang,

đứng đỉnh đọc vài dòng.

Rồi cười rú lên.

- Hô, hô, hô !

Thật là tuyệt ! Ôi, bọn
này viết hay thật.

Tôi đứng đợi một
cách nhẫn nại.

- Được, họ viết
được.

Y giở sang trang
khác. Trang này khiến Y
rất thích thú. Y đọc vùi
đầu.

Vài phút sau, tôi rón
rén đăng hăng :

- Thật sự mà nói - tôi
lên tiếng – tôi đang bận –
tôi phải đến trụ sở - tôi
bảo.

- Đợi tý, cậu đừng có
quấy rầy tớ.

Y đọc hết chương.

Rồi dừng lại ở một trang.

Lấy bút chì ra, và bắt đầu

gạch đít dưới dòng. Thật

là một kẻ quái gở.

- Thế chứ, nào.. - Y

nhẹ nhõm thở phào.

- Pardon, xin lỗi...

cuốn sách của tôi...

- Ấy chết ! sách của

cậu ! he, he ! Tớ thật

đãng trí, cậu thấy thế

nào !

Y ha hả cười vào

mặt tôi.

Tôi lặng ngắt, tốt nhất

chớ mở mồm.

Rồi lẳng lẳng gói lại

cuốn sách của mình. Bây

giờ tôi phải đi ăn trưa, tôi

nói. Sau bữa trưa tôi sẽ

đến quán cafe.

Tôi rảo bước dọc

hàng lang.

- A , chào cậu.

- Chào !

- Cậu đi đâu mà

vội thế ?

- Tớ bận, tớ...

- Này, cậu cầm

cái gì thế kia ? Cái gì

thế ?

- Chẳng cầm cái

gì cả, à một cái...

- Đưa xem

nào...

Hắn giằng từ tay tôi.

Mở ra.

- Này, nghe rõ chưa,

cậu đọc những loại này

à ?

- Ai đọc ? tớ mang đi.

- Mang đi đâu ?

- Cho Mariska.

- Nàng nào thế.

- Em họ tớ...chào, tớ

đang vội.

- Đợi một phút.

Hắn bắt đầu đọc cuốn

sách của tôi. Đây là một

kẻ cơ bản. Hắn đọc cả lời

nói đầu.

- Tớ rất mừng, rất
cuộc tớ có cơ hội đọc hết
cuốn sách này. –hắn nói
vào hồi sáu giờ tối –
người ta bảo tớ lâu lắm
rồi. Thôi, tớ không thèm
giữ cậu thêm nữa. Nhìn
cái mặt cậu kia !

Tôi vất vưởng bước
lên sân nhà.

- Cậu đến đây làm
gì ?

- Chào ! Tớ đang vội.

- Cậu cấp cái gì bọc
trong giấy thế kia ?

- Chẳng có gì hết.

Một thứ để thử lò sưởi.

- Cậu đùa ! Sao bé
thế ?

- Để thử cái lò sưởi
bé. Thực ra cũng không
phải cái thử lò sưởi, mà là
một lọ mực.

- Đưa tớ xem nào.

- Không được, nó nổ.

Nó dễ vỡ.

- Này, cậu sao thế...

cậu cứ kỳ quặc thế nào

ấy. Giữ lấy mà ăn !

Với của này không

cãi nhau được.

- Thì đây, xin

mời !

Mười một giờ đêm,

tôi lẩn đùng ra cái đi

văng, cuốn sách đặt cạnh.

Một đôi tay bịt lấy

mắt tôi.

- Bắt được rồi.

Đoán xem, tớ là ai ?

- Tôi không biết.

Làm sao tôi biết được ai

là kẻ cản trở tôi sử dụng

những giác quan của tôi,

tôi lấy cái gì để nhận ra

mới được chứ ?

- Hốp ! Cái gì

trong gói thể này ?

Tôi nổi khùng như

một con sư tử bị thương.

Tôi sờ soạng nắm chặt

lấy cuốn sách của mình,

xé làm đôi, và xuyên

thẳng qua vai, tôi ném

vào đầu kẻ đang hỏi.

- Đấy, nhận lấy !

xin mời !

Người ta bỏ tay ra

khỏi mắt tôi. Tôi quay lại.

Nàng Mariska.

Nguyễn Hồng Nhung

dịch từ nguyên bản

tiếng Hung

(2008-12-25. HN)

László Zoltán viết

về

Karinthy

Frigyes

Karinthy Frigyes Ernő

(1887-1938)

Nhà văn, nhà thơ,

nhà

dịch

thuật

Hungary nổi tiếng

Trong toàn bộ nền văn

học

của

chúng

ta,

Karinthy Frigyes là nhà

hài hước nổi tiếng nhất,

được đọc, được trích

dẫn, được nhắc đến

nhieu nhất- và thực chất
ông là một nhà triết học.
Một nhà triết học lý thú
nhất, quan tâm đến tất cả
mọi lĩnh vực, là người
thừa kế có hiệu quả nhất,
có ý thức nhất thời kỳ
Ánh sáng của thế kỷ 18,
là đại diện của chủ nghĩa
nhân đạo mang tầm cỡ
khoa học hiện thời,
người thể hiện những
quan điểm triết học cuộc
đời phong phú trong
những cuốn tiểu thuyết,
các truyện ngắn xuất sắc,
và các mẫu truyện hài
hước cực kỳ sinh động.
Có lẽ ông là nhà tiểu
thuyết, người viết truyện
ngắn chân thực và đáng
bái phục nhất của thời
đại, cùng lúc viết những
tác phẩm văn chương

đẹp nhất trong thể loại
thơ ca. Ông là một nhà
thơ lớn, ngang hàng với
các nhà thơ vĩ đại của
tạp chí Nyugat (tạp chí
văn học Hungary có tầm
cỡ nhất của thế kỷ), cho
dù ông chỉ viết hai tập
thơ mỏng trong suốt cuộc
đời, nhưng trong thể loại
parody (một loại văn
nhại) bằng thơ, ông đã
miêu tả chân dung các
nhà văn thơ cùng thời,
và lịch sử văn học một
cách rất thành công.
Chỉ cần ngân áy đặc
điểm thôi, chúng ta đã đủ
nhận ra trí tuệ phi
thường đặc thù của
Karinthy Frigyes.
Ông sinh trong một
gia đình tiểu tư sản
Budapest, tốt nghiệp phổ

thông xong, ông ghi tên
vào học Toán-Lý, rồi
Văn học, rồi Y khoa trên
trường đại học. Ông
không tốt nghiệp trường
nào, nhưng kiến thức thu
được, đủ để ông biết về
ngành Khoa học Tự
nhiên hiện đại nhiều
nhất trong đám văn, thi sĩ
lúc bấy giờ, bản thân ông
là một trong số rất ít ỏi
những người viết không
tách rời tri thức văn
học- nghệ thuật- lịch sử
với tri thức toán học của
khoa học tự nhiên.

Khi còn là sinh viên,
ông đã tham dự cuộc
sống văn học nước nhà,
Kosztolány Dezső và Füst
Milán- hai nhà văn lớn
của văn học Hungary- là
những người bạn gần

gửi của ông. Năm hai
mươi tuổi ông đã là một
nhà thơ chín muồi, như
bè bạn, nhưng rất lâu
sau, ông vẫn không xuất
hiện cùng thi ca của
mình. Trước tiên, ông trở
thành nhà báo, và vẫn là
nhà báo đến tận khi mất.
Nhưng những tập truyện
ngắn và truyện hài hước
về các kỷ niệm thời học
sinh,
tập”
Dạ
thưa
thầy!” đã bắt đầu được
chuẩn bị, được hình
thành một cách trộm rãi.
Trước hết, một thể loại
văn học độc đáo nhất
của Karinty ra đời: thể
loại parody văn học- một
loại văn học nhại. Tập”

Các anh viết như thế!”
ngay lập tức trở nên nổi
tiếng. Trong tập văn, thơ
nhại này, ông tìm ra
những phê phán cực kỳ
đặc sắc viết về phong
cách của một số nhà văn
nhà thơ, và phương pháp
sáng tác của họ. Cùng
lúc tác phẩm vừa có tính
phê bình văn học, vừa
mang tính trào lộng,
những phân tích về
phong cách viết của các
nhà văn dưới con mắt
của ông vô cùng hài
hước. Điều này tạo nên
một sự thành công mang
tính định mệnh. Từ lúc
đó trở đi người đọc luôn
cho rằng ông là nhà văn
viết thể loại parody(văn
nhại) lớn nhất, cho dù
bản thân Karinthy coi thể

loại này chỉ là phụ trong

sáng

tác

của

mình,

nhưng ông vẫn tiếp tục

viết, đến tận khi mất. Sau

này được coi là một phần

thường văn chương, nếu

ai đấy được Karinthy

nhại.

Cũng với cách thức

như vậy, người ta gọi

ông là nhà hài hước, và

ông rất hài lòng với danh

hiệu ấy, vì sự hài hước

của ông không thể bắt

chước được, nhưng cũng

một phần bởi, ông sống

được bằng sự hài hước,

vì suốt đời ông thiếu tiền.

Từng có lúc, ông kiếm

được rất nhiều tiền,

nhưng ông không bao giờ

biết sắp xếp cuộc sống
gia đình cũng như vấn đề
tiền của mình. Vì
cần tiền, và người ta sẵn
lòng trả tiền cho những
truyện hài hước của ông,
nên phần lớn cuộc đời,
ông ngồi trong những
quán cafe khác nhau, và
viết, không chỉ truyện hài
hước mà cả thi ca, triết
học, thậm chí cả những
nổi đấng cay của mình.
Ông mang cả sự hài
hước vào kabaré, vì
kabaré cần những màn
hài hước, mà Karinthy
quá dễ dàng viết ra
những mẫu hài sân khấu.
Bản thân ông là một
người chua chát, nhưng
rất biết cách làm người
khác cười. Những cay
đắng của đời ông, cũng

*như những tội ác, sự ngu
xuẩn của cuộc sống xung
quanh làm ông chua
chát, nhưng ông thể hiện
ra bằng sự phê phán trào
lộng. Trí tưởng tượng của
ông không bao giờ cạn:
từ cách chơi chữ đến
việc tạo ra những hoàn
cảnh quái gở, từ việc xây
dựng những hình tượng
kỳ quái, đến việc tạo ra
những tình huống bất
ngờ, đều trở thành công
cụ cho việc gây cười của
nhà văn.*

*Đôi khi ông trở nên
nghiêm trang, và viết
những truyện ngắn thể
thảm, khiến người đọc
ngẩn ngơ: đây cũng là
Karinthy?*

*Trong những năm của
Thế chiến thứ nhất, ông*

đặc biệt quan tâm đến
chính trị. Là người theo
chủ nghĩa hòa bình kiên
định, ông chờ đợi cách
mạng tư sản. Năm 1918,
ông đứng bên cạnh cách
mạng. Nhưng vào năm
1919, ông không hiểu
bản chất cuộc đấu tranh
vô sản, ông luôn luôn là
một thị dân tiến bộ, cánh
tả: ông lẫn tránh nền
cộng hòa xô viết. Nhưng
trái ngược với nhiều
đồng sự- những người,
năm 1919 nhiệt tình cổ
vũ, tham gia nền cộng
hòa xô viết, Karinty
không bao giờ lên tiếng
chỉ trích hoặc bêu xấu
cuộc đấu tranh của
những người vô sản. Ông
đồng cảm với sự thất bại
của họ nhiều hơn cả khi

họ đang nắm quyền lực.

*Sau những năm hai
mươi, ba mươi ông chán
chường thì đúng hơn,
trong cái thế giới phản
cách mạng. Cách mạng
ông thấy xa lạ với mình,
nhưng ông coi phản cách
mạng là kẻ thù. Càng
ngày ông càng viết mạnh
mẽ hơn về sự độc ác ẩn
náu trong con người,
trong các tác phẩm văn
học, ông đã bắt đầu đụng
chạm đến sự phi nhân
tính của chủ nghĩa phát
xít, thứ mà sau cùng, ông
không phải chịu đựng.
Cùng lúc, ông đòi hỏi
ngày càng mạnh mẽ hơn
nhân tính của con người.
Ông trở thành người phát
ngôn cho chủ nghĩa duy
lý, trở thành người thừa*

kế của các nhà triết học
thế kỷ 18. Ông tuyên bố
sự cần thiết của một
cuốn Bách Khoa Toàn
Thư Mới, để làm sáng tỏ
lại các khái niệm của thế
kỷ, như của các nhà triết
học Pháp với thế kỷ 18.
Ông đã thử viết vài từ
mục cho cuốn BKTT,
nhưng không hoàn thiện.
Trong các truyện ngắn và
các bài chính luận, lúc
đó ông là nhà triết học,
nhưng những bài viết có
tính chất triết học của
ông đều đạt tâm vóc
chính luận.
Những tiểu thuyết và
truyện ngắn của ông
ngày càng sâu sắc. Một
trong những đề tài chính
của các tác phẩm này là
cuộc chiến không hòa

*giải được giữa đàn ông
và đàn bà. Chắc chắn từ
góc độ kinh nghiệm
riêng, ông cho rằng,
trong mối quan hệ đàn
ông- đàn bà, người đàn
ông là kẻ bị chà đạp, bị
lợi dụng và bị chê cười.*

*Nhưng giọng văn của
ông không căm thù phụ
nữ, trái lại: sự kính cẩn
đầy ân huệ trước phái
đẹp. Chất thi ca tình yêu
tràn ngập trong văn xuôi
của Karinty.*

*Trong các tiểu thuyết
và truyện ngắn của ông
khoa học tự nhiên, triết
học và trí tưởng tượng
dào dạt, trộn lẫn. Không
phải một lần ông tự nhận
là hậu duệ của Swift (
người mà óc khôi hài
cũng rất gần gũi ông)*

*bản thân ông cũng viết
những câu truyện về
Gulliver,
những
cuộc
phiêu lưu bất hủ.*

*Trong
cuốn
tiểu
thuyết cuối cùng, cuốn ”
Phóng sự Mennyei” ông
tưởng tượng một cuộc
hành trình kiểu Dante ở
phong cảnh thế giới bên
kia. Sự hài hước và sự
thông thái, cùng nhu cầu
đòi hỏi nhân tính và chất
tâm lý học trộn lẫn nhau
trong viễn cảnh này.*

*Nhất là trong các truyện
ngắn, trí tưởng tượng
không có giới hạn về
nhiều mặt của ông bộc lộ
rất rõ.*

Rất lạ, thơ ca của
ông chỉ xuất hiện trở lại
trong những năm cuối
đời, mặc dù ông bắt đầu
làm thơ khi bước vào
đời. Tập thơ” Tôi không
thể nói với ai” xuất bản
năm 1930, và tập” Lời
nhắn gửi trong chai”
xuất bản năm ông mất
1938. Nếu sự nghiệp của
ông chỉ có hai tập thơ
mỏng này thôi, ông đã đủ
đứng vào hàng ngũ các
nhà thơ số một của tạp
chí Nyugat. Như một
nghệ sĩ hình thức, ông
cũng đã đứng ở vị trí
những người được cổ vũ
nồng nhiệt
Bốn chín tuổi, ông bị
một cái u ở não, lúc đó
trên thế giới rất ít khả
năng

chữa

được.

Olivecrona, một bác sĩ

Thụy Sĩ nổi tiếng đã mổ

và cứu Karinty. Nhà văn

đã viết về căn bệnh và

hiện tượng giải phẫu này

của mình trong cuốn tiểu

thuyết nổi tiếng và độc

đáo có một không hai”

Cuộc hành trình quanh

cái sọ của tôi”. Đây là

một tác phẩm về sự kiểm

nghiệm bản thân, một tập

tài liệu và cuốn thi ca trữ

tình trộn lẫn vào nhau:

một tác phẩm kinh điển

đặc biệt của nền văn học

của chúng ta

Hai năm sau khi mổ,

Karinty bất ngờ mất

giữa lúc đi nghỉ mát tại

Siofok

Ông là một nhà nhân

*văn điển hình: tin ở con
người, tin vào khoa học,
vào nền văn hóa, sự phi
nhân tính làm ông cay
đắng, ông chiến đấu
chống lại sự độc ác. Ông
là người lý tưởng trong
những tư tưởng mà ông
theo đuổi, là liên minh
của tất cả những tư
tưởng tiến bộ. Đây mới
chính là bản chất của cá
nhân con người Karinthy
Frigyes, cho dù ông nổi
bật lên như một nhà hài
hước vĩ đại.*

*Cho đến tận ngày
hôm nay Karinthy vẫn là
một trong những nhà văn
Hungary được đọc nhiều
nhất.*

László Zoltán

Nguyễn Hồng

Nhung dịch theo

nguyên bản tiếng Hung

(2009-05-07)